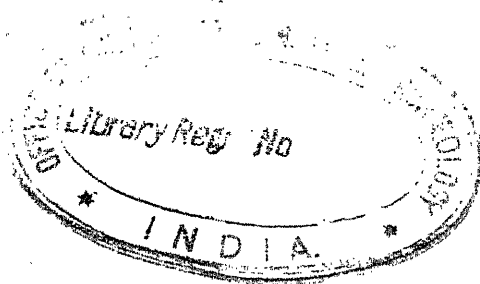

Library Regn No
INDIA

NOTULEN

VAN DE

ALGEMEENE EN DIRECTIEVERGADERINGEN

VAN HET

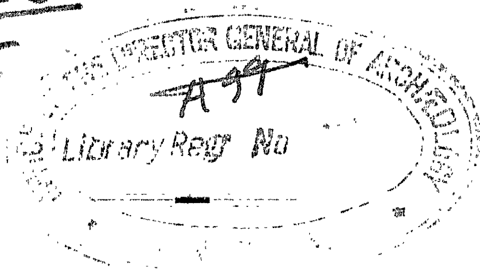
BATAVIAASCH GENOOTSCHAP

VAN

KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN.

OPGERICHT 1778.

DEEL LII — 1914.

BATAVIA
G. KOLFF & Co.

's GRAVENHAGE
M. NIJHOFF.

1915.

INHOUD.

Notulen van de eerste, buitengewone, Directievergadering, gehouden op Zondag 11 Januari 1914, des morgens te 11½ uur.

Aanwezig de directieleden: W. J. COENEN, president, Dr. G. A. J. HAZEU, vice-president, C. M. PLEIJTE, Dr. N. J. KROM, J. HOMAN VAN DER HEIDE en B. A. J. VAN WETTUM, secretaris.

Afwezig de directieleden: J. P. MOQUETTE, Dr. D. A. RINKES, V. ZIMMERMANN en H. RIJFSNIJDER.

I. De president opent de vergadering, op verzoek van de conservatoren PLEIJTE, MOQUETTE en Dr. KROM bijeengeroepen, om te beslissen over twee spoedeischende, door de heeren in te dienen voorstellen, en geeft het woord aan den Heer PLEIJTE.

De Heer PLEIJTE relateert, dat hem door den architect, belast met het directe toezicht op de verbouwing van het Museum, is medegedeeld, dat om technische redenen het dak der goud- en muntkamers zal moeten vervangen worden.

Was dit eerst met het project der verbouwing niet voorzien, zoodat de inhoud der beide zalen geacht werd veilig te kunnen blijven ter plaatse, waar hij thans is uitgestald, thans rijst de vraag, of niet deze kostbaarheden en antiquiteiten, waarvan de waarde op eenige millioenen is geschat en die voor het grootste deel aan den Lande behooren, met spoed naar een zekere bewaarplaats moeten worden overgebracht, b. v. naar de kluizen van de Javasche Bank.

De Heer KROM steunt dit voorstel, voorzoover het het archaeologische gedeelte der schatkamer betreft.

De Heer HOMAN VAN DER HEIDE merkt op, dat het wegnemen der beide daken niet in het oorspronkelijk plan der verbouwing gelegen heeft, betwijfelt op dien grond de stellige urgentie daarvan, en geeft als zijn meening te kennen, dat waarschijnlijk een modus zal kunnen gevonden worden om de verbouwing te doen voortgaan zonder wegneming der daken.

De directie besluit het nader advies van den Heer HOMAN VAN DER HEIDE af te wachten, doch geeft, indien inderdaad tot opening der daken moet worden overgegaan, machtiging aan de conservatoren om den inhoud der beide zalen naar de Javasche Bank over te brengen. Daarvan zal c. q. aan de Regeering worden mededeeling gedaan.

II. De Heer KROM deelt mede, dat hij van terzijde gehoord had, dat het perceel naast het Museum, gelegen Koningsplein West 12, te koop was en toen den architect belast met het toezicht op de verbouwing verzocht had informaties in te winnen. Deze meldde hem later, dat de eigonaar, de Heer W. VAN HEUSDEN, bereid was het perceel voor *f* 85.000.— (Vijf en tachtig duizend gulden) te verkoopen.

Referent is zelf, als chef van den Oudheidkundigen dienst, uitziende naar een ander gebouw voor zijn bureau, omdat de thans door dien dienst in de Museumlaan, aan de Noordzijde van het Museum, bezette woning te klein is gebleken. Heeft hij daartoe het oog geslagen — de urgentie van de nabijheid van het Museum voor zijn bureau als bekend vooropstellende — op de woning aan de Zuidzijde naast het Museum, die thans te koop is, hij meent, dat ook het Genootschap van de gelegenheid moet gebruik maken om de hand te leggen op een terrein aan het zijne grenzende, als zijnde in den bestaanden

toestand de *eenige* uitweg om in de toekomst tot uitbreiding van het Museum te geraken.

Spreker doet thans voorlezing van een door hem (ook namens den Heer MOQUETTE) samengestelde nota, waarin wordt uiteengezet, welke desiderata nog voor het Genootschap overblijven, ook al zal het Museum zijn laatste op het tegenwoordig terrein mogelijke uitbreiding verkregen hebben door den door de Regeering toegestanen bouw van een bovenverdieping op het voorste gedeelte daarvan.

De Heer PLEIJTE zal die nota aanvullen met gegevens voor de door hem beheerde ethnographische verzameling.

De Heer HOMAN VAN DER HEIDE oppert bezwaar tegen den inhoud van Dr. KROM's nota als bewijsvoering voor de urgentie van den aankoop van het terrein door de Regeering, voorzoover zij in zich sluit het argument, dat men in zekere opzichten, wat de beschikbare ruimte betreft, door de tegenwoordige verbouwing er niet op vooruitgaat.

De Directie gaat hiermede accoord en besluit door tusschenkomst van de Directeuren der Openbare Werken en van Onderwijs en Eeredienst een voorstel aan de Regeering te richten tot aankoop van het bewuste terrein voor een som van *f* 85.000.— tot uitbreiding van het Museum in de toekomst en c. q. reeds aanstonds gedeeltelijk tot vestiging van het bureau voor den Oudheidkundigen dienst. Op den voorgrond moet staan, dat men oogenblikkelijk door de plaats hebbende verbouwing uitmuntend geholpen is, dat, zoo men de zekerheid had dat over een vijftal jaren hetzelfde terrein nog beschikbaar was, het verzoek thans praematuur zou wezen, doch dat in de toekomst, door de onuitblijfbare vermeerdering der verschillende verzamelingen, en met het oog op een voor dit centraal wetenschappelijke lichaam in Ned. Indië gewenschte geleidelijke ontwikkeling naar de eischen der

moderne wetenschap, de mogelijkheid lijkt gewaarborgd te moeten zijn, dat aangrenzend terrein voor uitbreiding beschikbaar is.

De Heer HOMAN VAN DER HEIDE neemt welwillend op zich optie te vragen voor een koopprijs van *f* 85.000.— of minder.

Het voorstel, dat op grond van het bovenstaande aan de Regeering is afgegaan, luidt als volgt:

De directie van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen heeft de eer het navolgende beleefd ter kennis van Uwe Excellentie te brengen:

Bij Haar besluit van 30 Juni a. p. No. 39 werd, in gunstige beschikking op het verzoek van 's Genootschaps directie van 31 Juli 1912 No. 250, machtiging verleend om in daghuur overeenkomstig de overgelegde teekeningen het museumgebouw No. 478 ter hoofdplaats Batavia te vernieuwen en uit te breiden.

Door dezen maatregel, in hoofdzaak resulteerende in de plaatsing van een verdieping op het voorste gedeelte van het Museum, is inderdaad, de Directie merkt dit op met groote dankbaarheid, voor de eerste jaren een aan matige eischen voldoende bergruimte van het Museummateriaal en een behoorlijke werkgelegenheid voor het aanwezig wetenschappelijk personeel verzekerd.

De thans plaats hebbende verbouwing beteekent, op één kleine uitzondering na, de *laatst mogelijke* uitbreiding op het museumterrein zelve, zoodat reeds destijds bij de overweging van het betrekkelijk voorstel in den boezem der Directie, de vraag rees, welken weg men zal moeten inslaan, wanneer de zoodoende verkregen ruimte op haar beurt ontoereikend zal blijken. De bedoelde uitzondering is de achter op het terrein staande woning van den amanuensis, doch het c. q. beslagleggen daarop voor het museum zou alleen, en dan nog voor betrekkelijk korten tijd, aan de tengevolge der vele exploratietochten zich snel

uitbreidende ethnograpische verzameling ten goede komen.

Het is mitsdien voor de *toekomst* van 's Genootschap 's Museum, dat om bovenstaande reden de Directie in zorg verkeert en het is voor dit punt, dat zij thans in het bijzonder de aandacht van Uwe Excellentie vraagt.

Door toevallige omstandigheden bestaat n. l. reeds thans gelegenheid deze ongerustheid op te heffen. Naar de directie te weten kwam, is n. l. de eigenaar van het ten zuiden aan het museum-terrein aansluitende perceel (Koningsplein West 12), genegen dat te verkoopen.

Wanneer de directie de zekerheid had, dat na verloop van een vijftal jaren dat terrein nog beschikbaar zal zijn, zou zij er niet aan mogen denken de Regeering thans met een voorstel tot aankoop lastig te vallen. Die zekerheid bestaat echter niet, integendeel is de kans zeer groot, dat het perceel door particulieren wordt aangekocht met het doel er kleinere woningen op te bouwen en er aldus een duurzaam rentegevend eigendom van te maken, zooals het geval geweest is met het benoorden aan het museum grenzende terrein, dat eenige jaren geleden voor zeer matigen prijs voor het museum verkrijgbaar is geweest en sedert helaas in andere handen is overgegaan, die het herschapen hebben in het villapark aan de nieuw getraceerde „Museumlaan", waardoor alle uitbreiding naar de noordzijde wellicht voor altijd onmogelijk geworden is.

Dat uitbreiding speciaal van terrein in de toekomst onvermijdelijk zal zijn, volgt uit de overweging, dat hoezeer met de verbouwing ook gepoogd wordt van het museum heel wat meer te maken dan het thans is, er toch nog geen sprake van kan zijn, dat men na de voltooiing daarvan te doen zal hebben met eene inrichting, die aan moderne eischen in alle opzichten voldoet en dat het van groote kortzichtigheid zou getuigen, wanneer men zich niet tijdig verzekerde van terreinruimte, die in de toekomst het daarstellen van bij een „up to date" museum

noodzakelijke lokaliteiten mogelijk maakt, maar tevens ook de gelegenheid zou laten „up to date" *te blijven.*

Het Museum zal in de toekomst steeds meer bergruimte vragen niet alleen, maar aan die inrichting zullen modern ingerichte lokaliteiten moeten verbonden worden, die geleerden en wetenschappelijken het mogelijk maken ingaande studiën ter plaatse te maken.

Zooals zoowel de ethnographica als in het bizonder de beschreven steenen en de handschriften in het museum meer opgeborgen dan tentoongesteld zijn, bieden zij een uiterst onvolkomen gelegenheid voor behandeling ten bate van studie en dat vooral moet toch het groote doelwit zijn van het museum.

Hoe de tegenwoordige conservatoren, de Heeren C. M. PLEIJTE voor de ethnographische en geschiedkundige collecties, de Heer J. P. MOQUETTE voor het munt- en penningkabinet, tevens waarnemend voor de bibliotheek en de handschriftenverzameling, en Dr. N. J. KROM voor de oudheidkundige collectie, zich deze technische desiderata voorstellen, gelieve Uwe Excellentie te ontwaren uit de hiernevens in afschrift aangeboden nota door hen opgemaakt, waarmede de Directie zich heeft vereenigd. Het gevoelen van den medeconservator der handschriftenverzameling Dr. D. A. RINKES is tengevolge van diens afwezigheid op dienstreis niet kunnen worden ingewonnen.

De in de nota der conservatoren door Dr. KROM aangegeven noodzakelijkheid van een nieuw gebouw voor den Oudheidkundigen dienst zal door dien dienstchef nader bij de Regeering worden aangetoond en kan misschien in zekeren zin aan het onderhavig verzoek der directie steun geven.

Het bovenstaande leidt tot de conclusie:

a. dat het een onafwijsbare noodzakelijkheid is, dat het museum zich tijdig verzekere van de mogelijkheid tot uitbreiding;

b. dat die zekerheid thans nog kan worden verkregen;

c. dat het geraden is gebruik te maken van de gelegenheid, dat de eigenaar van even beschreven pand — het eenige waarmede uitbreiding mogelijk is — bereid is het te verkoopen.

De Directie van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen komt derhalve tot Uwe Excellentie met het dringend verzoek last te willen geven tot aankoop voor den lande van meerbeschreven perceel met het doel het speciaal te bestemmen voor uitbreiding van ruimte voor het museum, zoodra daartoe de behoefte zal blijken.

Bijlage bij het voorstel tot aankoop van het huis Koningsplein W. 12 tot uitbreiding van het Museumterrein.

1. Volgens het verbouwingsplan zal de lokaliteit der tegenwoordige muntverzameling bij de bibliotheek getrokken worden. Daardoor zal een eind komen aan den tegenwoordigen onhoudbaren toestand, dat de boeken op en over elkaar gestapeld liggen, veelal tengevolge van de onmogelijkheid van behoorlijke berging niet te vinden zijn en op verkeerde plaatsen schuiven. Doch hoewel te verwachten is, dat na de verbouwing een voor het oogenblik bevredigend resultaat zal zijn verkregen, wat de bergruimte betreft, voor de toekomst is men niet afdoende geholpen. Het steeds toenemend materiaal (nu weer door de opname van alle kranten enz.) zal op den duur een verdere uitbreiding eischen.

Ook de bewaring van de kaarten is zeer onpractisch; ze zijn eerst na lang zoeken te vinden. Een behoorlijke systematische opberging zal eveneens belangrijk meer plaats vergen.

Ten slotte is het een hoogst primitieve toestand, dat in één klein vertrek zoowel de bibliothecaris als de amanuensis zitten en dit bovendien nog als cataloguskamer dienst doet. De assistent heeft in het geheel geen be-

paalde zitplaats. Ook hierin zal met name na de aanstelling van een vasten bibliothecaris voorzien moeten worden, ook al weer ten koste van nieuwe ruimte.

2. Nog onbevredigender is de toestand, waarin het kostbaarste gedeelte der boekerij, te weten de handschriftenverzameling, verkeert.

Inzonderheid slaat dit op de palmbladhandschriften, op 't oogenblik ± 1000 in aantal, welke een litteratuur loopend over vijf eeuwen vertegenwoordigen.

Gebrek aan ruimte, gebrek aan gelegenheid, die zelfs aan de meest bescheiden eischen van opberging voldoet, hebben het noodig gemaakt, dit in vele gevallen uit unica bestaande materiaal te stuwen in blikken trommels, ten einde beschadiging door insecten en verder ongedierte te voorkomen.

Deze trommels konden wegens te kort aan plaats, niet op rijen worden gesteld, doch dienden op elkaar getast te worden. Het gevolg daarvan is, dat men om een handschrift te kunnen raadplegen gewoonlijk de kast, waarin een bepaalde trommel zich bevindt, geheel moet uithalen om die trommel te kunnen bereiken. Eenmaal zoover moet de gansche inhoud daarvan worden uitgepakt, omdat de manuscripten niet op nommer liggen, doch zoodanig in de trommels geschikt moesten worden, dat geen ongebruikte ruimte open bleef.

Een en ander heeft ten gevolge, dat er uren noodig zijn om een verlangd geschrift te produceeren niet alleen, maar ook dat dit alleen kan geschieden door de conservatoren zelf, die geleidelijk in dit chaotisch systeem van bewaring zijn thuis geraakt.

Dit bleek o. a. na het overlijden van Dr. J. L. A. BRANDES, toen de eenige, die den weg daarin kende, want het heeft aan zijn opvolgers maanden gekost om er zich in te werken, hetgeen hun op veel verlies aan nuttiger besteed kunnende worden tijd is komen te staan.

Een regeling, die aan dit alles voor goed een eind zal

kunnen maken, is over de dubbele ruimte, d. w. z. nog een zaal gelijk aan de thans voor voornoemde handschriften beschikbare, te kunnen vervoegen, maar deze is met den besten wil thans niet te verkrijgen.

3. Daar de plaats, waar de beschreven steenen thans staan, voor de beelden uit de vestibule gebruikt moet worden, werd omgezien naar een andere plaats voor de inscripties. Eerst werd gedacht aan een deel van de binnenplaats (waar nu de sarcophagen enz. staan); daar zouden ze echter even opeengedrongen staan als thans en bovendien geen weg geweten worden met het herplaatsen van wat zich nu op die plaats bevindt. Er is *meer* ruimte noodig, dan de inscripties op het oogenblik beslaan, daar ze thans nooit behoorlijk van alle kanten te lezen zijn en bij bestudeering dus met allerlei middelen van hun plaats gehaald moeten worden. Gemeend werd, dat de buitengalerij langs de bibliotheek vergroot zou kunnen worden ten behoeve dezer beschreven steenen, echter bleek, dat die niet verlengd kan worden, omdat men dan vóór de Compagnieskamer zou moeten bouwen, noch verbreed, omdat er dan geen ruimte genoeg overblijft voor een doorgang langs de afwateringsgoot. Als dus die galerij niet bruikbaar te maken is, blijft de vraag waar de beschreven steenen heen moeten, onopgelost.

4. Ook is nergens plaats of gelegenheid voor tal van werkzaamheden, welke in een museum van den omvang en den aard als het onze, dienen verricht te kunnen worden. Met name zijn dit werkplaatsen, waar het maken van gipsafgietsels, het verrichten van reparatiën en aanmaken van kopieën naar modellen in het museum, zal kunnen geschieden.

Toch is de noodzakelijkheid om die ter beschikking te hebben reeds eenige malen gebleken. Zoo heeft o. a. jaren geleden de vervaardiging van een afgietsel van een Amoghapaça-brons moeten plaats hebben, op zich zelf een hoogst eenvoudig werk, dat echter dagen vor-

derde en herhaaldelijk mislukte ten gevolge van de belemmerende omstandigheden, waaronder de vervaardiger werken moest en ten slotte nog geen geheel bevredigend resultaat leverde. Aan een later ingekomen verzoek om afgietsels van voorwerpen uit de Archaeologische verzameling te doen aanmaken, kon om die reden dan ook niet worden voldaan.

Dit heeft dan ook ten gevolge, dat op 't oogenblik een der conservatoren, over afgietsels van papierafdrukken moetende beschikken ten einde positieven daarvan te verkrijgen, deze in eigen woning moest vervaardigen.

Deed de gelukkige omstandigheid zich niet voor, dat die functionaris daartoe zèlf over plaats beschikte, dan zou daartoe geen gelegenheid bestaan en had een van Regeeringswege ondernomen wetenschappelijk onderzoek zeker niet de kostelijke feiten opgeleverd, waarop het thans reeds bogen mag.

Eerstdaags zullen ten behoeve van het K. K. Hofmuseum te Weenen reproducties van bronzen trommen gemaakt moeten worden. Ware het niet, dat het museum op 't oogenblik wegens verbouwing gesloten is, dan konde ook dit alleen onder bezwarende omstandigheden plaats hebben, daar men in gewone omstandigheden nergens veilig is voor het publiek, dat altijd vraagt en steeds met de vingers kijkt.

Er is ook eenige malen om modellen gevraagd. De eerste keer geschiedde de uitvoering daarvan in de kampoeng en gaf tegen grof geld onbeholpen werk. De laatste maal had dit plaats onder persoonlijke leiding van den conservator in het museum en moest *op den vloer* van de voor 's Genootschaps edita bestemde *goedang* gewerkt worden. Daardoor zat de maker dan dezen, dan genen in den weg, zoodat ook in dit geval ten slotte de conservator te zijnen huize moest laten werken.

Voorts ontbreekt een bergplaats voor doubletten en niet voor expositie geschikte objecten met het gevolg,

dat reeds jaar en dag steenen beelden en andere zaken in de open lucht liggen, regen en andere vernielende invloeden ten prooi, zoodat zij binnen afzienbaren tijd alle wetenschappelijke waarde verloren zullen hebben.

5. Bovendien doet zich juist nu de omstandigheid voor, dat voor den Oudheidkundigen Dienst naar een nieuw bureau zal moeten worden omgezien, hetwelk uit den aard der zaak in de nabijheid van het Museum moet liggen. Voor dit bureau zou zeer wel het bewuste huis zelf in te richten zijn, terwijl dan het terrein aan het Museum zou kunnen komen.

Door deze combinatie zou de regeering de huur van een afzonderlijk bureau niet behoeven te bekostigen, terwijl bovendien allicht een regeling te treffen zou zijn, dat er een behoorlijk fotografisch atelier voor den Oudheidkundigen Dienst werd ingericht, waarvan de Museum-autoriteiten gebruik zouden kunnen maken, op dezelfde wijze als de Oudheidk. Dienst dit van 's Genootschaps bibliotheek doet.

6. Het zal nog niet noodig of wenschelijk zijn in bijzonderheden aan te geven, hoe het nieuwe terrein gebruikt zou worden. In het algemeen zou wellicht een regeling als de volgende aanbeveling verdienen. De tegenwoordige bibliotheekruimte worde overgelaten aan 's Genootschaps andere verzamelingen, die daardoor voldoende gelegenheid tot uitbreiding krijgen, en op het nieuwe terrein worde een modern aan alle eischen des tijds voldoend bibliotheek-gebouw opgericht, hetgeen zeker niet misplaatst ware, waar het hier de centrale wetenschappelijke bibliotheek van Ned. Indië geldt. Voor de beschreven steenen zou de bovenbedoelde buitengalerij ingericht kunnen worden door verbreeding, na verlegging van de afwateringsgoot over het nieuwe terrein, of wel de geheele collectie inscripties zou op het nieuwe terrein geplaatst kunnen worden. Deze zaken zijn intusschen van later zorg; hoofdzaak is, dat, nu de omstandigheden

gunstig zijn, de beschikking over dit terrein verkregen worde.

De Conservatoren,
(w. g.) C. M. PLEIJTE.
J. P. MOQUETTE.
N. J. KROM.

Niets meer te behandelen zijnde wordt de vergadering gesloten.

Goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van 9 Februari 1914.

COENEN, *president.*
v. WETTUM, *secretaris.*

Notulen van de tweede Directievergadering, gehouden op Maandag 9 Februari 1914.

Aanwezig de directieleden: W. J. COENEN, president, Dr. G. A. J. HAZEU, vice-president, J. P. MOQUETTE, Dr. D. A. RINKES, Dr. N. J. KROM, J. HOMAN VAN DER HEIDE, H. RIJFSNIJDER en B. A. J. VAN WETTUM, secretaris.

Afwezig de directieleden: C. M. PLEIJTE en V. ZIMMERMANN.

De notulen der beide vorige vergaderingen, zijnde die van 29 December 1913 en de buitengewone van 11 Januari 1914, worden goedgekeurd en gearresteerd.

I. De president constateert, dat de rekening en verantwoording van den penningmeester over het jaar 1913 en de begrooting voor 1914, ofschoon tijdig in Januari in rondlezing gezonden, nog niet zijn terug ontvangen, zoodat de behandeling daarvan tot de eerstvolgende vergadering moet worden uitgesteld.

In opvolging van art. 13 van het huishoudelijk reglement worden de heeren ZIMMERMANN en RINKES in commisie benoemd om het beheer van den penningmeester na te gaan en daarover rapport uit te brengen.

II. stelt aan de orde het benoemen door hem, president, van een commissie van opname voor elke verzameling.

Dr. KROM vermeent, dat de verificatie der verschillende collecties om den chaotischen toestand, waarin sommige gedeelten daarvan zich tengevolge van de verbouwing van het museum bevinden, niet wel doenlijk

is en stelt voor die jaarlijksche contrôle voor 1914 niet te doen plaats hebben.

Na het gevoelen der overige directieleden te hebben ingewonnen, vermeent de president zich aan de opvolging van art. 10 van het reglement te moeten houden.

De heer KROM verontschuldigt zich deswegen voor zitting in een der commissies van opname.

Worden benoemd:

a. voor de numismatische en oudheidkundige verzamelingen de heeren RIJFSNIJDER en PLEIJTE,

b. voor de ethnographische en handschriftenverzamelingen de heeren COENEN en VAN WETTUM,

c. voor de bibliotheek de heeren PLEIJTE en VAN WETTUM.

III. Brengt ter tafel de navolgende uit de rondlezing terug ontvangen stukken:

a. Missive van den Gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden over de oude benteng in Boni, Not. Dec. '13 II 15.

Met belangstelling kennis genomen.

b. Missive van den Resident van Djokjakarta met een korte beschrijving van eenige kraton-gebruiken door den Rijksbestuurder (Not. Dec. '13 II 17), waarvan Nederlandsche vertaling werd bijgevoegd.

Dankbetuiging.

IV. Neemt in behandeling de sedert ingekomen brieven en bescheiden.

1. Nota van de Algemeene Secretarie van 31 December j. l. No. 38970/13, met aanbieding van deel IX (4e aflevering) van het werk „Nova Guinea, Résultats de l'expédition scientifique néerlandaise à la Nouvelle-Guinée en 1907 et 1909."

Bibliotheek.

2. Id. 20 Januari j. l. No. 1083/14, met aanbieding van „Die Heilkunde der Niasser" door Dr. J. P. KLEIWEG DE ZWAAN.

Bibliotheek.

3. Missive van den 1sten Gouvernements-Secretaris van 30 December a. p. No. 2949, waarbij op dezerzijdsch verzoek wordt medegedeeld, dat er geen bezwaar bestaat, dat de door den 1sten Luitenant der Infanterie H. B. Stapel samengestelde nota over het Manggaraische volk en zijne taal in originali wordt aangehouden.

Informatie.

4. Renvooi van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst dd. 20 Januari j. l. No. 1516 met ter kennisneming 47 bij de oudheidkundige rapporten behoorende photo's.

Retour.

5. Id. van 29 Januari d. a. v. No. 1774, ten geleide van een missive van den Directeur van Financiën van den 15en dier maand No. 1655, houdende vermelding, dat onder den inventaris van het laatste departement tien koperen gongs zijn aangetroffen, met verzoek om aan die voorwerpen een bestemming te geven.

Zal worden voorgesteld de gongs naar het Rijks Ethnographisch Museum te Leiden te zenden tot c. q. distribueering onder daarvoor in Nederland in aanmerking komende instellingen.

6. Missive van den Commandant van het Leger van 5 Februari j. l. No. 127, met verzoek om inlichtingen omtrent den aard der in art. 2 van het Gouvernementsbesluit van 28 November a. p. No. 19 bedoelde geschriften (Not. Dec. '13 II 2), en wel omdat de meeste der vanwege het Departement van Oorlog gedrukte geschriften,

zooals reglementen en dienstvoorschriften, wellicht voor het Genootschap van weinig of geen belang zullen zijn.

Waar het aangehaalde besluit spreekt van alle geschriften, die van wege de departementen of daaronder ressorteerende diensttakken door den druk worden openbaar gemaakt, stelt de directie er prijs op ook alle die gedrukten van het Departement van Oorlog voor 's Genootschaps boekerij te ontvangen.

7. Missives van den Commandant der Zeemacht van 19 December a. p. en 26 Januari j. l. Nos. 12688 en 875, houdende aanbieding van eenige kaarten, enz.

In de verzameling.

8. Missive van den Directeur van Binnenlandsch Bestuur van 23 Januari j. l. No. 626, met aanbieding ten behoeve der bibliotheek van de door het Encyclopaedisch Bureau samengestelde brochure „De pepercultuur in de Buitenbezittingen."

Dankbetuiging.

9. Renvooi van den Directeur van Landbouw van 9 Januari j. l. No. 313 met ten behoeve der boekerij een Verzameling voorschriften betreffende den Burgerlijken Veeartsenijkundigen Dienst, bijeengebracht door J. C. HOEKMAN, administrateur bij het Departement.

Dankbetuiging.

10. Missive van den Gouverneur van Sumatra's Westkust van 31 December a. p. No. 11471, met aanbieding van L. C. WESTENENK'S „De Minangkabausche negari".

Dankbetuiging.

11. Missive van den Resident van Batavia van 27 Januari 1914 No. 1727/4, ten geleide van eenige door den Inlander IBIK van kampong Tjikempong, land Tjilodang,

distr. Tjibinong, afd. Buitenzorg, in den grond gevonden oudheden.

Overnemen voor *f* 5.

12. Missive van den Hoofdinspecteur, chef van den Burgerlijken Geneeskundigen Dienst van 16 Januari j. l. No. 462, met aanbieding ten behoeve der boekerij van „Mededeelingen uit het Geneeskundig Laboratorium te Weltevreden, 2e serie A No. 14."

Dankbetuiging.

13. Id. van den Resident van Banjoemas van 17 December a. p. No. 14139/29, houdende toezending van de oudheidkundige voorwerpen, bedoeld bij Not. Aug. '13 IV 8.

Op de gongs wordt geen prijs gesteld, de gendi wordt voor *f* 2.50 aangekocht.

14. Id. van den Assistent-Resident van Midden Celebes van 13 December a. p. No. 4243, met een inventaris der voorwerpen, indertijd in het ethnographisch museum van Donggala tentoongesteld. Doordat het gebouw voor andere doeleinden moest worden gebruikt, bracht men de ethnographica in het pakhuis over, en ziet nu naar een meer waardige bergplaats uit.

De door het Genootschap gewenschte stukken kunnen aan zijn museum in bruikleen worden afgestaan (laatstelijk Not. 1911 pag. 146).

Zal worden voorgesteld de ethnographica in eigendom aan het Genootschap af te staan ter gedeeltelijke distribueering c. q. over musea in Nederland.

15. Id. van den Assistent-Resident van Wonosobo van 21 Januari j. l. No. 209/10, houdende opzending der bronzen voorwerpen, bedoeld bij Not. Dec. '13 II 24.

Overnemen voor *f* 5.

16. Id. van den Assistent-Resident van Poerworedjo van 30 December a. p. No. 10936/10, met een gouden ring gevonden in het Banjoeasin'sche.

Opzending naar 's Rijks Ethnographisch Museum te Leiden voorstellen.

17. Id. van den Assistent-Resident van Bandoeng van 16 Januari j. l. No. 12778, met verzoek om mededeeling of met het oog op het Gouvernementsbesluit van 28 November a. p. No. 19 (Not. Dec. '13 II 2), het de bedoeling is ook al de ten kantore aanwezige boekwerken van vorige jaren naar het Genootschap op te zenden.

Zulks wordt niet de bedoeling geacht, nochtans zou zoodanige toezending zeer worden op prijs gesteld.

18. Id. van den Voorzitter der commissie voor den aanslag in de bedrijfsbelasting van 12 December a. p. No. 142, met verzoek om invulling van een staat over het in 's Genootschaps dienst zijnde Inlandsche personeel.

Werd reeds ingevuld teruggezonden.

19. Schrijven van het buitengewoon lid P. V. van Stein Callenfels te Toeloengagoeng van 5 Januari j. l. meldende de afzending van het beeld „Retja Penganten" (Not. Nov. '13 II p. 111) en tevens van een pakket, inhoudende een lakafdruk van een Hindoering en het origineel van een Chineesche ring, met verzoek om inlichtingen over de inschriften op beide.

Nog niet aangekomen.

20. Id. van den Agent der Internationale Crediet- en Handelsvereeniging „Rotterdam" van 12 Januari j. l. met toezending op verzoek van het gedenkboek, uitgegeven ter gelegenheid van het 50 jarig bestaan der vereeniging.

Dankbetuiging.

21. Schrijven van de Vereeniging tot bevordering van kunst en schoonheidsgevoel te Soerabaja van 10 Januari j. l. met verzoek om reductie voor een door haar te stichten bibliotheek op den prijs der door het Genootschap uitgegeven boekwerken.

Antwoorden, dat principieel in geen reductie-aanvraag wordt getreden, doch dat gaarne edita als Wajang Poerwa, Ethnographica, Darma Lelangon, die van artistieken aard zijn en dus in de richting der Vereeniging liggen, ten behoeve van haar boekerij kosteloos worden afgestaan.

22. Id. van Raden DANOEMIDIHARDJA, Opziener der Inlandsche volksscholen te Legok (Soemedang) dd. 21 Januari j. l., met toezending van een oud Javaansch handschrift, met verzoek of de directie niet wellicht in ruil daarvoor een of meer Soendaneesche werken als „Soemoer Bandoeng" van den Heer PLEIJTE in ruil wil afstaan

Behalve het gevraagde werk zullen ook Tjioeng Wanara en Loetoeng Kasaroeng aan verzoeker worden toegezonden.

23. Schrijven van den Ned. Indischen Kunstkring van 13 September a. p. (Oct. '13 II 39). De bedoelde oudheidkundige en andere photo's werden inmiddels andermaal ter bezichtiging ontvangen.

Dankbetuiging. Tot bestelling behoeft niet te worden overgegaan.

V. De Heer HOMAN VAN DER HEIDE

deelt mede, dat inderdaad, zooals in de buitengewone vergadering reeds door hem werd verondersteld, de wegneming der daken van goud- en muntkamers onnoodig blijkt te zijn (Not. Jan. '14 I), zoodat dezelfde zekerheid voor die verzamelingen blijft bestaan, als vóór de verbouwing het geval was, en dus, naar het hem voorkomt, de overbrenging van den inhoud naar de kluizen der

Javasche Bank niet behoeft te geschieden.
Conform.

VI. De Heer RIJFSNIJDER

memoreert, dat in de directievergadering van Maart 1913 besloten werd de vergaderingen zooveel mogelijk te houden op den laatsten Vrijdag van iedere maand. Hij begrijpt, dat tengevolge van noodzakelijke afwezigheid van directieleden tengevolge van ambtelijke reizen het niet gemakkelijk geweest is zich aan die afspraak te houden; zelf hecht spreker ook niet bepaald aan den Vrijdag, maar hij zou in alle geval met het oog op zijn andere werkzaamheden en verplichtingen gaarne zien, dat van te voren vaststond op welke dagen, zooveel mogelijk vast aan te nemen, vergaderd zal worden.

De president, die ingevolge art. 15 van het huishoudelijk reglement den dag voor het houden der bestuursvergaderingen bepaalt en daarvan de directieleden minstens twee dagen tevoren door middel van convocatiebiljetten doet verwittigen, neemt na overleg met de overige directieleden op zich om daarvoor zooveel mogelijk den eersten Maandag der maand te bestemmen.

VII. De Heer MOQUETTE

a. stelt voor den prijs van het 2e deel van Verhandelingen No. LX, Inscriptiën Dr. BRANDES, op *f* 2.— te stellen.

Conform.

b. enz.

VIII. De Heer KROM

1. legt ter voldoening aan het reglement de Lijst der aanwinsten van de Archaeologische Verzameling in 1913 over.

2. biedt voor het Tijdschrift een bijdrage van zijn hand aan, getiteld Epigraphische Aanteekeningen IV-VII.

In handen van de Heeren MOQUETTE en PLEIJTE.

3. deelt mede, dat de Retja penganten is aangekomen en dat hij maatregelen heeft genomen om dit hoogst merkwaardige beeld dadelijk te doen fotografeeren.
Informatie.

4. deelt mede de opzending verzocht te hebben van een beeld uit Cheribon en van eenige beeldjes en twee beschreven steenen van den Diëng en stelt voor deze voorwerpen in de Archaeologische Verzameling op te nemen.
Conform.

5. brengt mede namens den Heer PLEIJTE praeadvies uit over de bijdrage van R. POERWATJARAKA: Het sterfjaar van Raden Wijaya (Not. Dec. '13 V a). De Commissie adviseert voor plaatsing in het Tijdschrift.
Conform.

6. doet de volgende mededeelingen namens den Heer PLEIJTE:
a. dat de eerste zending varia ethnographica naar Nederland verzonden is (Not. 1912 pag. 87 en 100);
b. dat het fragment grafsteen van Van Riebeeck naar Kaapstad verzonden is. (Not. Oct. '13 II 5).
Aan den directeur van het Staatsmuseum aldaar zal een brief van tengeschenke aanbieding worden geschreven.
c. dat voor *f* 480 door bemiddeling der firma Ohlenschläger een gouden krisscheede van Java te koop is aangeboden. De Heer PLEIJTE stelt voor op dit aanbod niet in te gaan.
Conform.

7. legt namens denzelfden Heer de volgende nota over:
„Ondergeteekende wenschte de Directie te herinneren aan zijn vroeger voorstel omtrent het laten afschrijven door den Batakker SIMON van voor het Genootschap van belang zijnde Bataksche teksten, aanwezig onder

geschriften, door wijlen Dr. H. N. VAN DER TUUK verzameld en bewaard in de Bibliotheek der Rijks Universiteit te Leiden (Not. 1912 p. 45).

Destijds werd bepaald, dat, alvorens te dier zake een beslissing zou genomen worden, de Directie alsnog met het Bataksch Instituut wenschte te rade te gaan, ten einde te vernemen, of deze instelling wellicht plannen met voornoemde handschriften had.

Een paar maanden geleden ontving ogt. bezoek van Dr. C. W. JANSSEN, voorzitter van gemeld Instituut. Uitteraard werd bij deze gelegenheid door hem o. m. de kwestie der Bataksche handschriften ter sprake gebracht, waarbij bleek, dat het Bataksch Instituut geen schrijven der Directie ad hoc ontvangen had. De Heer JANSSEN zou echter gaarne iets in deze doen en dus de kwestie aan het oordeel van het Bataksch Instituut onderwerpen, zoodra daartoe van wege de Directie des Genootschaps een voorstel wordt gedaan. Mitsdien verzoekt ogt. thans opnieuw, dat de Directie haar steun wil verleenen tot het verkrijgen

1e. van een beredeneerd overzicht van den inhoud der Bataksche handschriften, nagelaten door VAN DER TUUK;

2e. tot uitgave in Latijnsche letters van de belangrijke stukken daaronder te geraken, een en ander in nader overleg met het Bestuur van het Bataksch Instituut.

Waar de zaak zoo lang traineerde, liet spreker de in April ontvangen handschriften kopieeren, zoodat, wat er verder ook besloten moge worden, het Genootschap in alle gevallen de beschikking heeft over twee zeer belangrijke bundels adatvoorschriften, te weten één van Pasariboe en één van Nai porpos, zoodat hij vraagt, den kopiïst SIMON, die dit werk verrichtte, daarvoor een bedrag *f* 25 te mogen uitbetalen. De handschriften worden per aanstaande mail naar Leiden teruggezonden."

De Directie besluit om alsnog uitvoering te geven aan het oude besluit van April 1912.

IX. De heer RINKES
legt zijn praeadvies over in zake het antwoord van Dr. B. J. ESSER op het dezerzijdsch verzoek om de binnengekomen antwoorden in zake de Prijsvraag der Javaansche dialecten, voor zoover Banjoemas betreft, tot één geheel samen te stellen. Hij meent, dat de directie na de door den heer ESSER genoemde bezwaren niet verder op een bewerking zijnerzijds mag aandringen.
Conform.

X. De secretaris
legt namens den Heer PLEIJTE over eene opgave omtrent de 16 lontarhandschriften, toebehoorende aan het lid den heer F. J. GENTIS te Soerabaja (Not. 1913 p. 17 en 54).
De Heer RINKES deelt mede, dat voor zoover uit de titels op te maken viel, het een verzameling van werken is, die elders overbekend zijn. Intusschen is het in afwachting van een grondige studie der Javaansche taal en litteratuur, vooral met het oog op de historie van beide, steeds van belang alles bijeen te brengen, want de normen om zich naar te richten voor critisch verzamelen ontbreken vooralsnog. Hij adviseert den heer GENTIS te vragen deze collectie voor de handschriftenverzameling te mogen aanhouden, met verzoek zoo mogelijk plaatsen van herkomst alsnog te willen opgeven, onder aanteekening nochtans, dat de inhoud niet van zoodanig belang is, dat een systematische verdere aankoop verantwoord lijkt.
Conform.

XI. Worden op verzoek van de ledenlijst afgevoerd de namen der heeren M. J. CORNELIUS, Dr. J. VAN BREDA DE HAAN, E. E. L. MAC GILLAVRY, TH. J. W. S. NEIJS, J. F. VERHOOG, W. A. EVERS, D. F. W. VAN REES, Mr. A. BROUWER.

Niets meer te behandelen zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de directievergadering van 2 Maart 1914.

COENEN, *president.*
v. WETTUM, *secretaris.*

Notulen der derde Directievergadering, gehouden op Maandag 2 Maart 1914.

Aanwezig de directieleden: W. J. COENEN, president, Dr. G. A. J. HAZEU, vice-president, C. M. PLEIJTE, J. P. MOQUETTE, Dr. D. A. RINKES, Dr. N. J. KROM, V. ZIMMERMANN, J. HOMAN VAN DER HEIDE, H. RIJFSNIJDER en B. A. J. VAN WETTUM, secretaris.

Het begin der vergadering wordt bijgewoond door het eerelid Mr. J. G. POTT, dien het een behoefte was vóór zijn vertrek naar patria nog een oogenblik in het midden der directie, waarvan hij zooveel jaren deel uitmaakte, te verwijlen om afscheid te nemen en zijn diensten aan te bieden, voor zoover die van Europa uit door het Genootschap kunnen worden gebruikt.

De president neemt, mede namens de overige directieleden, dat aanbod dankbaar aan en wenscht den scheidenden oud-voorzitter een goede reis en na het sluiten van zijn ambtelijke loopbaan een aangenaam leven in het vaderland.

Daarna overgaande tot de orde van den dag worden de notulen der vorige vergadering, zijnde die van 9 Februari 1914, goedgekeurd en gearresteerd.

I. De president

neemt in behandeling de rekening en verantwoording van den penningmeester over het jaar 1913 en de door hem opgemaakte begrooting voor 1914.

De Heer RINKES brengt, mede namens den Heer ZIMMERMANN, als volgt verslag uit over het beheer van den thesaurier:

„De Commissie, in de voorafgaande vergadering aan-

gewezen om het financieel beheer van het afgeloopen jaar na te gaan, heeft zich op 27 Februari 1914 van deze taak gekweten.

Door haar is de kassiers- (giro-) rekening, alsmede de deposito-rekening (welke laatste sedert Augustus wegens overschrijving van het bedrag op de kassiers-rekening, is komen te vervallen) nagezien, en zijn de bedragen der renten nagegaan.

De quitantiën van twee willekeurig gekozen maanden werden voorts vergeleken met het kasboek en evenzoo de totalen der sommen, op de verschillende begrootingsposten uitgegeven, opgegeven in den ingediendeu staat over 1913, met de bedragen in dit kasboek geverifieerd.

Zij wenscht voorts aan te teekenen, dat de chèque No. 1405, afgegeven in 1913, in dat jaar nog niet ter betaling werd aangeboden.

De Commissie constateerde, dat het geldelijk beheer alleszins nauwgezet en stipt is gevoerd, en zij geeft daarom in overweging den Thesaurier acquit en décharge te verleenen van zijn beheer over 1913.

Ten slotte veroorlooft zij zich het opgemerkte in de twee laatste alinea's van haar verslag over 1912 (Notulen Bataviaasch Genootschap 1913 p. 21 regel 13 v. b.) beleefdelijk in herinnering te brengen."

Overeenkomstig dit advies wordt den penningmeester acquit en décharge verleend over zijn beheer tijdens het jaar 1913.

Wat betreft het punt door de Commissie aan het slot van haar verslag in herinnering gebracht, of niet ook de verzendingskosten van de Oudheidkundige rapporten aan de Regeering kunnen worden in rekening gebracht, beslist de directie, dat om den inhoud van het betreffende Gouvernementsbesluit (dd. 17 Juli 1905 No. 26, Not. 1905 pag. 73), dat alleen spreekt van kosten van publiceering, tot dien stap niet kan worden overgegaan.

Thans overgaande tot de behandeling der begrooting wordt door den Heer RIJFNIJDER voorgesteld, in afwijking van de werkwijze in vorige jaren, toen de verschillende posten door den penningmeester in overleg met de conservatoren werden opgesteld naar gelang de volgens hun meening bestaande behoefte, voortaan met het oog op de te betrachten zuinigheid het systeem te volgen der gewestelijke en andere begrootingscommissiën, die bij hun berekening als basis aannemen het gemiddelde van de werkelijke uitgaven in de drie laatste jaren.

De Heeren HAZEU, HOMAN VAN DER HEIDE en ZIMMERMANN sluiten zich hierbij aan, omdat ook naar hun meening de ontwerpbegrooting voor 1914 te ruime grenzen stelt. Wel is waar wordt elke uitgave steeds door een besluit van de directievergadering gesanctionneerd, doch daarbij behoort steeds de door haarzelve vastgestelde begrooting in het oog gehouden te worden. Men geeft toe, dat voor eene zuiver wetenschappelijke instelling als het Genootschap eene vermeerdering van uitgaven in het algemeen eene vermeerdering van wetenschappelijken bloei beduidt, doch bij dien door allen gewenschten bloei blijft men gehouden aan de financiëele draagkracht van het lichaam.

Waar men in vorige jaren het eigen kapitaal heeft moeten aanspreken, alvorens men eene verhooging van subsidie kon motiveeren, is men thans in hoofdzaak op die Regeeringsbijdrage aangewezen. Men behoort zich dus vast voor te nemen, zich met de uitgaven binnen van te voren aangegeven perken te houden en de vervulling van bestaande behoeften in de verschillende verzamelingen en bij de uit te geven werken, daarnaar te regelen.

De Heer ZIMMERMANN zou dan ook wenschen, dat in de toekomst tusschentijds geen belangrijke uitgaven meer werden gevoteerd, dan nadat eerst van den stand

der geldmiddelen in verband met de begrooting is kennis genomen.

De Heer HOMAN VAN DER HEIDE oppert nog de wenschelijkheid om de begrooting meer overzichtelijk te maken door het onderscheid tusschen gewone en buitengewone uitgaven te doen uitkomen.

De directie vereenigt zich met deze denkbeelden en de penningmeester neemt op zich de begrooting in dien zin om te werken.

II. Brengt ter tafel eenige tusschentijds binnengekomen stukken.

1. Gouvernementsbestuit van 6 Februari j. l. No. 15, waarbij wordt machtiging verleend tot den aankoop, ten behoeve van den Lande, van het ten Zuiden aan het Museumgebouw aansluitend perceel, bestemd voor toekomstige uitbreiding van genoemde instelling (Not. Jan. '14 II).

Informatie.

De Heer HOMAN VAN DER HEIDE deelt mede, dat het perceel inmiddels voor rekening van den Lande werd aangekocht.

De Heer RIJFSNIJDER deelt mede, dat inmiddels het hoofdgebouw door het departement der B. O. W. werd aangewezen om er het hoofdcommissariaat van politie in onder te brengen.

De Heer KROM voert hiertegen aan, dat reeds dadelijk de beschreven steenen uit het Musseum moeten worden overgebracht en dat hij krachtens de motiveering in het betrekkelijk voorstel der directie aan de Regeering eveneens op voldoende plaats voor den Oudheidkundigen Dienst hoopt te mogen rekenen.

De directie noodigt de heeren HOMAN VAN DER HEIDE en Dr. KROM uit de zaak der beschreven steenen in gezamelijk overleg te regelen, met deze restrictie, dat de belangen van het Genootschap zullen voorgaan, om-

dat het Besluit uitdrukkelijk spreekt van toekomstige uitbreiding van deze instelling.

2. Missive van den Commandant der Zeemacht van 21 Februari 1914 No. 1875, met aanbieding van een boekwerk en eenige kaarten.

Het verstrekkingsbewijs werd voor de ontvangst geteekend aan het Depôt van zeekaarten en gidsen geretourneerd.

3. Id. van den Hoofdinspecteur der In- en Uitvoerrechten en Accijnzen, dd. 16 Februari j. l. No. 681 H, met aanbieding van den jaargang 1913 der Verzameling van bepalingen, enz. voor de ambtenaren van dien diensttak.

Bibliotheek.

3*a*. Missive van den Resident van Rembang van 13 Februari j.l. No. 1746/1, met toezending van eenige gouden voorwerpen, door MOEHAMAD ABOESOEKOER uit het gehucht Wangil, distr. Ngawen, bij het bewerken van den grond gevonden.

Overnemen voor *f* 48.50.

3*b*. Renvooi van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst van 21 Februari j.l. No. 5779, t. g. v. een schrijven van den Assistent-Resident van Berbek van 13 Februari t. v. No. 793/16 met twee koperen beeldjes, ter overname aangeboden door den Chinees LIE GEE LIONG, die ze voor *f* 30.— gekocht heeft van een hem onbekenden inlander uit de desa Tjandiredjo.

Overnemen naar den vroegeren maatstaf voor *f* 150.—

4. Schrijven van het oud-directielid Dr. PH. S. VAN RONKEL te Fort de Kock van 25 Februari j. l., met aanbieding tot publicatie in het Tijdschrift van een opstel van zijn hand getiteld: Kaba Sabajnan Aloeih, het verhaal van den ondankbare.

De Heeren HAZEU en RINKES nemen welwillend op zich praeadvies uit te brengen.

5. Schrijven van Dr. HOESEIN DJAJADININGRAT van 16 Februari t. v., houdende toezending van het in overleg met den auteur voor den druk bezorgde werk van Mangoen di Karia. (Not. Nov. '13 I). Met het oog op zijn vertrek naar Atjeh in het begin van April wordt door Dr. HOESEIN aangedrongen op een spoedige behandeling, opdat hij nog vóór zijn vertrek de drukproeven kan corrigeeren.

Spoedshalve werd door het dagelijksch bestuur het praeadvies van Dr. RINKES gevraagd en toen dat alleszins gunstig luidde, het opus voor publicatie bestemd.

6. Schrijven van 's Genootschap's eerelid H. D. H. BOSBOOM te 's Gravenhage, gedateerd 2 Februari j. l., waarbij ten behoeve der bibliotheek wordt aangeboden het Januarinommer van het tijdschrift „Het Ned. Indische huis, oud en nieuw", bevattende het vervolg van zijn artikel over oude woningen in en nabij de stad Batavia (Not. Oct. '13 II 19).

Dankbetuiging.

7. Schrijven van Sir CHARLES ELIOT te Hongkong van 30 Januari j. l., houdende mededeeling, dat hij de bedoelde afleveringen van de edita voor zichzelf wenscht en daartoe gaarne lid van het Genootschap wordt. In zijne qualiteit van President der Hongkong Universiteit neemt hij dankbaar het aanbod der directie aan om de Universiteitsbibliotheek geregeld onze edita toe te zenden.

Informatie.

8. Id. van den curator van the Australian Museum, Sydney, dd. 9 Januari j. l., met verzoek om inlichting

of werkelijk, zooals hij gelezen heeft, het grootste gedeelte van de collecties van Captain Cook zich in het museum bevindt en zoo ja om toezending van een lijst daarvan.

Ontkennend beantwoorden.

9. Id. van Dr. B. J. ESSER van 3 Februari j. l., met het verzoek wegens zijn a. s. vertrek naar Europa om spoedige toezending van den hem toegekenden prijs voor de Javaansche dialecten.

Medegedeeld werd, dat de hem verleende medaille nog niet kan worden toegezonden. De bijbehoorende prijs in geld werd aan zijn adres overgemaakt.

III. De Heer HOMAN VAN DER HEIDE

deelt mede, dat thans alle vensters van het Museum van tralies zijn voorzien, behalve de Compagnieskamer, en vraagt of voor dit historische vertrek een dergelijke beveiliging gewenscht wordt.

De Heeren PLEIJTE en ZIMMERMANN nemen welwillend op zich het voor en tegen dezer aangelegenheid met referent te bespreken.

IV. De Heer KROM

deelt mede, dat hij zich, op het verzoek der directie om informatie in te winnen naar gegadigden voor het ambt van deskundig bibliothecaris van het Genootschap (Not. Oct. '13 IV *f*) indertijd zou wenden tot Prof. SPEIJER en den heer ROUFFAER. Eerstgenoemde is inmiddels overleden, doch ook door bemiddeling van den heer ROUFFAER kwam hij wel is waar in connectie met een candidaat, doch deze kon niet in aanmerking komen.

De directie noodigt Dr. KROM uit het bij deze eerste poging niet te laten, doch nogmaals te willen trachten der directie in dezen van dienst te zijn.

V. De heer MOQUETTE

doet het voorstel den boekbinder Djelani eene verhooging

van *f* 2.50 toe te staan en alzoo zijn loon te brengen op *f* 15.— 's maands.

Conform met ingang van 1 Februari.

VI. De heer PLEIJTE

a. legt over een lijst van de dubbelen uit de oudere Nieuw-Guinea verzamelingen en de collecties GJELLERUP en CRAMER, uitgeschoten tot opzending naar 's Rijks Ethnographisch Museum te Leiden en stelt voor de machtiging daartoe van de Regeering te vragen.

Conform.

b. Doet het voorstel op de wijze, als voor de Javaansche dialecten geschiedde, een prijsvraag uit te schrijven voor het Soendaneesch. (Not. 1911 p. 110).

De directie benoemt den heer PLEIJTE als haar gedelegeerde voor deze prijsvraag en opent een crediet van *f* 100.— in 1914 voor de kosten van voorbereiding en van *f* 600.— in 1915 voor diploma's en geldprijzen.

c. Brengt het verzoek over van den schrijver R. SOEMA-ATMADJA om diens tractement van *f* 27.50 op *f* 30.— 's maands te brengen, doch adviseert tegen, nadat hij van de heeren MOQUETTE en KROM vernomen heeft, dat de man gedurende spreker's afwezigheid met verlof wegens ziekte zoo weinig belangstelling in zijn werk betoond heeft.

Conform.

VII. De heer RINKES

stelt voor het tractement van den Inlandschen hulpredacteur Raden WIROWONGSO, belast met de weergave van den inhoud der Javaansche handschriften, te brengen van *f* 32.50 op *f* 35.—, daar hij anders vreest dat de man, die zeer goed werk levert, zijn ontslag zal nemen.

Conform.

Niets meer te behandelen zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de directievergadering van 6 April 1914.

COENEN, *president.*
v. WETTUM, *secretaris.*

Notulen der vierde Directievergadering, gehouden op Maandag 6 April 1914.

Aanwezig de directieleden: W. J. COENEN, president, C. M. PLEIJTE, Dr. N. J. KROM, V. ZIMMERMANN, J. HOMAN VAN DER HEIDE, H. RIJFSNIJDER en B. A. J. VAN WETTUM, secretaris.

Afwezig de heeren Dr. G. A. J. HAZEU, vice-president, J. P. MOQUETTE en Dr. D. A. RINKES.

De notulen der vorige vergadering, zijnde die van 2 Maart 1914, worden goedgekeurd en gearresteerd.

I. De president

neemt in behandeling de, overeenkomstig het in de vorige vergadering besprokene, omgewerkte ontwerp-begrooting, welke wordt goedgekeurd, nadat nog eenige wijzigingen zijn aangebracht. De ontvangsten worden geschat op *f* 42800.—, de uitgaven op *f* 44341.20, zoodat de begrooting sluit met een nadeelig saldo van *f* 1541.20, hetgeen dit jaar ingevolge te voren genomen decisies niet te vermijden is, en dat zoo noodig gevonden moet worden uit het kleine kapitaal, dat het Genootschap nog rest.

II. Brengt ter tafel het navolgende uit de rondlezing teruggekomen stuk:

Gouvernementsrenvooi van 2 Maart j.l. No. 5996, ten geleide van, met verzoek om onder terugzending te dienen van consideratiën en advies, een bij Ministerieele dépêche dd. 23 Januari t.v. Afd. A[I], No. 19/259 aan den Landvoogd doorgezonden brief van Mr. J. C. OVERVOORDE,

voorzitter van den Nederlandschen Oudheidkundigen Bond, van den volgenden inhoud:

„Excellentie,

Hiermede neem ik de vrijheid Uwe aandacht te vestigen op het dezer dagen in de bladen voorkomend bericht, dat aan het museum te Kaapstad toezegging gedaan zoude zijn van aanbod van het fragment van den grafsteen van VAN RIEBEECK, thans aanwezig in het museum van het Bataviaasch genootschap te Weltevreden.

Het komt mij voor, dat dergelijke herinneringen aan groote mannen behooren geacht te worden buiten den handel te zijn en ook niet het voorwerp te kunnen uitmaken van schenking. VAN RIEBEECK heeft de Compagnie en voor en na zijn verblijf te Kaapstad op verschillende plaatsen gediend en de herinnering aan hem moet voor Nederland en voor Indië niet minder waard zijn, dan voor de meer toevallig door hem gestichte kolonie.

De Nederlandsche regeering kan weinig roem dragen op hetgeen vroeger is geschied om in Indië de herinnering in eere te houden van de groote mannen, die het koloniaal rijk hebben gesticht en het is meer dan gewenscht dat althans voor het land behouden blijve wat nog aanwezig is.

Als eene welwillendheid tegenover het zeer interessante museum te Kaapstad kan volstaan worden met het aanbieden van een gipsafgietsel van het nog bewaard fragment van den grafsteen.

Ik meende Uwe aandacht hierop te moeten vestigen, opdat maatregelen kunnen genomen worden om tijdig te voorkomen dat deze herinnering aan een beroemd vaderlander voor Indië en Nederland verloren ga."

De directie besluit hierover het volgende schrijven aan de Regeering te doen afgaan:

De directie van het Bataviaasch Genootschap van Kun-

sten en Wetenschappen heeft de eer Uwer Excellentie beleefd weder aan te bieden:

a. de bijlagen van het Gouvernements renvooi dd. 20. Febr. j. l. No. 4983, van welke zij met groote belangstelling en erkentelijkheid voor de toezending, kennis nam.

b. die van het Gouvt. renvooi van den 2 Maart j. l. No. 5996 n. l. de ministerieele dépêche van 23 Januari j. l. houdende aanbieding van een schrijven dd. 17e t. v. van den voorzitter van den Nederl. Oudheidk. bond nopens de door onze Directie gedane toezegging van schenking van het fragment van VAN RIEBEEKS grafzerk aan het museum te Kaapstad.

Tot haar leedwezen kan de Directie de bezwaren van den heer OVERVOORDE tegen den getroffen maatregel, die zijn beslag heeft gekregen door de plaats gehad hebbende toezending van het steenfragment, niet deelen.

De overweging die voorzat, toen zij met algemeene stemmen tot den afstand besloot, was deze:

dat JOHAN VAN RIEBEEK — door den Minister blijkbaar verward met diens te Kaapstad geboren zoon, den lateren gouverneur-generaal ABRAHAM VAN RIEBEEK — voor onze stamgenooten in Zuid-Afrika als stichter van de Kaapkolonie een historische beroemdheid is in tegenstelling met de veel mindere beteekenis die zijne persoonlijkheid voor de koloniën in den Indischen Archipel heeft gehad;

dat deze afstand niet verzocht werd door het een of ander museum — met de andere van dien aard gelijkstaande — maar inderdaad op aandrang van de Zuid-Afrikaansche voormannen voor het ons toch werkelijk niet geheel onverschillige museum te Kaapstad.

Dat de directie zich door den afstand van dien steen — die feitelijk veel meer het eigendom zou mogen en kunnen zijn van onze stamverwanten in Zuid-Afrika dan van een museum welk ook hier te lande — aan eene laakbare vervreemding zou hebben schuldig gemaakt, kan zij ook na nauwgezette overweging van 's Heeren OVERVOORDE's

klagen niet inzien, integendeel is zij nog steeds van meening dat het recht op het bezit van dat steenfragment meer ligt bij het museum te Kaapstad dan bij dat te Batavia, en dat de schenking daarvan bijna van zelfsprekend was.

Getroffen is zij door de uitbundige vreugde en erkentelijkheid — blijkende uit de brieven van den minister Louis Botha van 2 Januari j. l., van den gouverneur-generaal te Pretoria van den 3e d. a. v. en het artikel dd. Pretoria 23 December 1913 in de Volkstem — waarmede het schenkingsplan van dit steenfragment, dat hier op niemands aandacht mocht bogen, als een nationale gebeurtenis in Zuid-Afrika is begroet geworden;

temeer wordt zij daardoor versterkt in de meening dat hier van een onoordeelkundige en niet te verantwoorden vervreemding van 's genootschaps eigendommen in dit geval geen zweem van sprake is geweest, waar nu zoo duidelijk blijkt dat deze schenking niet het karakter heeft van een eenvoudige overgang van het eene museum naar het andere maar van een in de oogen van een ons zeer na liggend volk, nationale gebeurtenis.

III. Neemt in behandeling de volgende tusschentijds binnengekomen stukken:

1. Gouvernementsbesluit van 9 Maart 1914 No. 31, houdende bepaling dat het bedrag van *f* 1500.—, bij het besluit van 17 Juli 1905 No. 26 voor de jaarlijksche publiceering der Oudheidkundige Rapporten toegestaan, voor het jaar 1913 wordt verhoogd tot *f* 1680,50.

Informatie.

2. Gouvernementsrenvooi dd. 20 Februari j. l. No. 4983 met ter kennisneming de bescheiden van het Gouververnement der Zuid-Afrikaansche Unie, bedoeld in deze Not. II, met bijlage.

Informatie. Behandelen met II.

3. Aanbieding, bij nota van de Algemeene Secretarie dd. 20 Maart j.l. No. 8100/14, van Annales du Jardin botanique de Buitenzorg, 2e série, vol. XII, 2e partie.
Bibliotheek.

4. Renvooi van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst van 20 Maart j.l. No. 9013, ten geleide van een schrijven van den Resident van Banjoemas dd. 7 Maart t.v. No. 2719/29, met een gouden ring, geschat op een waarde van *f* 15.—
Voor Leiden bestemmen.

5. Missive van den Legercommandant van 17 Maart j.l. No. 266 met ter publiceering een door den kapitein der Infanterie P. H. VAN DER LINDE samengestelde woordenlijst betreffende op het eiland Simaloer gesproken talen, vergezeld van een ter zake met den Adviseur voor Inlandsche zaken en den Directeur van Binnenlandsch Bestuur gevoerde correspondentie.
Het oud-directielid Dr. PH. S. VAN RONKEL zal onder mede toezending der over Simaloer aanwezige woordenlijsten om praeadvies ter zake worden gevraagd.

6. Aanbieding, bij missive van den Commandant der Zeemacht van 3 Maart j.l. No. 2243, van een Lichtenlijst van Ned. Indië.
Bibliotheek.

7. Missive van den Resident van Djokjakarta van 24 Maart j.l. No. 3592/33, met eenige bronzen voorwerpen, opgegraven in de desa Darmadjoerang.
Overnemen voor de verzameling een vaas met voetstuk voor *f* 7,50.— Het overige wordt teruggezonden.

8. Aanbieding door den Britschen Consul-Generaal te Batavia, bij schrijven van 23 Maart j. l., van „Digest of Indian Law cases, vol. VI" en „Collection of statutes

relating to India, vol VII," door het Britsch-Indisch Gouvernement voor schenking aan het Genootschap bestemd.

Bibliotheek.

9. Toezending van den Militairen Commandant van Ambon en Ternate bij missive van 23 Februari j.l. No. 136/39 van 3 kisten en 3 pakken ethnographica, afkomstig van het Exploratie-detachement van Noord Nieuw-Guinea.

De bezending werd reeds ontvangen.

10. Schrijven van den Assistent-Resident van Buitenzorg van 10 Maart j.l. No. 2752, met toezending van twee gouden ringen, opgegraven door Bakoel bapa Kaibah van Kampong Nanggela, tanah Bodjonggede.

Overnemen voor *f* 35.

11. Id. van den Assistent-Resident van Wonosobo van 2 Maart 1914 No. 858/10, met eenige bronzen voorwerpen, opgegraven door Resodikromo van desa Bowongso, onderdistr. Kalikadjar.

Overnemen voor de getaxeerde waarde van *f* 4,15.

12. Schrijven van het directielid J. P. MOQUETTE van 17 Maart j.l., houdende mededeeling, dat hij door afwezigheid de vergadering van April en mischien ook van Mei niet zal kunnen bijwonen. De heeren Dr. KROM en PLEIJTE zijn genegen zoolang zijne functiën waar te nemen.

Informatie.

13. Id. van het directielid Dr. RINKES van 15 Maart 1914, met mededeeling, dat hij gedurende drie maanden wegens afwezigheid de vergaderingen niet zal kunnen bijwonen.

Informatie.

14. Aanbieding door het oud-directielid Dr. VAN RONKEL, bij schrijven van 22 Maart j.l., van een met behulp van drie Lampongsche jongelieden vervaardigde vertaling van de Dwerghertenverhalen, bedoeld bij Not. Oct. '13 II 20, met voorstel zijn helpers bij wijze van belooning elk een exemplaar af te staan van 3e en 4e stuk van deel XLV der Verhandelingen (teksten en woordenlijst van Helfrich).

Conform.

15. Schrijven van denzelfde van den 23e d. a. v. met aanbieding ter plaatsing in het Tijdschrift van een verhandeling getiteld „Het heiligdom te Oelakan."

In handen van de heeren PLEIJTE en KROM om praeadvies.

16. Schrijven van het eerelid Dr. F. DE HAAN van 13 Maart j. l., met aanbieding van een copie naar een schilderij van A. BEECKMAN op het Rijksmuseum te Amsterdam, voorstellende een gezicht op het kasteel Batavia omstreeks 1650, welke copie hij tijdens zijn verlof heeft laten vervaardigen, met verzoek haar een plaats in het Museum te gunnen. Omtrent den schilder van dit stuk blijkt uit den catalogus van het Rijksmuseum onder No. 445 alleen, dat hij in 1651 te Deventer woonachtig was.

Het doet den Heer DE HAAN leed hierbij te moeten opmerken, dat deze schenking het onherstelbaar verlies niet zal goedmaken, hetwelk het museum geleden heeft, doordat het fragment van den grafsteen van JAN VAN RIEBEECK door de directie weggegeven werd.

Bijzondere dankbetuiging. Naar aanleiding van het slot van Dr. DE HAAN's brief, zal ons eerelid afschrift worden toegezonden van het over deze schenking aan de Regeering medegedeelde, bedoeld in deze Notulen onder II.

17. Schrijven van het correspondeerend lid Prof. Dr. A. MAASS te Berlijn van 18 Januari j. l., met verzoek hem

geographische kaarten op te geven, waarop de plaatsen der Tombrink'sche vondsten (Tijdschr. XIX p. 1—45) en de Pasei-vindplaatsen te vinden zijn. Tevens vraagt hij eenige photographieën van de prachtgraven te Pasei in leen.

Mededeelen, dat een detailkaart van Palembang op het Topographisch bureau in bewerking is.

Van een vondstenkaart van Pasei, die bij den Oudheidkundigen dienst in wording is, zal hem later een calque door dat bureau worden toegezonden. Dezelfde dienst zal hem verder een paar photo's van graven in Pasei sturen. Prof. Maass zal worden in overweging gegeven zich in zulke zaken regelrecht tot den Oudheidkundigen dienst te wenden.

18. Schrijven van Prof. Dr. A. E. J. HOLWERDA, directeur van het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden, dd. 28 Januari j.l., met toezending van een exemplaar van alle edita van het genoemd Museum.

Dankbetuiging.

19. Id. van de „Zentralstelle des Hamburgischen Kolonialinstituts" van 21 Februari j.l., met verzoek om ten behoeve van haar Weltwirtschaftsarchiv geregelde toezending van onze edita.

Conform. Informeeren, of harerzijds ook publicaties het licht zien, die dan in ruil worden gevraagd.

20.* Toezending door den heer G. K. B. AGERBEEK, Controleur te Kloengkoeng, van een artikel van zijn hand, getiteld: „Gebruiken en gewoonten van den Baliër in de afdeeling Zuid-Bali van zijn geboorte tot aan zijn dood," met verzoek het in aanmerking te brengen voor plaatsing in het Tijdschrift.

In handen van den president en den heer PLEIJTE om praeadvies.

21. Dankbetuiging dd. 1 Maart j. l. door de Vereeniging tot bevordering van kunst en schoonheidsgevoel te Soerabaja voor de plaatwerken, haar afgestaan bij Not. Febr. '14 IV 21.

Informatie.

22. Aanbieding door den Vertegenwoordiger der Billiton-maatschappij bij schrijven dd. 23 Februari j. l. Nó. 311/14 van het jaarverslag 1912/13 dier maatschappij.

Bibliotheek.

23. Toezending door de heeren DOUGLAS GRAHAM & Co. te Hongkong bij schrijven van 26 Februari j. l. van den muntcatalogus, bedoeld bij Not. Dec. '13 II 32.

Werd door den secretaris in dank geretourneerd.

24. Verzoek dd. 30 Januari van Justus Perthe 's Geographische Anstalt te Gotha, om geregelde toezending, tot bespreking in „Petermanns Geographischen Mitteilungen (Globus)" van de Oudheidkundige Rapporten.

Antwoorden, dat dezerzijds geen recensie-exemplaren van edita gestuurd worden, doch dat het Genootschap gaarne in ruilverkeer wil treden.

25. Schrijven van den heer H. K. H. WILKENS te Soerakarta van 15 Januari en 11 Maart j. l., waarin naar aanleiding van Not. Dec. '13 III b. geantwoord wordt, dat hij niet in de gelegenheid is zich met een beschrijving der kratongebruiken te belasten, maar daartoe aanbeveelt den heer H. D. KILIAAN aldaar. Verder deelt hij mede in het bezit te zijn van een manuscript van zijn vader, gemaakt toen deze onderwijzer was aan het toenmalige Instituut tot opleiding van surnumerair ambtenaar bij het Binnenlandsch Bestuur, handelende over de Instellingen, gewoonten en gebruiken der Javanen te Soerakarta, waarvan hij gaarne een copie voor het Genoot-

schap zal laten maken, indien het al niet in een of anderen vorm in de bibliotheek aanwezig is.

In advies.

26. Schrijven van de Vereeniging voor Locale Belangen te Semarang van 9 Februari j. l. met toezending van het laatste nummer van haar tijdschrift en verzoek om tot ruiling van edita over te gaan.

Dr. KROM om advies.

27. Brief van de vereeniging voor geschiedenis der Genees-, Natuur- en Wiskunde te Leiden, dd. 9 Maart j. l. met aanbieding van een exemplaar der statuten van deze nieuw opgerichte vereeniging.

Informatie.

IV. De president

brengt mede namens den secretaris als volgt rapport uit over de ethnographische en handschriftenverzamelingen:

„De Commissie, in de Februari vergadering benoemd om verslag uit te brengen over de Ethnographische verzameling, heeft zich den 14en Maart van haar taak gekweten.

Zij bevond dat in den loop van het jaar 1913 geleidelijk werd voortgegaan met de herschikking der ethnographica naar geographisch systeem. Tengevolge van ziekte van den conservator was deze rangschikking aan het eind des jaars nog niet, zooals door hem was in uitzicht gesteld, beëindigd. Geheel klaar waren Celebes, Sumatra en omliggende eilanden, Java grootendeels, terwijl de Borneo collectie wel geheel afgewerkt is, doch nog niet is kunnen geëtaleerd worden. In den catalogus zijn in 1913 niet minder dan 803 nommers bijgekomen.

Tot verdere opmerkingen vond de commissie geen aanleiding."

„De Commissie, belast met het opnemen der handschriftenverzameling, heeft zich op 14 Maart j. l. met die taak bezig gehouden.

De verzameling werd in den loop des jaars niet vermeerderd. Wel stond 's Genootschap's lid de Heer F. J. GENTIS te Soerabaja eenige Javaansche handschriften ter bezichtiging af.

Zij is ondergebracht in de kamer der conservatoren, op een hoogst primitieve en beknopte wijze, die dringend verbetering eischt.

Tot verdere opmerkingen vond de commssie geen aanleiding."

V. De heer HOMAN VAN DER HEIDE

legt over een aan zijn Departement gemaakt schema van de uitbreiding van het museum op het onlangs verworven nabijgelegen terrein.

Onder dankbetuiging in handen van de conservatoren met uitnoodiging om hunne beschouwingen over het plan te geven en zich speciaal uit te spreken over *a* de aangegeven volgorde, waarin de bijbouwing zal plaats hebben en *b* de vraag of de steenen zullen worden opgesteld op een eventueel te maken overdekte binnenplaats of in loodsen. Daarna in rondlezing bij de overige directieleden.

VI. De heer PLEIJTE

biedt aan namens den heer TH. C. H. J. VOGELENZANG, architect bij den Waterstaat alhier, een oud Nederlandsch pond.

Dankbetuiging.

VII. De heer KROM

1. deelt mede, van den Heer Soemodinoto te Malang een koperplaat ontvangen te hebben, gevonden te Printji, distr. Batoe, afd. Malang. De plaat bevat een volledige

oorkonde, met een papegaai als zegelmerk. De taal vertoont overeenkomst met die van de door Cohen Stuart als Kawi Oorkonde IV uitgegevene, terwijl bovendien een vorst genoemd wordt (sang mokta ring Amṛtabhawana), wiens naam wellicht eveneens te herstellen is op een corrupte plaats op een beschreven steen van 1408. Daar de plaat dus zoowel historisch als taalkundig van belang is, stelt spr. voor den eigenaar te verzoeken hem voor *f* 50.— aan het Genootschap af te staan.

Conform.

2. deelt mede, dat met gunstig advies van de commissies van praeadvies zijn terugontvangen:

Een pseudo-Padjadjaransche kroniek, door C. M. PLEIJTE, en Epigraphische aanteekeningen IV-VII, door Dr. N. J. KROM.

Opname in het Tijdschrift.

3. deelt mede, dat voor het Tijdschrift is ingekomen een artikel van den Heer C. M. PLEIJTE, getiteld: Poernawidjaja's hellevaart.

In de commissie van praeadvies worden benoemd de Heeren MOQUETTE en KROM.

4. stelt, mede namens den Heer MOQUETTE, voor

a. te bepalen, dat schrijvers van stukken in het Tijdschrift behalve de hun toekomende 25 overdrukken nog meerdere overdrukken mogen laten vervaardigen, mits zij dat meerdere aantal zelf bekostigen.

b. den naam van den redacteur op den omslag van het Tijdschrift te doen vervallen.

Conform.

5. deelt mede, dat zich in de Museumgoedang een kast met edita van het Kon. Inst. v. d. Tl. Lnd. en Vlkk. v. Ned. Indië te 's Gravenhage, bevindt, welke daar niet

hoort en welks aanwezigheid tengevolge van de toename der in die goedang geborgen voorwerpen hinderlijk wordt. Spr. stelt voor, de Commissarissen van het Instituut uit te noodigen, die kast te doen weghalen.

Conform. Dr. KROM wordt verzocht ter zake in overleg te treden met den Commissaris Dr. HAZEU.

VIII. De secretaris

legt over een van den vice-president en den Heer RINKES ontvangen praeadvies over Dr. VAN RONKEL's artikel „Kaba Sabajnan Aloeih."

Plaatsing in het Tijdschrift.

IX. Wordt op verzoek van de ledenlijst afgevoerd de naam der heeren F. PINKE en J. C. J. van BEMMEL.

En worden tot lid benoemd de heeren SIR CHARLES ELIOT, directeur der Hongkong universiteit, R. A. KERN, Controleur B. B. te Buitenzorg, S. VAN DER PLAS, Resident van Sumatra's Oostkust, TH. B. A. FAUBEL te Soerabaja en V. W. VAN GOGH, Administrateur der onderneming Ganessa, Pelaboean Ratoe, Wijnkoopsbaai.

Niets meer te behandelen zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de directievergadering van 4 Mei 1914.

COENEN, *president.*
v. WETTUM, *secretaris.*

Notulen der vijfde Directievergadering, gehouden op Maandag 4 Mei 1914.

Aanwezig de directieleden: W. J. COENEN, president, Dr. G. A. J. HAZEU, vice-president, C. M. PLEIJTE, Dr. N. J. KROM, V. ZIMMERMANN, J. HOMAN VAN DER HEIDE, H. RIJFSNIJDER en B. A. J. VAN WETTUM, secretaris.

Afwezig de heeren J. P. MOQUETTE en Dr. D. A. RINKES:

De notulen der vorige vergadering, zijnde die van 6 April 1914, worden goedgekeurd en gearresteerd.

I. De president
neemt in behandeling de navolgende binnengekomen stukken:

1. Renvooi van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst dd. 23 April j.l. No. 13481, t. g. v. een schrijven van den Assistent-Resident van Berbek met twee bronzen beeldjes, ter overname aangeboden door den Chinees LIE GEE LIONG te Ngandjoek.

Overnemen als behoorende tot de Ngandjoek-vondst. Getaxeerde prijs *f* 85.

2. Id. van den 24en dier maand No. 13597 met ter kennisneming de photographische opnamen van den Oudheidkundigen dienst over het 1e kwartaal 1914.

Retour.

3. Id. van 25 April 1914 No. 12084, t. g. v. een schrijven van den Resident van Kedoe van den 2en t. v. No. 3263/10 met eenige bronzen voorwerpen, door den Inlander Wongsopawiro opgegraven in desa Katehan, onderdistr. Ngadiredjo, distr. Parakan, afd. Temanggoeng.

Overnemen voor *f* 2.50.

4. Missive van den Commandant der Zeemacht van 16 April j. l. No. 3639 met aanbieding van eenige zeekaarten.

In de verzameling.

5. Aanbieding door Mr. G. VISSERING, president der Nederlandsche Bank, honorair adviseur der Chineesche Regeering, bij zijn schrijven van Februari 1914, van het 2e deel van zijn studie „On Chinese currency."

Dankbetuiging.

6. Schrijven van president en directeuren der Javasche Bank van April 1914, waarbij hun tusschenkomst verleend werd bij de verzending van bovengenoemd werk.

Id.

7. Missive van den Britschen Consul-Generaal te Batavia van 16 April j. l., houdende aanbieding namens de Britsch-Indische Regeering van „Digest of Indian law cases, 1912."

Dankbetuiging.

8. Aanbieding door den Chef van den dienst der Opiumregie, bij schrijven dd. 23 April j. l. No. 2104/R, van den derden druk der „Administratieve voorschriften voor de Opiumregie."

Dankbetuiging.

9. Schrijven van den Directeur van 's Lands Plantentuin, dd. 21 April j. l. No. 305, met verzoek om inlich-

tingen, ten behoeve van den muziekhistoricus Dr. SACHS, over de houtsoorten, die in Ned. Indië gebruikt worden om muziekinstrumenten te maken.

Verwijzen naar het Binnenlandsch Bestuur.

10. Aanbieding door den Inspecteur van den Arbeid, bij schrijven van 29 April j. l. No. 336, van het 3e Verslag van zijn dienst.

Dankbetuiging.

11. Schrijven van den directeur van het Rijks Ethnographisch Museum te Leiden, dd. 25 Maart 1914, houdende dankbetuiging voor de aan die instelling toegezonden ethnographica uit buiten Ned. Indië gelegen landen alsmede doubletten uit de Nieuw-Guinea verzameling.

Zie Not. 1912 p. 100 en Not. 1913 p. 55. Vermits uit den brief gelezen kan worden, dat een deel der laatstgenoemde voorwerpen, dat voor Leiden niet gewenscht is, weder naar hier zal worden teruggezonden, zal zekerheidshalve het volgende telegram verzonden worden: „Ethnomuseum Leiden, Nieuwguinea collectie niet zenden. Genootschap".

12. Schrijven van den Resident van Rembang van 6 April j. l. No. 4334/1, met verzoek om inlichting op hoeveel het gouden ringetje van de vondst, bedoeld bij Not. Maart '14 II 3a, alleen geschat wordt.

Het bedrag *f* 4,50 werd spoedshalve reeds door den secretaris medegedeeld.

13. Id. van den Assistent-Resident van Makasser dd. 15 April j. l. No. 1135 D 4, met aanbieding van eenige door tusschenkomst van den kapitein WADJO verkregen voorwerpen, afkomstig uit oude Chineesche graven ter hoofdplaats.

Dankbetuiging.

De heer PLEIJTE stelt voor de enkele voorwerpen van Chineeschen oorsprong, door hem alsnog in de ethnographische afdeeling aangetroffen, ten behoeve van 's Rijks Ethnographisch Museum te Leiden van den inventaris af te voeren, aangezien het Genootschap geen afdeeling China bezit, gezegde voorwerpen derhalve niet ten toon worden gesteld en dus geen nut stichten. Daarom acht hij het wenschelijk daarmede te handelen gelijk met de voorwerpen van andere volken buiten het gebied van den Indischen Archipel woonachtig geschiedde, en dus ook deze af te staan aan bovengenoemde inrichting, aangezien deze o. m. ook een afdeeling China heeft, waarin die voorwerpen beter op hun plaats zijn dan hier.

In rondvraag gebracht, vindt dit voorstel geen algemeene instemming in verband met de bizondere plaats, die de Chineezen steeds in onze Oost bekleed hebben. Beter wordt geacht de voorwerpen in kwestie aan te houden om als grondslag van een Chineesche afdeeling te kunnen dienen.

Naar aanleiding hiervan herinnert de heer PLEIJTE er aan, dat hiermede afgeweken wordt van de beslissing destijds genomen ten aanzien van de ten geschenke aangeboden zgn. fakoeng's van Bangka, door Chineesche toovenaars gebruikt o. a. om aan te toonen, dat zij onkwetsbaar waren. Den schenker werd in overweging gegeven, deze 's Rijks Ethnographisch Museum ten goede te doen komen, dewijl het Genootschap geen Chineesche voorwerpen verzamelt.

Verder zegt hij, dat wanneer men een afdeeling China in het leven roept, het van zelf spreekt, dat dan ook alle andere vreemde oosterlingen in den Archipel op gelijke wijze zullen moeten vertegenwoordigd worden, waardoor de ethnographische afdeeling grooter uitbreiding zal ondergaan, dan waarop ooit gerekend is.

Bovendien acht hij, waar China zelf met koortsachtige haast zich naar westersche cultuur voegt en Singkeh's en

Paranakan's dit voorbeeld met denzelfden spoed volgen, den tijd verstreken om nog met vrucht een Chineesche verzameling te kunnen aanleggen. Mocht dit nochtans wel het geval blijken te zijn, dan zal zulks alleen mogelijk zijn met dusdanige kosten, dat deze de financieele draagkracht des Genootschaps verre overschrijden.

Uit de dupliëken blijkt, dat de meeningen verdeeld blijven, weshalve besloten wordt, de kwestie van al of niet vertegenwoordiging van de Chineezen en wat daarmede annex is voorloopig aan te houden en inmiddels, tot een eindbeslissing genomen zal wezen, de voorwerpen boven bedoeld op te bergen.

14. Schrijven van Mr. J. C. PH. LOEFF, van 6 April j. l., houdende aanbieding ingevolge den wensch van den overledene, van eenige voorwerpen van Hindoe afkomst, behoord hebbende tot den inboedel van wijlen Mr. A. PAETS TOT GANSOYEN.

Bijzondere dankbetuiging.

15. Verzoek van den directeur van het Colombo Museum, bij diens schrijven van 2 Maart j. l. om inlichtingen, of in de origineele acte van afstand van Negapatnam door den Naik van Tanjore aan de Oost-Indische Compagnie in 1660, iets voorkomt over het muntrecht in dat gebied.

In handen van den Heer MOQUETTE.

16. Aanbieding door de Heeren KELLY & WALSH Ltd. te Singapore, onder dagteekening van 18 April j. l., van deel I van de nieuwe English Malay Dictionary van R. O. WINSTEDT.

17. Schrijven van het bestuur van het N. I. Landbouwsyndicaat dd. 28 April j. l. No. 470, houdende ingevolge dezerzijdsch verzoek toezending van de sedert Januari

dezes jaars verschenen afleveringen van hun Publicaties, met toezegging van verdere geregelde toezending.

Dankbetuiging.

18. Id. van de administratie van het Algemeen Sportblad te Soerabaja, van 29 April j. l.

Dankbetuiging.

19. Brief van den Heer P. PENNINGA te Lawang, dd. 11 April j. l., met verzoek om in zijn bekroonde handschrift „Javaansche dialecten met woordenlijst" een kleine aanvulling te doen plaats hebben (Not. 1913 p. 110). Medegedeeld wordt, dat het werk oorspronkelijk geschreven werd om tot een conclusie te komen over het al of niet wenschelijke van een afzonderlijke bijbelvertaling in het Cheribon-Javaansch, welke vraag daarop ontkennend werd beantwoord.

Informatie.

20. Schrijven van het buitengewoon lid P. V. VAN STEIN CALLENFELS van 4 April j. l., houdende verzoek om inlichtingen over de beteekenis der inscriptie op twee Hindoe-zegelringen, waarvan lakafdrukken worden overgelegd.

Dr. KROM deelt mede, dat op den eenen zegelafdruk staat een meer voorkomend teeken, dat nog niet nader verklaard is, doch in geen geval schrift voorstelt, terwijl op den anderen in oud-Javaansch schrift staat het woord „mahan."

21. Id. van den Heer SOEMODINOTO te Malang dd. 29 April j. l. met bericht dat hij gaarne genegen is de koperplaat, bedoeld bij Not. April '14 VII 1, voor *f* 50.— aan het Genootschap af te staan.

Informatie.

22. Schrijven van den Heer MARTINUS NYHOFF te 's Hage van 21 Maart j. l., meldende de ontvangst van een wissel tot afdoening van 's Genootschap's debet over 1913.

Informatie.

23. Id. van den Heer H. TH. J. BROUWER te Ngandjoek met vier Hindoe-beeldjes, die hij het Genootschap ter overname aanbiedt.

Dr. KROM deelt mede, dat deze beeldjes behooren tot de belangrijke Ngandjoek-vondst en stelt voor ze voor *f* 200.— ten behoeve der door hem beheerde verzameling aan te koopen.

Conform. Vermits naar opgave van den thesaurier het op de begrooting 1914 voor aankoop van archaeologica uitgetrokken bedrag van *f* 1000.— reeds voor het grootste gedeelte gebruikt is, besluit de directie dien post met *f* 500.— te verhoogen. Tijdens de discussie wordt nog beslist, dat de conservatoren gemachtigd zijn voor hun verzamelingen aankoopen te doen telkens voor een bedrag van ten hoogste *f* 25.— Voor grootere aankoopen is de toestemming der directie noodig.

II. De vice-president

kon in het algemeen meegaan met het denkbeeld door den Heer WILKENS geopperd (Not. Apr. '14 III 25) om den Heer H. D. KILIAAN te Soerakarta uit te noodigen een beschrijving van toestanden en gewoonten in den kraton aldaar te geven. Daartoe ware naar zijne voorwaarden te vragen en hem te verzoeken eerst een proeve te leveren over een belangrijk onderdeel, als b. v. troonsbestijging.

Conform.

De Heer ZIMMERMANN deelt naar aanleiding hiervan mede, dat hij een gesprek over dit onderwerp had met

den Regent van Demak, die zelf zich bereid verklaarde eenige gegevens voor Djokjakarta bij te brengen en beloofde naar een landsman te zoeken, bekwaam om het overige op zich te nemen.

De directie wacht gaarne het resultaat van deze bemoeienis van den Heer ZIMMERMANN af.

Wat betreft het door den Heer WILKENS genoemde manuscript van zijn vader, wordt het nader advies van den Heer PLEIJTE afgewacht.

III. De Heer RIJFSNIJDER

doet mede namens den Heer PLEIJTE voorlezing van het over de Numismatische verzameling door hen opgemaakt verslag:

„De Commissie tot opneming van de Num. Verz., bestaande in de Heeren H. RIJFSNIJDER en C. M. PLEIJTE, heeft zich den 27en Maart j. l. van haar taak gekweten.

Zij bevond, dat tengevolge van de plaats hebbende verbouwing, het noodig geworden was in de eerste zaal een aantal vitrines te verzetten, ten einde tegen beschadiging door vallend puin gevrijwaard te zijn, verder dat deze vitrines ten overvloede door planken waren afgedekt.

In de tweede zaal, waar dergelijke preventieve maatregelen onnoodig waren, heerschte de gewone toestand.

Waar voornoemde verzameling binnen korten tijd naar een andere lokaliteit zal worden overgebracht en als dan algeheele reorganisatie zal ondergaan, vond de Commissie voornoemd geen aanleiding tot bizondere opmerkingen."

IV. De Heer KROM

1. deelt omtrent het hem en den Heer PLEIJTE om praeadvies in handen gestelde artikel van Dr. VAN RONKEL „Het heiligdom te Oelakan" mede, dat hij zich onbevoegd moet verklaren, maar vermeent, dat de naam van den auteur genoegzaam waarborg is voor de deugdelijkheid van het stuk.

Nadat de Heer PLEIJTE zich hierbij aansluit, besluit de directie tot plaatsing in het Tijdschrift.

2. adviseert in gunstigen zin op het voorstel tot ruiling van edita met de Vereeniging voor Locale Belangen te Semarang in dien zin, dat in ruil voor haar tijdschrift de geregelde toezending van 's Genootschap's Tijdschrift voldoende is. (Not. April '14 III 26).

Conform.

3. verzoekt machtiging om, voor zoover het aantal overgebleven exemplaren zulks toelaat, verschillende van 's Genootschaps edita af te staan aan het nieuwe bureau van den Oudheidkundigen dienst voor Oost-Java te Blitar.

Conform.

V. De Heer PLEIJTE

1. legt over een van Dr. B. BRANDERHORST ontvangen schrijven, gedateerd Ternate, 29 Maart j. l., waarin deze informeert of het manuscript van zijn hand „Ethnologische bijdragen nopens de Papoea's in het Digoel gebied" al of niet wordt uitgegeven, of dat het misschien nog eerst moet worden omgewerkt, zoo ja in welken geest. Hij zelf heeft daarvoor geen gelegenheid, maar wanneer geen diep gaande veranderingen noodig zijn, is Mevrouw BRANDERHORST gaarne bereid die uit te voeren. Indien van een publicatie wordt afgezien, houdt schrijver zich voor terugzending van het manuscript aanbevolen.

Het manuscript terugzenden onder opgave van de redenen, die een publicatie dezerzijds in den weg staan. (Zie het praeadvies ter zake in de vergadering van Juli '12 uitgebracht).

2. verzoekt machtiging van de lijst der ethnographica af te voeren eenige door insecten en door andere oor-

zaken, als gestadig betasten, totaal beschadigde voorwerpen, als modellen van huizen enz.

Conform.

VI. Wordt op verzoek van de ledenlijst afgevoerd de naam der heeren W. OUDEMANS en F. CH. N. VAN DER MOORE.

En worden tot lid benoemd de Heeren G. K. B. AGERBEEK, Controleur B. B. te Kloengkoeng, P. K. W. KERN, Resident van Semarang, E. EINTHOVEN, Resident van Rembang en TH. A. L. HEIJTING, Gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden.

Niets meer te behandelen zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de directievergadering van 6 Juli 1914.

COENEN, *president.*
v. WETTUM, *secretaris.*

LIJST

van ingekomen boeken gedurende het 1e en 2e kwartaal 1914.

Abendanon (J. H.), Overzicht betreffende den toestand van Britsch-Indië in 1911/1912 en de negen voorafgaande jaren, samengesteld uit het onlangs verschenen officieel verslag (Statement exhibiting the moral and material progress and condition of India.) 's Gravenhage 1913. 8°.

Alting (J. H. Carpentier), Grondslagen der Rechtsbedeeling in Nederlandsch-Indië. 's Gravenhage 1913. 8°.

Bibliotheek der Universiteit van *Amsterdam*. Tijdschriftenlijst. Amsterdam 1913. 8°.

Koloniaal Instituut *Amsterdam*.

Bibliotheek der Universiteit van *Amsterdam*. Catalogus der Handschriften V. Schenking-Diederichs. Kleinere Afdeelingen (Engeland en Noord-Amerika, Scandinavische landen, Rusland en Polen.) Bewerkt door den conservator Dr. P. Sevensma. Amsterdam 1913. 8°.

Bibliotheek der Universiteit van *Amsterdam*. Catalogus van de Boeken en Tijdschriften, geplaatst in de laboratoria voor physiologie en histologie. Amsterdam 1913. 8°.

Baedekers Indien. Handbuch für Reisende. Leipzig 1914. 8°.

Barns (C.), The diffusion of gases through liquids and allied experiments. Washington, D. C., 1913. 8°. (Carnegie Institution of Washington publication no. 186.)

Bekaar (J. J.), Hoe wij onze Oost besturen. Interviews

met bestuurders in onze Oost. Haarlem 1914. 8°.

Beoordeeling van: Decentralisatieverslag 1912 — 1913, door K. Weltevreden. 8°.

Gertrude L. *Bell.* Zie Max van Berchem.

Amida. Matériaux pour l'épigraphie et l'histoire musulmanes du Diyar-Bekr par Max van *Berchem.*
Amida. Beiträge zur Kunstgeschichte des Mittelalters von Nord-mesopotamien, Hellas und dem Abendlande von Jozef *Strzygowski.* Mit einem Beitrage: „The Churches and monasteries of the Tur Abdin" von Gertrude L. *Bell.* Heidelberg 1910. 4°.

Berchem (*Max van*), Arabische Inschriften aus Syrien. Z. p. en j. 8°.

Berchem (*Max van*), Monuments et inscriptions de latābek Lu'lu' de Mossoul. Sonderabdruck aus: Orientalische Studien, Theodor Nöldeke zum siebzigsten Geburtstag (2. März 1906) gewidmet. Gieszen 1906. 8°.

Original inscriptions collected by King *Bodawpaya* in Upper Burma and now placed near the Patodawgyi pagoda, Amarapura. Rangoon 1913. 4°.

Wat elk landsdienaar in Nederl.-Indië weten moet. 3e vermeerderde en t/m. 1914 bijgewerkte druk door een oud landsdienaar. (*D. Brakel*). Batavia 1914. 8°.

Blok (*J. C.*), Over „Vagotonie." Academisch proefschrift. Leiden 1913. 8°.

Boerema (*J.*), De electromotorische kracht van het Westonnormaalelement. Academisch proefschrift. Groningen 1913. 8°.

Boissevain (*U. Ph.*), Beschreibung der Griechischen autonomen Münzen im Besitze der Kön. Akademie der Wissenschaften zu Amsterdam. Aldaar 1912. 8°.

Boltjes (*M. P. Kingma*), Intraperatoniale verwonding der urinewegen. Academisch proefschrift. Leiden 1912. 8°.

Bolton (*Herbert E.*), Guide to materials for the History of the United States in the principal Archives of

Mexico. Washington, D. C., 1913. 4° (Carnegie Institution of Washington publication no. 163.)

Bremekamp (*C. E. B.*), De dorsiventrale bouw van den rietstengel. (Mededeelingen van het proefstation voor de Java Suikerindustrie, deel IV no. 18.) Soerabaia 1914. 8°.

Bremekamp (*C. E. B.*), Het vaatbundelstelsel bij het suikerriet en twee andere artikelen. (Mededeelingen van het proefstation voor de Java-Suikerindustrie deel IV, no. 22, 23 en 24.) Soerabaia 1914. 8°.

Brugmans (*H. J. F. W.*), De waarheidstheorie van William James. Een samenvatting en beoordeeling. Academisch proefschrift. Groningen 1913. 8°.

Burnham (*S. W.*), Measures of proper motion stars made with the 40-inch refractor of the Yerkes observatory in the years 1907 to 1912. Washington, D. C. 1913, 4°. (Carnegie Institution of Washington publication no. 168.)

Burns (*F.*), The Crump burial cave. (From the report of the U. S. National Museum for 1892.) Washington 1894.

Callaway jr. (*Morgan*), The infinitive in Anglo-Saxon. Washington, D. C. 1913. 8°. (Carnegie Institution of Washington publication no. 167.)

Cannon (*W. Austin*), Botanical features of the Algerian Sahara. Washington, D. C. 1913. 8°. (Carnegie Institution of Washington publication no. 178.)

Carozzari (*R.*), Amaryllis. Carmen in certamine poetico Hoeufftiano praemio aureo ornatum; accedunt septem carmina laudata. Amsterdam 1913. 8°.

Castle (*W. E.*), Reversion in Guinea-Pigs and its explanation. *C. C. Little*, Experimental studies of the inheritance of color in mice. Washington, D. C. 1913. 8°. (Carnegie Institution of Washington publication no. 179.)

Les documents chinois découverts par Aurel Stein dans

les sables du Turkestan Oriental. Publiés et traduits par Edouard *Chavannes*. Oxford 1913. 4°.

Colenbrander (*H. T.*), Inlijving en opstand. Amsterdam 1913. 8°.

The *Colonial office list* 1913. London, 8°.

Coolsma (*S.*), Het boek Job. Populaire vertaling uit het oorspronkelijke. 1864—Hemelvaartsdag—1914. Rotterdam 1914. 8°.

Ergebnisse der Königl. Preussischen Turfan-Expeditionen. Chotcho. Facsimile-Wiedergaben der wichtigeren Funde der ersten Königlich Preussischen Expedition nach Turfan in Ost-Turkistan im Auftrage der Generalverwaltung der Königlichen Museen aus Mitteln des Baessler-Institutes herausgegeben von A. von le *Coq*. Berlin 1913. fol.

Davenport (*Charles B.*), Heredity of skin color in negro-white crosses. With appendix, being abridgment of field-notes, chiefly of Florence H. Danielson, Field Worker, Eugenics Record office. Washington D. C. 1913. 8°. (Carnegie Institution of Washington publication no. 188.)

Die Grundworte des Indischen Monismus aus den Upanishads des Veda. Übersetzt von Paul *Deussen* und Ernst te *Peerdt*. Jena 1914. fol.

Het Gedenkboek 1813. Uitgegeven bij het eeuwfeest der herwinning van ons zelfstandig volksbestaan door Hendr. C. *Diferee*. Amsterdam 1913. 8°.

Douane-orgaan. Bonds- en Vakblad voor de In- en Uitvoerrechten en Accijnzen. Soerabaia 1913. no. 12.

Dowson (*J.*), A classical dictionary of Hindu mythology and religion, geography, history, and literature. Fifth edition. London 1913. 8°.

Publicaties van het *Encyclopedisch Bureau* no. 5. Economisch gedeelte van de gewestelijke maandverslagen der Buitenbezittingen met overzicht van de handelsbeweging. Weltevreden 1913. fol.

't Herstelde Nederland, zijn opleven en bloei na 1813. Door verschillende medewerkers onder leiding van Gen. Mej. A. N. J. *Fabius*. Met een voorrede van Mr. W. H. de Beaufort. Amsterdam 1913. 8°.

Finlay (*John Park*), The Subanu. Studies of a sub-Visayan Mountain Folk of Mindanao.
Part I. Ethnographical and geographical sketch of land and people.
Part II. Discussion of the linguistic material by William Churchil.
Part III. Vocabularies.
Washington, D. C. 1913. 8°. (Carnegie Institution of Washington publication no. 184.)

Fockema (*A.*), De horizontale grenzen van den grondeigendom. Academisch proefschrift. Groningen 1913. 8°.

Franks (*A. W.*), Notes on the discovery of stone implements in Japan. (Reprinted from the Transactions of the International Congress of Prehistoric Archaeoly, third session.)

Geerligs (*H. C. Prinsen*), De Suikernijverheid in Nederlandsch-Indië. Baarn 1914. 8°. (Onze Koloniën no. 5.)

Gerlings (*A. C. E.*), De vrouw in het oud-christelijke gemeenteleven. Academisch proefschrift. Amsterdam 1913. 8°.

Giffen (*A. E.*), Die Fauna der Wurten. Erster Teil. Academisch proefschrift. Leiden 1913. 8°.

Groneman (*J.*), Het waterkasteel te Jogjåkartå. 1884.

Bibliotheek der Rijks-Universiteit te *Groningen*. Catalogus der afdeeling Duitsche Letterkunde en Letterkundige geschiedenis der laatste vier eeuwen. Groningen 1913. 4°.

Groot (*J. de*), Palestijnsche Masseben (opgerichte steenen.) Academisch proefschrift. Groningen 1913. 8°.

Grubauer (*A.*), Unter Kopfjägern in Central Celebes. Ethnologische Streifzüge in Südost- und Central-Celebes. Leipzig 1913. 8°.

Mc. Guize (*J. D.*), A study of the primitive methods of drilling. (From the Report of the U. S. National Museum for 1894.) 8°.

De zending in Nederlandsch-Indië door ds. J. W. *Gunning* en mr. J. H. Abendanon. (Vereeniging „Moederland en Koloniën," 13e jaar: 1913. V.). 's Gravenhage 8°.

Hamy (*E. T.*), Note sur une statue ancienne du dieu Çiva provenant des ruines de Kamphong-Phet, Siam. (Extrait de la Revue d'Ethnographie, t. VII.)

Haushofer (*K.*), Dai Nihon; Betrachtungen über Grosz-Japans Wehrkraft, Weltstellung und Zukunft. Berlin 1913. 8°.

Hengeveld (*F. M. C.*), Vaccinotherapie bij colypyclocystitis van kinderen. Academisch proefschrift. Leiden 1913. 8°.

A *history* of the first half-century of the *National academy of sciences* 1863—1913. Washington 1913. 4°.

Hitchcock (Romyn), The ancient pit-dwellers of Yezo, Japan. (From the Report of the National Museum for 1890.)

Hoekman (*J. G.*), Verzameling voorschriften betreffende den burgerlijken veeartsenijkundigen dienst. Batavia 1913. 8°.

Hoenen (*P. H. J.*), Theorie der thermodynamische functies voor mengsels met reageerende componenten en hare toepassingen in de phasenleer. Academisch proefschrift. Nijmegen 1912. 8°.

Hooy (*A. J.*), Over aangeboren hardhoorigheid. Academisch proefschrift. Groningen 1913. 8°.

De Indiër. Weekblad gewijd aan het geestelijk en maatschappelijk leven van Indië en Oost-Azië. Schiedam 1913. 4°.

Indisch Tijdschrift voor *Spoor-* en *tramwegwezen*, 1913 1—12, 1914, 1—5. Tegal. 4°.

Indische Vereeniging. Voordrachten en mededeelingen. IV, V. 's Gravenhage 1913. 8°.

Jansz. (*P.*), Practisch Javaansch-Nederlandsch Woordenboek met Latijnsche karakters. Tweede, verbeterde en veel vermeerderde uitgave, voor den druk bewerkt en voortgezet door P. Ant. Jansz. Semarang, Soerabaia, den Haag 1913. 8°.

Johnston (*R. F.*), Buddhist China. London 1913. 8°.

Jones (*Harry C.*) and collaborators, The freezing-point lowering, conductivity, and viscosity of solutions of certain electrolytes in water, methyl-alcohol, ethyl-alcohol, acetone, and glycerol, and in mixtures of solvents with one other. Washington, D. C. 1913. 8°. (Carnegie Institution of Washington publication no. 180.)

Jones (*Harry C.*) and *J. Sam Guy*, The absorption spectra of solutions as effected by temperature and by dilution: A quantitative study of absorption spectra by means of the radimicrometer. Washington, D. C. 1913. 8°. (Carnegie Institution of Washington publication no. 190.)

Jong (*J. P. B. de Josselin de*), De waardeeringsonderscheiding van „levend" en „levenloos" in het Indogermaansch vergeleken met hetzelfde verschijnsel in enkele Algonkin-talen. Ethno-psychologische studie. Academisch proefschrift. Leiden 1913. 8°.

Kan men bij de talen van den Indischen Archipel eene westelijke en eene oostelijke afdeeling onderscheiden? Bijdrage van den Heer J. C. G. *Jonker*. (Overg. uit de Versl. en Meded. der Kon. Akad. van Wetensch., afd. Letterk. 4e reeks, deel XII) 1914. 8°.

Juynboll (*H. H.*), De verhouding van het Oudjavaansch Udyogaparwa tot zijn Sanskṛt-origineel. (Overg. uit de Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenk. van Ned. Indië deel 69, 1914.)

Juynboll (*H. H.*), Catalogus der Javaansche, Balineesche en Madureesche handschriften van het Koninklijk Instituut voor de Taal-, Land- en Volkenkunde van

Nederlandsch Indië (Overg. uit de Bijdragen tot de Taal-, Land, en Volkenk. van Ned. Indië, deel 69, 1914.)

Kaoem Moeda, Maleisch-Nederlandsch Tijdschrift. 1e jaarg. 1914. Amsterdam, fol. no. 1—4.

Kate (*H. ten*), Mélanges anthropologiques. (Extrait de l'Anthropologie T. XXIV. 1913.) 8°.

Kate (*H. ten*), Ethno-psychologische Beobachtungen und Betrachtungen. (Sonderabdruck aus „Geist des Ostens" 1914.)

Keith (*A. Berriedale*), Zie A. A. Macdonell.

Nederlandsche Zeeschepen van ongeveer 1470 tot 1830. Afbeeldingen van prenten, schilderijen en scheepsmodellen hoofdzakelijk berustende in het Rijks Museum te Amsterdam. Uitgegeven onder leiding van J. Philip van der *Kellen* Dzn. met medewerking van E. J. *Benthem*, ingenieur bij de Marine. Leiden 1913. fol.

Kern (*H.*), Over de vermenging van Çiwaïsme en Buddhisme op Java, naar aanleiding van het oud-Javaansch gedicht Sutasoma. (Overg. uit de Versl. en Meded. der K. A. van Wetenschappen, Afd. Letterk. 3e reeks, deel V. 1888).

Klaassen (*N.*), Reorganisatie of Desorganisatie? Beoordeeling van het Rapport der Staatscommissie in zake de Reorganisatie der Protestantsche Kerken in Nederlandsch-Indië. Gedrukt bij het Soer. Handelsblad, 1914. 8°.

Kooiman (*K.*), Twe-spraack van de Nederduitsche Letterkunst ófte vant spellen en de eijgenscap des Nederduitschen taals, uitgegeven en toegelicht. Academisch proefschrift. Leiden 1913. 8°.

Korff (*K. H.*), Koloniale concessiewetgeving. Academisch proefschrift. Leiden 1913. 8°.

Lange (*H. J. de*), Oorlog en arbitrage. Academisch proefschrift. Leiden 1913. 8°.

Descriptive account of the collection of Chinese, Tibetan, Mongol, and Japanese books in the Newberry library by Berthold *Laufer*. The Newberry library, Chicago, Illinois 1913. 8°.

Leclercq (*Jules*), La colonisation chez les Hollandais (Uitg. v. de „Société Belge d'études et d'expansion.") Luik 1911. 8°.

Ledeboer (*F.*), Verslag omtrent een onderzoek naar den huidigen stand van het vraagstuk der mechanische grondbewerking in Europa, benevens eene bijdrage tot de oplossing van dit vraagstuk voor de Java-Suikerrietcultuur. (Mededeelingen van het proefstation voor de Java-Suikerindustrie, deel IV, no. 25.) Soerabaja 1914. 8°.

Ledeboer (*F.*) en *A. E Berkhout*, Een nieuw geval van onvruchtbaarheid bij Suikerrietgronden. (Mededeelingen van het proefstation voor de Java-Suikerindustrie, deel IV, no. 26.) Soerabaja 1914. 8°.

Leendertz (*W.*), Sören Kierkegaard. Academisch proefschrift. Amsterdam 1913. 8°.

List of *Sanskrit* and *Hindi Manuscripts*, purchased by order of Government and deposited in the Sanskrit College, Benares, during the year 1911/1912, 1912/1913. Allahabad 1913.

Loeb (*L.*) c. s., The venom of Heloderma. Washington, D. C. 1913. 8° (Carnegie Institution of Washington publication no. 177.)

Loebèr (*J. A. jr.*) Het bladwerk en zijn versiering in Nederlandsch Indië. (Geïll. beschrijvingen van Indische Kunstnijverheid no. IV.) Koloniaal Instituut Amsterdam.

Loebèr (*J. A. jr.*) Textiele versieringen in Nederlandsch-Indië. (Geïll. beschrijvingen van Indische Kunstnijverheid no. V.) Koloniaal Instituut Amsterdam.

Love (*H. Davison*), Vestiges of old Madras 1640—1800.

Traced from the East India Company's records, preserved at fort St. George and the India Office, and from other sources. 3 vol. and 1 index-volume. London 1913. 8°.

Macdonell (*A. A.*) and *A. Berriedale Keith*, Vedic Index of names and subjects. 2 vol. London 1912. 8°.

Mallik (*Manmath C.*), Orient and occident, a comparative study. London and Leipsic, z. j, 8°.

Notulen vergadering Vereeniging „*Mangoenhardjo*" te Koedoes, 12 Febr. 1912, enz. Z. p. of j. 8°.

Marcella (*H.*), Algemeene bepalingen van wetgeving voor Nederlandsch-Indië. Academisch proefschrift. 's Gravenhage 1912. 8°.

Marquart (*J.*), Die Benin-Sammlung des Reichsmuseums für Völkerkunde in Leiden beschrieben und mit ausführlichen Prolegomena zur Geschichte der Handelswege und Völkerbewegungen in Nordafrika versehen. (Veröffentlichungen des Reichsmuseums für Völkerkunde in Leiden, Serie II, no 7.) Leiden 1913. 4°.

Mercer (*Henry C.*), The discovery of aboriginal remains at a rockshelter in the Delaware valley known as the Indian house. (Reprinted from publications of the University of Pennsylvania vol. VI.)

Mercer (*Henry C.*), An exploration of Durham Cave in 1893. (Reprinted from publications of the University of Pennsylvania, vol. VI.)

Mercer (*Henry C.*), An exploration of aboriginal shell heaps revealing traces of cannibalism on York river, Maine. (Reprinted from publications of the University of Pennsylvania, vol VI.)

Meurs (*G. J.*), Evenwichten in stelsels, gevormd door water, een phenol en een base. Academisch proefschrift. Gorinchem 1913. 8°.

Meyeringh (*D. J.*), Oxalylderivaten van Aminozuren. Academisch proefschrift. Leiden 1912. 8°.

Moehammad Moechtâr, Adda ʿâ'im al-iṭhām li sjarikat al islām. Mekka 1331 H. fol.

Moens (W.), Reisindrukken van Atjeh. Amsterdam 1914. 8°.

The History of Siam according to the version of His Majesty King *Mongkut.* Vol I, with a commentary, introduction and explanations by H. R. H. Prince Damrong. Up to the reign of King Phra Eskadasaratha, A. D. 1613. (Second edition). Bangkok 1914. 8°.

Moresco (E.), De wetgevende raden in Britsch-Indië. — Uitgegeven op last van den Minister van Koloniën. 's Gravenhage 1911. 8°.

Morse (Edward S.), On the so called Bow-pullers of antiquity. (From Essex Institute Bulletin, vol. 26, 1894.) Salem.

Naber (S. P. l'Honoré), Een goed woord voor het mindere marinepersoneel. 's Gravenhage 1914. 8°.

Tropisch Nederland. Maandblad uitgegeven met medewerking van het Bestuur der Groep Nederlandsch-Indië van het Algemeen Nederlandsch Verbond.
1e jaargang, Weltevreden 1913, no. 1—12.
2 „ „ 1914, no. 1, 2. 4°.

Gedenkboek *Nederlandsch-Indische Gas-Maatschappij* 1863 —1913. Rotterdam. 8° oblong.

The *Newberry Library.* Zie Berthold Laufer.

Okken (P. A.), Involutorische transformaties van de zesde klasse in het platte vlak. Academisch proefschrift. Groningen 1913. 8°.

Onnes (Helena), De gedichten van Herman der Damen. Academisch proefschrift. Groningen 1913, 8°.

Het *orgaan* van den „*Bond voor Katholieken.*" 3e jaargang, 1914. no. 1, 2.

Ossenbruggen (F. D. E. van) Verspreide geschriften van Prof. Dr. G. Wilken. 4 deelen. 's Gravenhage 1912. 8°.

Pannenborg (W. A.), Bijdrage tot de psychologie van den misdadiger, in 't bijzonder van den brandstichter. Academisch proefschrift. Groningen 1912. 8°.

Pargitter (*F. E.*), The Purāṇatext of the Dynasties of the Kali Age with introduction and notes edited by —. London enz. 1913. 4°.

Parke (*David W.*), Guide to materials for United States History in Canadian Archives. Washington, D. C., 1913, 4°. (Carnegie Institution of Washington publication no. 172.)

Ernst *te Peerdt*, Zie Paul Deussen.

Piette (*E.*), Fouilles faites à Brassempouy en 1895. (Extrait des Bulletins de la Société d' Anthropologie de Paris, tome VI.)

Piette (*E.*), Etudes d'ethnographie préhistorique. (Extrait de L'Anthropologie t. VII, no. 3.) Paris.

Piette (*E.*), Etudes d'Ethnographie préhistorique. Les plantes cultivées de la période de transition au Mas-d'azil (Extrait de L'Anthropologie t. VII. No. 1.) Paris. 8°.

Publicaties van de Afdeeling Nijverheid en Handel, no. 1. Verslag omtrent Handel, Nijverheid en Landbouw van Nederlandsch Indië gedurende 1913. Batavia 1914. 8°.

Publicaties van het Nederlandsch-Indisch Landbouw-Syndicaat. Zesde tot negende en elfde afl. Soerabaia 1914. — Niet in den handel.

Pijper (*A.*), Het colivaccin. Academisch proefschrift. Leiden 1912. 8°.

A triennial catalogue of manuscripts collected during the triennium 1910—11 to 1912—13 for the Government oriental manuscripts library, Madras, by *M. Rangacharya* and *S. Kuppuswami Sastri.* — Prepared under the orders of the Government of Madras. Vol. I part 1. Sanskrit, A. B. C Madras 1913. 8°.

Ratu-Langie, (Gerungan S. S. J.) Serikat Islam. (Serie 1. No. 4 van Onze Koloniën.) Baarn 1913. 8°.

Reichert (*E. T.*), The differentiation and specificity of starches in relation to genera, species, etc. Stereochemistry applied to protoplasmic processes and products and as a strictly scientific basis for the

classification of plants and animals, 2 parts. Washington, D. C. 1913. 4°. (Carnegie Institution of Washington publication no. 173.)

Reinders (*E.*), Das Manometer in der Saftsteigunsfrage. Druckmessungen an Sorbus americana. Academisch proefschrift. Groningen 1913. 8°.

Reitsma (*S. A.*), Eenige bladzijden Indische spoorwegpolitiek. (De lijn langs Java's Noordkust.) Met Bijlagen. Tegal 1914. 8°.

Reudler (*J. F. L.*) De werking van salpeterzuur op Phenylurea. Academisch proefschrift. Leiden 1913. 8°.

Ronkel (*Ph. S. van*), De invoering van ons strafwetboek ter Sumatra's Westkust naar aanteekeningen in een Maleisch handschrift. (Overg. uit het Tijdschrift voor Binnenl. Bestuur deel XLVI.) 8°.

Ross (*E. Denison*), An Arabic history of Gujarat. Edited from the unique and autograph copy in the library of the Calcutta Madrasah. London 1910. 8°.

Toortse der Zee-vaart door Dierick *Ruiters* 1623. Samuel *Brun's* Schiffahrten 1624. (Werken uitgegeven door de Linschoten-Vereeniging VI.) 8°.

Salmon (*Ph.*), L' Atlantide et le Renne. (Extrait de la Revue mensuelle d' Anthropologie de Paris. 1897.) 8°.

Sandberg (*C. G. S.*), Indië verloren, rampspoed geboren. 's Gravenhage 1914. 8°.

Schauburg (*W. C. Snouckaert van*), Opmerkingen over den vorm onzer vonnissen en wetten. Academisch proefschrift. Leiden 1913. 8°.

Scholtens (*A. L.*), Uit de practijk der beslissing van geschillen door de Kroon. Academisch proefschrift. Groningen 1913. 8°.

Sewell (*R.*), Indian chronography, an extension of the „Indian Calendar" with working examples. Londen 1912. 4°.

Sirks (*J. F.*), Metingen over de ultraviolette magnetische

draaiing in gassen. Academisch proefschrift. 's Gravenhage 1912. 8°.

Skeat (*W. W.*) and *C. O. Blagden*, Pagan races of the Malay Peninsula, 2 vol. London 1906. 8°.

Smits (*C. F. X.*), De grafzerken in de Kathedrale Sint Janskerk van 's Hertogenbosch, 2e stuk. Hierbij de Wapen- en rouwborden, voorheen in voormelde kerk aanwezig, door Jhr. Mr. *A. F. O. van Sasse van Ysselt*. Uitgegeven door het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noordbrabant. 's Hertogenbosch 1912. 8°.

Snapper (*I.*), Chloorretentie bij koortsige ziekten. Academisch proefschrift. Groningen 1913. 8°.

Algemeen Sportblad, weekblad voor alle takken van Sport in Nederlandsch-Indië, officiëel orgaan der Java Motorclub, enz. 6de Jaargang, 1914. Soerabaia 4°. no. 1—17, 19—22.

Stark (*E.*), Uit Indië, Egypte en het Heilige Land. Amersfoort 1913. 8°.

Steuerwald (*L. G. Langguth*) en *G. L. Van Welie*, De waarde van het cijfer voor berekend vermalen riet. (Mededeelingen van het proefstation voor de Java-Suikerindustrie, deel IV, no. 19.) Soerabaia 1914. 8°.

Stok (*P. J. C. van der*), Gouvernements-exploitatie in Nederlandsch-Indië. Academisch proefschrift. 's Gravenhage 1913. 8°.

Josef *Strzygowski*, Zie Max van Berchem.

Sjarikat Islam. Zie Moehammad Moechtâr.

Thierry (*G. J.*), De religieuze beteekenis van het Aegyptische Koningschap. I. De titulatuur. Academisch proefschrift. Leiden 1913. 8°.

Tillema (*H. F.*), Van wonen en bewonen, van bouwen, huis en erf. Tjandi-Semarang 1913. 4° oblong. (Niet in den handel.)

Derde *Verslag* van den dienst der *Arbeidsinspectie* en *Koeliewerving* in Nederlandsch-Indië. Weltevreden 1914. fol.

Versteeg (*J.*), Het recht van medeëigendom. Academisch proefschrift. 's Gravenhage 1912. 8°.

Verzameling van bepalingen, voorschriften en beslissingen voor de ambtenaren der *In- en uitvoerrechten en accijnzen* over het jaar 1913. Batavia 1913. 8°.

Vissering (*G.*), On Chinese currency. Preliminary remarks about the monetary reform in China. vol. I. Batavia 1912. 8°.

vol. II. The Banking problem. Amsterdam 1914. 8°.

Vogel (*J. Ph.*), Bronnen tot de kennis van het oude Indië. Rede uitgesproken bij de aanvaarding van het Hoogleeraarsambt aan de rijks-universiteit te Leiden den 1sten April 1914. Leiden 1914. 8°.

Vogler (*F. G.*), De vaste stoomvaartlijnen. Academisch proefschrift. Leiden 1913. 8°.

Vorderman (*A. G.*), Bijdrage tot de kennis der oudheden van Java. (Overg. uit het Tijdschr. voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel 36.) Batavia 1893. 8°.

Vorderman (*A. G.*), Over eenige weinig bekende oudheden van de residentie Madoera. (Overg. uit het Tijdschr. voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel 36.) Batavia 1893. 8°.

Vorderman (*A. G.*) Tweede bijdrage tot de kennis der oudheden van Java. (Overg. uit het Tijdschr. voor Ind. taal-, land- en volkenk. deel 37.) Batavia 1894, 8°.

Werkman (*H.*), De ontogenetische ontwikkeling van den voorwand der tusschenhersenen en van de voorhersencommissuren bij lagere zoogdieren. Academisch proefschrift. Leiden 1913. 8°.

Westenenk (*L. C.*), De Minang Kabausche Nagari. Padang 1913. 8°.

Ontwerp *Wetboek* van *Strafrecht* voor Nederlandsch-Indië. Toelichting op dat wetboek. Z. p. of j. 4°.

Wickremasinghe (*M. de Zilva*), A Sinhalese inscription of 1745 A. D. (Overg. uit de Bijdragen voor de taal-,

land- en volkenk. van Ned. Indië, 5e volgr. 10e deel.) 1894. 8°.

Lijst van plaatsnamen in Nederlandsch-Indië. Met toestemming van den Heer Hoofd-Inspecteur, Chef van den Post-, Telegraaf- en Telefoondienst mede uit officieele gegevens samengesteld door *B. Wieringa.* Batavia 1911. 8°.

Wilson (*Thomas*), The golden patera of Rennes. (From the Report of the U. S. National Museum for 1894.) Washington 1896. 8°.

Winstedt (*R. O.*), An English-Malay Dictionary, Part. I. Singapore 1914. 8°.

Wright (*A.*) and *Thomas H. Reid*, The Malay Peninsula, a record of British progress in the middle East. London 1913. 8°.

Sasse van Ysselt (*A. F. O.*), De voorname huizen en gebouwen van 's Hertogenbosch, alsmede hunne eigenaars of bewoners in vroegere eeuwen. Aanteekeningen uit de Bossche schepenprotokollen, loopende van 1500—1810. 2e deel. Uitgegeven door het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noordbrabant. 's Hertogenbosch. 8°.

Zwaan (*J. P. Kleiweg de*), Die Heilkunde der Niasser. (Die Insel Nias bei Sumatra. Untersuchungen von Dr. J. P. Kleiweg de Zwaan.) 's Gravenhage 1913. 8°.

Notulen der zesde Directievergadering, gehouden op Maandag 6 Juli 1914.

Aanwezig de directieleden: W. J. COENEN, president, C. M. PLEIJTE, J. P. MOQUETTE, Dr. D. A. RINKES, Dr. N. J. KROM, J. HOMAN VAN DER HEIDE, H. RIJFSNIJDER, en B. A. J. VAN WETTUM, secretaris.

Afwezig de heeren: Dr. G. A. J. HAZEU en V. ZIMMERMANN.

De notulen der vorige vergadering, zijnde die van 4 Mei 1914, worden goedgekeurd en gearresteerd.

I. De president

neemt in behandeling de volgende uit de rondlezing ontvangen stukken:

a. Schrijven van het financieel comité voor de stichting eener technische Hoogeschool in Ned. Indië, dd. 26 Mei j. l., van den volgenden inhoud:

„Het is U bekend dat zich hier een comité gevormd heeft tot de stichting eener Technische Hoogeschool in Nederlandsch-Indië, waardoor het velen zonen des Lands mogelijk zal worden, eene studie als Ingenieur door te maken en op die wijze een bijzonder grooten invloed ten goede zal kunnen oefenen, zoowel op het onderwijs in het algemeen als in het bijzonder op het onderwijs en de toekomst van vele begaafde Inlanders en bovenal de toekomst van Indië zelve.

Overtuigd als wij zijn dat ook Uw Bestuur gaarne zijnen hoog gewaardeerden steun zal willen verleenen aan het door ons in het belang van Indië ondernomen

werk, waardoor al meer en meer de voor den vooruitgang van Indië noodige krachten door dat Land zelf zullen kunnen worden opgeleid en geleverd, nemen wij de vrijheid, U onder couvert 25 exemplaren onzer circulaire aan te bieden, met beleefd verzoek, Uwen invloed wel te willen aanwenden ten einde tot het beoogde doel te komen.

Het spreekt vanzelf dat het ons een aangename taak zal zijn Uw Bestuur de kosten te vergoeden die op de verspreiding der circulaires zullen vallen na opgave daarvan aan den secretaris en dat wij hopen ons ook overigens voor Uwe welwillende medewerking aanbevolen te mogen houden.

Voor het geval Uw Bestuur meer exemplaren van de circulaire te zijner beschikking mocht wenschen te hebben, zullen wij gaarne U het gevraagde aantal doen toekomen".

Antwoorden, dat de directie met belangstelling van schrijven en circulaire heeft kennis genomen, doch betwijfelt, of zij door verzending van eenige exemplaren dier circulaire andere personen en instellingen zou bereiken dan reeds door het Comité zijn aangeschreven, reden waarom zij van die wijze van medewerking meent te moeten afzien.

b. „Report of a journey around the world to study matters relating to Museums" by W. T. BRIGHAM.

Met belangstelling kennis genomen; in dank terug aan den heer PLEIJTE.

c. Voorstel van de heeren MOQUETTE en Dr. KROM tot benoeming van een Bibliothecaris van Regeeringswege, met aan Dr. KROM gericht schrijven van Prof. Dr. S. G. DE VRIES, directeur van de Bibliotheek der Rijksuniversiteit te Leiden, dd. 20 Mei j. l., waarin de heer P. GEDIKING

assistent aan de Universiteitsbibliotheek, met warmte voor die betrekking wordt aanbevolen.

In den geest van het ter vergadering besprokene is op 16 Juli d. a. v. door tusschenkomst van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst het volgende schrijven aan den Gouverneur-Generaal van Ned. Indië afgegaan:

„De directie van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen veroorlooft zich voor het navolgende de hooge aandacht van Uwe Excellentie te verzoeken.

Bij het Gouvernementsbesluit van 16 Juni a. p. no. 37, tot opheffing van de afdeeling „taal-, land- en volkenkunde van Ned. Indië" van het gymnasium Willem III te Batavia, werd tevens de Heer C. M. PLEIJTE, te voren leeraar in de geschiedenis der land- en volkenkunde van Ned. Indië aan die inrichting, ter beschikking gesteld van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst ten einde met werkzaamheden bij het Bat. Genootschap van Kunsten en Wetenschappen te worden belast.

Aan het slot van haar daartoe strekkend voorstel, van 24 April 1913 no. 80, bepleitte onze directie de urgentie om behalve voor de hiermede verzorgde ethnographische collectie ook voor enkele andere afdeelingen van 's Genootschap's Museum van Regeeringswege te voorzien in vroeg of laat door verlof, ambtsbezigheden of andere redenen ontstane vacatures.

Daartoe zouden naar het oordeel onzer directie mettertijd in aanmerking kunnen worden gebracht de oudheidkundige en de munten-collecties.

Destijds werd 's Genootschap's Bibliotheek niet mede genoemd, omdat men die verzameling door de aanwezigheid van Dr. PH. S. VAN RONKEL nog langen tijd goed verzorgd waande.

Sedert is evenwel de toestand onverwachts veranderd. Werd bij hetzelfde Besluit deze ambtgenoot van den Heer PLEIJTE benoemd tot Ambtenaar voor de beoefe-

ning der Indische talen, toen hem niet lang daarna Fort de Kock als standplaats werd aangewezen, moest Dr. VAN RONKEL scheiden uit den boezem onzer directie, die in dezen geleerde onder meer een deskundigen beheerder van 's Genootschap's omvangrijke boekerij verloor.

Het directielid J. P. MOQUETTE, conservator van het numismatisch kabinet, was zoo welwillend voorloopig de zorg der Boekerij op zich te nemen. Tevergeefs werd intusschen uitgezien naar een persoon, bekwaam en genegen om de door Dr. VAN RONKEL in de directie achtergelaten vacature te vervullen. In de directievergadering van 6 October a. p. werd dan ook door den waarnemend bibliothecaris het denkbeeld geopperd om in de toekomst niet een directielid met de zorgen voor de bibliotheek te belasten, zooals tot dusver gebruikelijk was en het nadeel heeft, dat de functionnaris over te weinig vrijen tijd beschikt om de belangen der voortdurend in omvang toenemende boekerij naar behooren te behartigen, doch een vasten bibliothecaris aan te stellen, die wetenschappelijk onderlegd is en al zijn werkkracht geven kan aan het ruime arbeidsveld, dat in deze betrekking voor hem open ligt.

De directie ging daarmede accoord en noodigde het directielid Dr. N. J. KROM uit, met bevoegde personen in Nederland over een geschikt candidaat en de aan diens betrekking te verbinden voorwaarden te correspondeeren, om daarna het betrekkelijk voorstel aan de Regeering te doen in aansluiting met dat nopens de aanstelling van den Heer PLEIJTE.

Nadat een eerste poging zonder resultaat gebleven was, ontving Dr. KROM dezer dagen een schrijven van Prof. Dr. S. G. DE VRIES, directeur der Rijksuniversiteitsbibliotheek te Leiden, dat hierneven kopielijk moge zijn aangeboden.

Zooals uit dien brief blijkt, beveelt Prof. DE VRIES den Heer GEDIKING te Leiden met warmte voor de

bedoelde betrekking aan, hetgeen voor onze directie, die er mede bekend is, hoezeer deze hoogleeraar niet slechts een bibliotheek-autoriteit van groot gezag maar ook een zeer voorzichtig en consciëntieus man is, volledige aanwijzing geeft, dat de aanbevolen persoon in allen deele voor zijn taak berekend zal zijn.

De directie heeft mitsdien thans de eer Uwer Excellentie eerbiedig in overweging te geven, den Heer P. GEDIKING voornoemd van Regeeringswege te doen uitkomen en ter beschikking te stellen van het Bataviaasch Genootschap om te worden belast met werkzaamheden in 's Genootschap's bibliotheek. Aangezien het een man is met academische opleiding, zou zijn salaris, in overeenstemming met dat van ambtenaren voor Inlandsche talen, bij den Oudheidkundigen dienst, enz. er een kunnen zijn van *f* 300.— tot *f* 1000.— 's maands, met bepaling, zulks met het oog op zijn 8-jarige ondervinding als assistent aan de Universiteits-bibliotheek, dat hij bij aankomst in het genot van zoodanige verhooging treedt, dat zijn aanvangssalaris kon bedragen *f* 400.—.

In aanmerking genomen de groote urgentie dezer aangelegenheid, zou de directie het bijzonder op prijs stellen, indien Uwe Excellentie termen zou kunnen vinden reeds dadelijk bij wijze van tijdelijken maatregel tot het treffen der voorgestelde regeling over te gaan, of althans de afdoening dermate te doen bespoedigen, dat de candidaat aanstonds na aanneming der Begrooting van 1915 herwaarts vertrekken kan".

Tevens wordt besloten Prof. DE VRIES dank te zeggen voor zijn bemoeienis.

II. Brengt ter tafel de volgende tusschentijds binnengekomen stukken:

1. Gouvernementsbesluit van 10 Juni j.l. no. 30, houdende vaststelling van den volgenden Indischen brief:

„Met referte aan de ministerieele dépêche van 23 Januari j. l. Afd. Al, no. 19/259, nopens de bezwaren van den Voorzitter van den Nederlandschen Oudheidkundigen Bond tegen den afstand door het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen aan het Staatsmuseum te Kaapstad van het in 's Genootschap 's museum berustend fragment van den grafsteen van J. A. VAN RIEBEECK, heb ik de eer Uwer Excellentie hiernevens met afschriften van eenige op deze aangelegenheid betrekking hebbende bescheiden, kopielijk te doen toekomen de missive van de Directie van meergenoemd Genootschap van 25 April d. a. v. no. 133, met den inhoud waarvan ik mij evenals de Directeur van Onderwijs en Eeredienst kan vereenigen.

Uwe Excellentie zou kunnen goedvinden den Heer OVERVOORDE te willen inlichten als in het aangehaald schrijven van bedoelde Directie is aangegeven".

Informatie.

2. Missive van den Gouvernements-Secretaris van 16 Juni j. l. no. 1521, met geschenkaanbieding namens den Landvoogd van de onlangs verschenen publicatie van het Internationaal Koloniaal Instituut te Brussel: „Le régime forestier aux colonies".

Dankbetuiging.

3. Gouvernementsrenvooi dd. 19 Mei j. l. no. 15394 ten geleide van een ministerieele dépêche tot aanbieding aan het Genootschap van eenige edita der Commissie voor 's Rijks geschiedkundige publicatiën.

Dankbetuiging.

4. Id. dd. 29 Mei d. a. v. no. 16604, ten geleide van een ministerieele dépêche tot dankbetuiging aan het Genootschap voor 125 aan het Rijks Ethnographisch Museum te Leiden ten geschenke aangeboden ethnographica

uit landen, buiten den Oost-Indischen archipel gelegen. (Not. 1912 p. 87).

Informatie.

5. Besluit van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst tot aankoop voor *f* 15.— van een gouden ring, gevonden in de afdeeling Poerbolinggo der residentie Banjoemas, ter opzending aan het Rijks Ethnographisch Museum te Leiden. (Not. April '14 III 4).

Informatie.

6. Renvooi van denzelfde van 29 April j. l. no. 14395, ten geleide van een missive van den Resident van Kedoe dd. 23 April t. v. no. 3801/10, met eenige gouden voorwerpen, gevonden bij het bewerken van een tegalveld in de desa Mangoensari, distr. Parakan, afd. Temanggoeng

Worden voor *f* 30.70 aangekocht 11 gouden beslagplaatjes en 4 gouden kralen, terwijl een groot gouden snoer ad. *f* 46,56 bestemd wordt voor Leiden.

7. Id. dd. 1 Mei j. l. no. 14221, t. g. v. een missive van den Assistent-Resident van Salatiga van 21 April t. v. no. 4162/68, waarbij om mededeeling wordt verzocht of voor het Museum wordt prijs gesteld op een Hindoe-overblijfsel van hardsteen, waarschijnlijk een offertafel, gevonden op een door den Heer F. W. SMITS te Semarang in eigendom aangevraagd perceel in desa Poedak-pajoeng, distr. Oengaran.

Spoedshalve werd op advies van Dr. KROM reeds opzending aangevraagd, omdat er op het terrein gebouwd moet worden en de yoni anders wellicht schade lijdt.

8. Id. dd. 30 Juni j. l. no. 21621, t. g. v. een missive van den Resident van Banjoemas van 19 Juni d. a. v. no. 6939/29, met eenige gouden voorwerpen, gevonden in een tegalveld in desa Makanadjoerang, distr. Tjahjana, afd. Poerbolinggo.

Geen prijs op gesteld.

9. Id. dd. 13 Mei j.l. no. 15587 t.g.v. eene missive van den Resident van Kedoe van 2 Mei t.v. no. 3979/10, met eenige koperen voorwerpen, gevonden in desa Tjokro, distr. Grabag, afd. Magelang.

Aangekocht voor *f* 2.—.

10. Id. dd. 14 Mei j.l. no. 16141, t.g.v. eene missive van den Assistent-Resident van Poerwokerto van 5 Mei t.v. no. 2741/29, met een spiegelhandvat, gevonden in desa Singasari, distr. Adjibarang.

Overgenomen voor *f* 2.50.

11. Missive van den Legercommandant, van 19 Mei, IIIe afd. no. 1954/58, houdende mededeeling, dat één van een 9 tal lilla's bij den Artillerie Constructiewinkel te Soerabaja uit Bali ontvangen, waarvan een schets wordt overgelegd, wellicht voor opzending naar het Museum zou in aanmerking komen, met verzoek om bericht, of op het bezit prijs gesteld wordt.

Dankbaar aanvaarden.

12. Besluit van den Directeur van Binnenlandsch Bestuur dd. 15 Juni j.l. no. 834, tot vaststelling van den datum, waarop Controleur E. E. W. G. Schröder zich naar Nederland moet begeven voor de voltooiing van en het toezicht op de uitgave van het door hem samengestelde werk over Nias, op 18 Juni 1914. (Not. 1913 p. 120).

Informatie.

12*a*. Schrijven van het directielid Zimmermann, dd. 5 Juni j.l. behelzende een uitvoerig gemotiveerd voorstel om aan de bibliotheek een meer universeele strekking te geven, desnoods nadat de statuten daartoe op een algemeene vergadering zijn gewijzigd.

In rondlezing.

13. Missive van den Militairen Commandant van Amboina en Ternate van 12 Juni 1914 no. 434/39, houdende mededeeling van de toezending van 3 colli ethnographica, door den Luitenant ter Zee STROEVE van het exploratie-detachement in Noord Nieuw-Guinea verzameld in de kampong Siromi aan de Barapassi-rivier. Bijgevoegd zijn een inventaris en een calque.

Dankbetuiging na ontvangst.

14. Mededeeling van den gewestelijk eerstaanwezend officier van gezondheid te Batavia, dd. 6 Mei j. l. no. 208 a, dat de officier van gezondheid Dr. J. W. POSER is opgetreden als bibliothecaris van de militair geneeskundige bibliotheek van het Departement van Oorlog, ter vervanging van Dr. KIEWIET DE JONGE, die als zoodanig is afgetreden.

Informatie.

15. Missive van den Assistent-Resident van Wonosobo van 18 Juni 1914 no. 2275/10, houdende mededeeling van de vondst van eenige steenen voorwerpen in desa Brokok, distr. Wonosobo.

Opzending vragen.

16. Id. van 26 Juni d. a. v. no. 2388/10, omtrent de vondst van eenige voorwerpen van aardewerk in desa Leksono, afd. Wonosobo.

Opzending vragen.

17. Missive van den Assistent-Resident van Midden Celebes van 20 Mei j. l. no. 1744, meldende de verzending van 14 colli ethnographica, vormende den inhoud van het voormalig museum van Donggala, welke aan het Genootschap in eigendom worden afgestaan. (Not. 1913 p. 12).

Na ontvangst bedanken.

18. Schrijven van de Commissie voor het Adatrecht te Leiden dd. 17 Mei j. l. no. 96, waarin het denkbeeld

wordt geopperd, dat het genootschap een jaarlijksche bijdrage van *f* 200.— zal geven.

Tot onzen spijt meenen wij aan dit verzoek niet te mogen voldoen, omdat het Genootschap zelf sinds het aanspreken van zijn kapitaal van een verhoogde Regeeringssubsidie afhankelijk is.

19. Schrijven van het correspondeerend lid Prof. Dr. A. MAASS te Berlijn dd. 25. Mei j. l., houdende dankbetuiging voor de toezegging omtrent de door hem gevraagde photo's. (Not. April '14 III 17).

Informatie.

20. Schrijven der Vereeniging van Waterstaatsingenieurs in Ned. O. I. van 26 Mei j. l. no. 111/H, houdende, naar aanleiding van een van den secretaris uitgegaan verzoek, toezending van „de Waterstaatsingenieur" van af begin 1913, met verzoek om daarvoor in ruil 's Genootschap's Tijdschrift geregeld te mogen ontvangen.

Conform.

21. Id. van het Australian Museum te Sydney van 24 April j. l. no. 300, met dankbetuiging voor de inlichtingen over Cook's verzamelingen. (Not. Maart '14 II 8).

Informatie.

22. Verzoek van den Directeur van het Colombo Museum van 2 Maart j. l. om inlichting, of er in de oorspronkelijke acte van afstand van Negapatnam aan de O. I. Compagnie in 1660 iets voorkomt over het muntrecht.

Werd reeds op advies van den Heer MOQUETTE ontkennend beantwoord, onder toezending van een exemplaar Notulen 1871, waarin als bijlage H een translaat der acte voorkomt.

23. Aanbieding door het oud-directielid Dr. PH. S. VAN RONKEL bij schrijven dd. 5 Mei j. l. van een bij-

drage voor het Tijdschrift: „Oude Minangkabausche woordnamen".

Commissie van praeadvies Dr. RINKES en de Heer PLEIJTE.

24. Praeadvies, dd. 5 Mei j. l., van denzelfde, over de uitgave van de door den Heer van der Linde samengestelde woordenlijst van Simaloer, waarover handelt Not. April '14 III 5.

Dankbetuiging.

Conform dit advies wordt besloten, ofschoon des bewerkers goeden wil, vlijt en belangstelling hoogelijk waardeerende, niet tot de uitgave over te gaan, omdat de woordenlijst daarvoor wetenschappelijk niet hoog genoeg staat, doch den Legercommandant te verzoeken het manuscript te mogen plaatsen in de zich in 's Genootschap's bezit bevindende waardevolle verzameling van dergelijke woordenlijsten.

25. Schrijven van het Bataksch Instituut van 16 Mei j. l. No. 423, waarbij in antwoord op 's Genootschap's voorstel in zake een eventueele overzichtelijke beschrijving, zoo mogelijk gevolgd door een uitgaaf, van de Bataksche handschriften behoorende tot het legaat-van der Tuuk (Not. Febr. '14 VIII 7), wordt medegedeeld, dat het directorium, ofschoon de wenschelijkheid en de wetenschappelijke beteekenis van zulk een werk erkennende, nochtans van meening is, dat het niet op den weg van het instituut ligt dezen arbeid te ondernemen, waarbij nog komt de onmogelijkheid om geschikte personen te vinden, tegelijk genegen en in staat om dit zeer omvangrijk werk naar behooren te verrichten.

Informatie. In verband met het bezwaar tegen het geven van een geldelijke bijdrage aan de Commissie voor het Adatrecht (deze Not. II 18) mededeelen, dat de directie geen vrijheid vindt haar aan het Bataksch Instituut indertijd toegezegde bijdrage van *f* 50.— 's jaars (Not. 1908

p. 121) langer te continueeren, omdat het Genootschap sedert wegens manque aan eigen geldmiddelen van een verhoogde Regeeringssubsidie afhankelijk is.

26. Circulaire van de Nederlandsche Vereeniging voor economische geographie te 's Gravenhage, waarin mededeeling wordt gedaan, dat door haar een prijsvraag werd uitgeschreven over het volgende onderwerp: „De ontwikkeling en geographische uitbreiding van den invoer van artikelen uit de subtropische en gematigde gewesten in Ned. Indië gedurende de laatste eeuw en in het bijzonder in den laatsten tijd".

Informatie.

27. Schrijven van het buitengewoon lid P. V. van Stein Callenfels te Toeloengagoeng van 25 Mei j.l., verzoekende thans bericht te mogen ontvangen op het schrijven van 5 Januari j.l. (Not. Febr. '14 IV 19).

Onder terugzending van den inmiddels aangekomen Chineeschen zegelring werd reeds geantwoord, dat het een vrij nieuwe ring is, bestemd als cachet voor den Chinees Kwee Giok San. De lakafdruk van den Hindoering vertoont een willekeurig ornament zonder bekende beteekenis, niet „mimi".

28. Id. van 13 Juni d. a. v., houdende dankbetuiging voor de terugzending van den zegelring en de inlichtingen bedoeld onder 27, met toezending tevens van een bijdrage voor het Tijdschrift, getiteld: „Een bas-relief van het tweede terras van Panataran".

Commissie van praeadvies de Heeren Dr. KROM en PLEIJTE.

29. Schrijven van 's Genootschap's lid F. J. GENTIS, houdende mededeeling, dat de 16 lontar-handschriften bedoeld bij Not. Februari 1914 X, overeenkomstig den wensch der directie aan het Genootschap worden ten

geschenke aangeboden. Wat de herkomst der geschriften betreft, zij werden gekocht van Madoereesche venters van koperwerk en snuisterijen, die geregeld de hotels te Soerabaja afloopen om hun waren bij vreemdelingen te slijten. Het motief van dien aankoop was het voorkomen van den uitvoer dier handschriften.

Dankbetuiging.

30. Schrijven van het Besoekisch Proefstation te Djember van 1 Mei j. l., waarin op verzoek van den secretaris de geregelde toezending van de „Mededeelingen" ten behoeve van 's Genootschap's bibliotheek wordt toegezegd.

Dankbetuiging.

31. Schrijven van Mevrouw de Wed. Dr. J. L. A. BRANDES geb. Nieman te den Haag van 9 Juni j. l., met betuiging van erkentelijkheid voor de ontvangst van het exemplaar der onlangs door het Genootschap uitgegeven transscripties van wijlen haar echtgenoot, enz., bedoeld bij Not. Dec. '13 V d.

Informatie.

32. Schrijven van Pastoor A. MATHIJSEN dd. 21 April j. l., meldende dat hij in September a. s. te Batavia terug denkt te zijn, met voorstel dan zelf de drukproeven van zijn artikel over Tetumsche fabelen (laatstelijk Not. 1913 p. 90) te corrigeeren.

Reeds werd geantwoord, dat de directie het voorstel gaarne aanneemt.

33. Schrijven van den Amanuensis den Heer H. PRANGE van 30 Juni j. l., houdende mededeeling, dat hij wegens vertrek naar Nederland tegen ultimo April 1915 ontslag vraagt, met verzoek hem daarna eventueel voor een maandelijksche tegemoetkoming te willen in aanmerking brengen.

De behandeling wordt uitgesteld tot de volgende vergadering. Aan de wegens ziekte afwezige directieleden Dr. HAZEU en ZIMMERMANN zal worden verzocht, indien zij niet tegenwoordig kunnen wezen hun opinie schriftelijk te willen bekend maken.

34. Schrijven van Dr. B. J. ESSER te Amsterdam van 15 Mei j. l., meldende dat de medaille voor de Prijsvraag der Javaansche dialecten nog niet door hem ontvangen werd. (Not. Maart '14 II 9).

Reeds werd geantwoord, dat de medaille tengevolge van een misverstand nog niet verzonden is en behoudens tegenbericht zal worden aangehouden tot na Dr. ESSER's terugkomst.

35. Schrijven van de Zentralstelle des Hamburgischen Kolonialinstituts dd. 8 Juni j. l. no. 1025, met dankbetuiging voor 's Genootschap's beslissing om tot toezending zijner edita over te gaan. (Not. April '14 III 19). Harerzijds worden op dezerzijdsch verzoek de Jahresberichte geregeld aan ons adres verzonden.

Informatie.

III. De Heer RIJFSNIJDER

deelt mede, dat hij op dringend verzoek van de militaire autoriteit, de indertijd ondershands door hem aangevraagde militaire wacht, noodig voor de bewaking der Landsgoederen 's nachts, zoolang de schatkamer tengevolge der verbouwing onvoldoende beveiligd was, weder had doen intrekken en thans die wacht, nu geen bijzondere maatregelen van beveiliging meer noodig waren, had doen vervangen door een gewone politiepost van 3 man. Deze maatregel zal kunnen voortduren, totdat de bij Stbl. 1912 no. 574 toegestane halve brigade gewapende politiedienaren de bewaking van het Museum 's nachts kan overnemen. Dit zal eventueel eerst kunnen gebeuren,

wanneer de gewapende politiemacht te Batavia ingevoerd is, waarmede nog gewacht wordt tot voldoende huisvesting aanwezig is.

Wat betreft de bewaking overdag wacht de Resident nog op de aanwijzing van de zijde der directie van welke personen voor dat doel als onbezoldigd politie-personeel door den Assistent-Resident kunnen worden aangesteld. (Not. 1913 p. 4).

De directie bedankt den Heer RIJFSNIJDER voor zijn in het belang der bewaking van het Museum genomen maatregelen en wijst aan om als onbezoldigd politie-beambte te worden aangesteld, de beide suppoosten B. H. BLOKZIEL en M. DE JONG.

IV. De Heer KROM

a. biedt namens den heer H. L. LEIJDIE MELVILLE te Weltevreden ten geschenke aan een koperen ringetje.

b. id. namens Raden Ngabei POERBATJARAKA te Batavia drie Javaansche werkjes voor de bibliotheek.

Dankbaar aanvaard.

c. deelt mede, dat voor de archaeologische verzameling à raison van *f* 5.— werden aangekocht 2 kommetjes afkomstig uit doekoe Sanggrahan, desa Tirto, distr. Grabag, afd. Magelang.

d. biedt namens den heer T. VAN ERP voor publicatie in het Tijdschrift een artikel van diens hand aan: „De vermiste Maitreya-kop van de Tjandi Plaosan in de Glyptotheek te Kopenhagen".

Commissie van praeadvies Dr. KROM en de heer MOQUETTE.

e. vestigt er de aandacht op, dat de firma Albrecht & Co. en de Verhandelingen en de Oudheidkundige rapporten voor het Genootschap uitgeeft, maar niet in staat is beide edita tegelijkertijd te drukken, wat dikwijls tot ongewenschte vertraging der publicatie aanleiding geeft.

De directie besluit genoemde firma te vragen, of zij

niet genegen is binnen 3 maanden de capaciteit harer drukkerij de vereischte uitbreiding te geven, en in het ontkennende geval een der beide edita bij een andere firma uit te geven.

V. De heer MOQUETTE

a. deelt mede, dat hij krachtens machtiging van de directie op de auctie te Amsterdam, waarvan sprake was in de December-vergadering van het vorige jaar (Not. p. 128), eenige Indische munten voor het penningkabinet aangekocht heeft voor een gezamenlijke koopsom van *f* 395.15, welk bedrag reeds door den thesaurier werd overgemaakt. De belangrijkste daarvan is een gouden halve ropij van 1784, waarvan geen tweede exemplaar in de groote collecties bekend is.

b. biedt voor de verzameling aan een uit Atjeh afkomstige djimat, van 7 verschillende metalen, met aan de eene zijde een afbeelding van de „boeraq," het mythische dier, waarop Mohammad ten hemel heet gevaren te zijn, en aan de andere zijde de geloofsbelijdenis tusschen de namen van de 4 kaliefen.

Dankbaar aanvaard.

VI. De heer PLEIJTE

a. deelt mede, dat de geheele omschikking in geographischen zin van de ethnographische collectie thans volbracht is. In de vergadering van 17 Maart 1913, die alleen aan de rangschikking der ethnographica gewijd was (Not. 1913 p. 26 e. v.) had hij op zich genomen de omschikking aan het eind des jaars gereed te hebben, doch zooals bekend, was ziekte en verlof de reden dat zijn arbeid vertraging ondervond.

b. deelt mede, dat hij aan den Directeur van Onderwijs en Eeredienst om 14 dagen verlof gevraagd heeft in den loop der maand Augustus, teneinde uitvoering te kunnen geven aan een opdracht der Regeering (Reg. besluit van 25 April 1914, no. 37) om met de officieren

van den Soendaneeschen cursus een studiereis naar Garoet te ondernemen; zoodanig verlengd, dat hij voldoenden tijd ter beschikking krijgt om in de kaboejoetans (heiligdommen) van Tjiboeroej, Wanarĕdja, enz. te trachten ten behoeve van het Genootschap de aldaar bewaarde oud-Soendasche handschriften aan te koopen, waarvoor hij een crediet vraagt van *f* 500.— Hij rekent hiervoor ± 14 dagen noodig te zullen hebben, nadat de excursie voornoemd geëindigd zal zijn, aangezien keuring der geschriften in loco en natuurlijk lange besprekingen zullen noodig zijn.

Informatie. Het bedoeld bedrag wordt gevoteerd en de daartoe benoodigde *f* 500.— van de post Tjentini op de Begrooting, op die voor de Handschriftenverzameling overgebracht.

VII. De heer RINKES

a. stelt voor aan het correspondeerend lid A. CABATON te Parijs een exemplaar toe te zenden der monographieën Tjandi Singasari en Tjandi Djago.

Conform.

b. oppert het denkbeeld om evenals in het Musée Guimet het geval is, op enkele leege wandgedeelten in het ethnographisch museum toepasselijke teekeningen te laten aanbrengen, voor de uitvoering waarvan hem te Parijs een in de Preanger verblijvend Fransch artist in dat bijzondere kunstgenre werd aanbevolen.

Het meerendeel der directie is van oordeel, dat het niet verantwoord is deze poging tot verfraaiing van den achtergrond in de museum-zalen te wagen.

c. stelt voor ten behoeve der bibliotheek geregeld aan te koopen „Japan Yearbook" en „Chinese Yearbook," waarin veel nuttige wetenswaardigheden omtrent de politiek dier beide landen voorkomen, die voor het algemeen publiek van belang zijn.

Conform.

VIII. De Heer HOMAN VAN DER HEIDE
doet de vraag, of de directie er prijs op stelt, dat met de aanstaande Rubbertentoonstelling de benedenverdieping van het Museum, voor zoover de ethnographische verzameling en de schatkamer betreft, voor het publiek opengesteld kan worden, in welk geval daar met de verbouwing op gewerkt zal worden.

Dit aanbod wordt met groote ingenomenheid aangenomen.

IX. De Secretaris
legt over een hem door Dr. VAN RONKEL tijdens zijn verlof te Batavia onlangs ter hand gesteld artikel van zijn hand, getiteld „Nadere gegevens omtrent het Hasan-Hoesain feest."

In de commissie van praeadvies worden benoemd Dr. RINKES en de Heer PLEIJTE.

X. Worden op verzoek van de ledenlijst afgevoerd de namen der heeren R. BIRCKENHAUER, Z. STOKVIS, en F. P. H. PRICK VAN WELY.

En wordt opnieuw tot lid benoemd de Heer P. DE ROO DE LA FAILLE, hoofdambtenaar ter beschikking van den Directeur van B. B.

Niets meer te behandelen zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de directievergadering van 17 Augustus 1914.

COENEN, *president.*
N. J. KROM, *waarn. secretaris.*

Notulen der zevende Directievergadering, gehouden op Maandag 17 Augustus 1914.

Aanwezig de directieleden: W. J. COENEN, president, Dr. G. A. J. HAZEU, vice-president, J. P. MOQUETTE, Dr. D. A. RINKES, Dr. N. J. KROM, V. ZIMMERMANN, en H. RIJFSNIJDER.

Afwezig de heeren C. M. PLEIJTE en J. HOMAN VAN DER HEIDE.

I. De president

wijdt, alvorens tot de gewone werkzaamheden wordt overgegaan, eenige woorden aan den overleden secretaris-penningmeester B. A. J. VAN WETTUM, dien hij schetst als een werkzaam lid der Directie en een goed mensch.

Aan het graf heeft spr. reeds gelegenheid gehad te wijzen op den omvang van het geleden verlies, hier wil hij er nog in het bijzonder de aandacht op vestigen, dat niet slechts de Directie als zoodanig een uitstekend secretaris-penningmeester zal missen, doch ook door de meeste der Directieleden persoonlijk in den overledene een vriend is verloren.

Vervolgens deelt de president mede, dat op zijn verzoek de heeren ZIMMERMANN en KROM respectievelijk het penningmeesterschap en secretariaat hebben waargenomen; hij zegt genoemden heeren dank voor hun bereidwilligheid in dezen.

Daarna overgaande tot de benoeming van een secretaris (en) penningmeester, wordt besloten deze beide functiën weder te splitsen. Tot penningmeester wordt benoemd de Heer V. ZIMMERMANN, tot secretaris Dr. N. J. KROM, welke beide heeren die benoeming aanvaarden.

II. De notulen der vorige vergadering, zijnde die van 6 Juli 1914, worden goedgekeurd en gearresteerd.

III. De president

brengt ter tafel de volgende tusschentijds ingekomen stukken:

1. Gouvernementsbesluit van 10 Juli 1914 no. 30, waarbij ten eerste aan het Bataviaasch Genootschap ter bewaring worden afgestaan de voorwerpen, opgenomen in Bijlage IV der Notulen 1912 onder no. 15050—15065, 15071—15078, 16317—16451 en 16452—16478, en ten tweede de Directie van het Genootschap gemachtigd wordt ten behoeve van 's Rijks Ethnographisch Museum te Leiden af te staan de doubletten van bovengenoemde nummers en van de collectie-Gjellerup (besluit van 15 Sept. 1911 no. 33).

Informatie.

2. Schrijven van Burgemeester en Wethouders van Rotterdam, van 10 Juni 1914, bevattende dankbetuiging voor de door het Genootschap aan het Museum voor Land- en Volkenkunde daar ter stede (door tusschenkomst van 's Rijks Ethnographisch Museum te Leiden) aangeboden ethnographische voorwerpen uit het Oosten, buiten den O. I. Archipel.

Informatie.

3. Circulaire van de Nederlandsche Vereeniging voor Economische Geographie te 's Gravenhage, houdende mededeeling van de oprichting van een „Bureau tot het verstrekken van artikelen van economisch-geographischen aard over Nederland en zijne Koloniën aan buitenlandsche wetenschappelijke tijdschriften."

Informatie.

4. Circulaire van de Commissie van voorbereiding van het 19de Amerikanisten-congres, bevattende mededeelingen

aangaande genoemd congres, dat in November 1914 te La Paz gehouden zal worden.

Informatie.

5. Schrijven van den Heer H. FIEVEZ DE MALINES VAN GINKEL te Gading van 14 Juli 1914, verzoekende om literatuuropgave aangaande de oudheid „Kedaton".

Reeds werd geantwoord, dat daarover een en ander te vinden is in Oudh. Rapp. 1903 p. 45, 1904 p. 113 en Tijdschr. 51. p. 174.

6. Aanbieding door den Commandant der Zeemacht en Chef van het Departement van Marine in Ned. Indië van eenige zeekaarten, bij schrijven van 20 Juli 1914 no. 6994.

Bibliotheek.

7. Schrijven van W. G. HUTCHINSON I. A., second assistant to the hon'ble the Agent to the Governor-General and Chief Commissioner in Baluchistan, van 30 Juni 1914 no. 2314, houdende aanbieding van de „Ethnographic Survey of Baluchistan" (2 dln).

Dankbetuiging.

8. Schrijven van Ds. F. PONT te Pasoeroean van 21 Juli 1914, met de mededeeling, dat hij voornemens is een systematisch samengestelde collectie van lantaarnplaatjes bijeen te brengen voor kunsthistorische lezingen, in het bijzonder wat betreft de oude Indische sculptuur. Hij verzoekt daartoe in de eerste plaats om 's Genootschaps zedelijken steun ten einde hem aanbevelingen te verschaffen bij andere genootschappen en instellingen, en zou in de tweede plaats gaarne mogen beschikken over 's Genootschaps oudheidkundige foto's.

De Directie is van oordeel, dat het niet op haar weg ligt in deze richting werkzaam te zijn. Wat het tweede punt betreft, zal den Heer PONT worden medegedeeld, dat de bedoelde foto's niet in het bezit van het Genoot-

schap, doch in dat van den Lande en onder beheer van den Oudheidkundigen Dienst zijn.

9. Schrijven van den Directeur van het Zuid-Afrikaansch Museum te Kaapstad van 4 Juli 1914, met bericht van de goede ontvangst van het fragment grafsteen van J. VAN RIEBEECK, en dankbetuiging voor de toezending.
Informatie.

10. Missive van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst van 6 Juli 1914 no. 12745, met verzoek het gevoelen der Directie te vernemen omtrent een verzoek van den Heer C. M. PLEIJTE om zich voor eenigen tijd naar Garoet te begeven.

Daar deze zaak op de vorige vergadering (Not. Juli VI b) reeds door den Heer PLEIJTE ter sprake gebracht was, kon spoedshalve reeds geantwoord worden, dat bij de Directie tegen inwilliging van het verzoek van den Heer PLEIJTE geen bezwaar bestond en zij het zeer op prijs zou stellen, indien deze daardoor in staat gesteld werd werkzaam te zijn voor een uitbreiding van 's Genootschaps verzameling Soendaneesche handschriften.

11. Verzoek aan den Directeur van Onderwijs en Eeredienst van 9 Juli 1914 no. 12998 om opgave van de samenstelling der Directie ten behoeve van den Regeeringsalmanak voor 1915.
Reeds beantwoord.

12. Renvooi van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst van 20 Juli 1914 no. 24172, aanbiedende zes bronzen beeldjes, thans toebehoorend aan den Chinees Lie Gee Liong te Ngandjoek.

Na eenige discussie over den prijs wordt besloten de beeldjes voor *f* 450 aan te koopen ten behoeve der Archaeologische Verzameling, onder opmerking, dat deze beeldjes juist door den aanlokkelijken prijs uit de han-

den van houders zijn losgekomen, terwijl mag worden verwacht, dat men thans de meeste merkwaardige stukken binnen heeft.

13. Schrijven van het directielid V. ZIMMERMANN van 22 Juli 1914, bevattende zijn opinie aangaande de toekenning van een tegemoetkoming aan den amanuensis H. PRANGE na diens ontslag (zie Notulen Juli II, 33).

Het andere op de vorige vergadering afwezige directielid, Dr. HAZEU, heeft mondeling zijn gevoelen doen blijken.

Daar de Heer MOQUETTE mededeelt, dat de Heer PRANGE hem gevraagd heeft aan de Directie het verzoek over te brengen om wegens de ongunstige tijdsomstandigheden zijn aanvrage van ontslag voorloopig als niet gedaan te beschouwen, wordt besloten deze zaak aan te houden, totdat de Heer PRANGE eventueel opnieuw zijn verzoek om ontslag indient.

14. Schrijven van den Administrateur van „Het Nieuws van den Dag" te Batavia van 24 Juli 1914, mededeelende, dat voortaan het voor het Genootschap bestemde exemplaar van dat dagblad op extra daartoe aangemaakt Oud-Hollandsch papier gedrukt zal worden, hetgeen aan de bewaring ten goede zal komen.

Dankbetuiging.

15. Schrijven van de firma Albrecht en Co. te Batavia van 24 Juli 1914, dat zij gaarne bereid is aan de capaciteit harer drukkerij een zoodanige uitbreiding te geven, als door de Directie gewenscht wordt (Zie Notulen Juli IVe).

Informatie.

16. Mededeeling van den Commandant van het Leger en Chef van het Departement van Oorlog van 25 Juli

1914 no. 2870/58, dat de Directeur van het materieel der artillerie te Batavia is uitgenoodigd de aangevraagde lilla na ontvangst in bruikleen aan het Genootschap te verstrekken.

Informatie.

17. Besluit van het Hoofd van Plaatselijk Bestuur van Batavia, van 25 Juli 1914 no. 13073/4, waarbij de suppoosten van het Bataviaasch Genootschap B. H. BLOKZIEL en M. DE JONG worden benoemd tot onbezoldigd politie-opziener ter bewaking van het Museum.

Informatie.

18. Schrijven van den Heer W. G. BROEK te Singapore, van 27 Juli 1914, verzoekende om toezending van de op 1913 betrekking hebbende, doch eerst in 1914 verschenen, edita des Genootschaps, zoo mogelijk kosteloos, daar hij tot ultimo 1913 lid is geweest.

Daar de regel geldt, dat edita welke na het ophouden van het lidmaatschap verschijnen, niet meer kosteloos verstrekt worden, kan de toezending slechts tegen betaling plaats hebben.

19. Schrijven van den Hoofdcommissaris van politie te Batavia, van 29 Juli 1914 no. 1209, waarbij verzocht wordt de beide tot onbezoldigde politie-opzieners benoemde suppoosten (zie hierboven no. 17) zich bij hem te doen aanmelden.

Dit verzoek is aan belanghebbenden overgebracht.

20. Bericht van den assistent-resident van Wonosobo van 29 Juli 1914 no. 2868/10, dat de oudheden, wier opzending verzocht is (zie Notulen Juli II 15 en 16), verzonden zijn.

De zending blijkt van geen belang voor de Archaeologische Verzameling te zijn, zoodat tot terugzending wordt besloten.

21. Schrijven van de firma S. VAN EMBDEN te Amsterdam, de goede ontvangst erkennende van 's Genootschap's laatste remise.

Informatie.

22. Schrijven van den Heer G. CORA te Rome van 27 Juni 1914, in zijn kwaliteit als redacteur van Cosmos verzoekende om toezending van 's Genootschaps edita.

Op advies van den bibliothecaris wordt besloten hier niet op in te gaan.

23. Besluit van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst van 1 Augustus 1914 no. 14942, tot aankoop ten behoeve van 's Rijks Ethnographisch Museum te Leiden van een snoer gouden kralen uit Temanggoeng voor *f* 46,56 (zie Notulen Juli II, 6).

Informatie.

24. Schrijven van den Chef van den Oudheidkundigen Dienst van 4 Augustus 1914 no. 121, met toezending van 45 bij het oudheidkundig onderzoek in Atjeh gevonden muntjes.

Bij doorzending aan den Directeur van Onderwijs en Eeredienst zal worden medegedeeld, dat de Directie op geen dezer muntjes prijs stelt voor haar numismatisch kabinet.

25. Schrijven van Dr. PH. S. VAN RONKEL te Fort de Kock, van 4 Augustus 1914, bevattende mededeeling van zijn aanstaand vertrek naar Europa en verzoek om ontheffing van de hem opgedragen medewerking met den Heer PRICK VAN WELY bij de samenstelling van een Hollandschen Hobson-Jobson (Notulen Juni 1913, II, 6).

Daar uit de dagbladen inmiddels gebleken is, dat het verlof van Dr. VAN RONKEL is ingetrokken, zal hem gevraagd worden, of daarmede ook zijn verzoek om ontheffing al dan niet is komen te vervallen.

26. Aanbieding door het Algemeen Syndicaat van Suikerfabrikanten in Ned. Indië te Soerabaja, bij schrijven van 5 Augustus 1914 no. 2548, van een exemplaar van het Jaarboek voor Suikerfabrikanten in Ned. Indië voor 1914/15.

Dankbetuiging.

27. Circulaire van de Società fotoplastica italiana te Milaan, de aandacht vestigende op een nieuwe methode van het fotografeeren van kunstwerken.

Informatie.

28. Renvooi van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst van 8 Augustus 1914, no. 26917, met aanbieding van een monsterkopje en een versteenden tand, het eerste gevonden in het bosch te Boelakpepe, het laatste op het terrein van het inl. hospitaal te Ngawi, beide afd. Ngawi, res. Madioen.

Het kopje zal opgenomen worden in de Archaeologische Verzameling; wat betreft den tand zal opzending naar het Zoölogisch museum te Buitenzorg in overweging gegeven worden.

29. Schrijven van den Heer D. VAN HINLOOPEN LABBERTON te Weltevreden van 8 Augustus 1914, van den volgenden inhoud:

„In verband met een in Britsch-Indische bladen voorgekomen mededeeling omtrent de reis van een Brâhmaṇa uit Hindhusthâna naar Bali, waar hem uit een Balineesche kropak stukken van de Bhagawad Gîtâ in het Sanskṛta zouden zijn voorgelezen, heb ik naar de mogelijke juistheid van dit bericht een onderzoek ingesteld met behulp van de handschriftelijke gegevens, waarover ons Genootschap beschikt.

Daartoe mocht ik ter bestudeering ontvangen een kropak no. 145, waarop met inkt Pâlâsârâ en daaron-

der in potlood „Bismaparwa," zoomede een afschrift in Balineesche karakters van het Bhîṣmaparwa opgenomen onder no. 521 van de lijst van Brandes. Misschien zal het Uwer Directie belang inboezemen te vernemen, dat mijne nasporingen met succes werden bekroond en dat inderdaad het Bîhṣmaparwa van Bali een groot gedeelte van de Bhagawad Gîtâ zoowel in tekst als Javaansche paraphrase bevat. Van deze vondst, welke van internationaal wetenschappelijk belang mag worden geacht, zou Uwe Directie kunnen goedvinden in de Notulen harer vergaderingen met een enkel woord melding te maken [1]) waarbij tevens gewezen zou kunnen worden op het feit, dat het Kawi Râmâyaṇam eene oud-Javaansche vertaling van het geheele 10de Gesprek van de Bhagawad Gîtâ bevat, de eerste ontdekking van welke omstandigheid aan Raden Poerbâtjarâkâ te danken is.

Daar ik mij voorstel elders nader op deze zaak terug te komen, zou ik gaarne het origineel van bedoeld Balineesch afschrift ter inzage ontvangen, althans prijs stellen op nadere gegevens nopens de herkomst van bedoeld afschrift.

Ik slaagde vrij volledig in de ontcijfering van de mij ter hand gestelde kropak no. 145, welke inderdaad niet het Bhîṣmaparwa doch de lakon Pâlâsârâ bleek te bevatten. Bezig met het nemen van eén volledig afschrift van deze primbon zou ik het op grooten prijs stellen omtrent de herkomst ook van dit stuk door Uwe Directie zoo mogelijk te worden ingelicht."

De bedoelde transcriptie zal als Bijlage bij de Notulen worden afgedrukt. Het verzoek om inlichtingen wordt in handen gesteld van Dr. RINKES.

30. Schrijven van den Heer J. W. VAN NOUHUIJS te Soerabaja, van 9 Augustus 1914, met aanbieding een

1) Een doordruk transcriptie van een viertal pagina's als bewijsmateriaal hierbij.

poging te doen om den grafsteen van den Gouverneur-Generaal Reniers(en) onder berusting bij het Genootschap te brengen, en in verband daarmede verzoekende om toezending van de vroegere correspondentie van het Genootschap aangaande deze zaak en om mededeeling of het vaststaat, dat de familie Middelkoop wettige eigenares van den steen is.

Daar bij de Directie twijfel blijkt te bestaan, of de steen genoeg historische belangrijkheid bezit om overbrenging te wettigen en, zoo ja, of hij dan niet beter op zijn plaats ware bij de andere soortgelijke grafsteenen, thans bewaard op het kerkhof te Weltevreden, dan in 's Genootschaps Museum, wordt besloten te dezer zake eerst advies in te winnen van het eerelid Dr. F. DE HAAN.

31. Schrijven van Baron A. DE LOË, Directeur des Musées Royaux du Cinquantenaire te Brussel, van 26 Juni 1914, een collectie praehistorica uit Spiennes aanbiedende, hetzij te koop, hetzij in ruil voor Javaansche praehistorica.

Aangezien het Genootschap alleen voorwerpen uit Ned. Indië verzamelt, zal van dit aanbod geen gebruik worden gemaakt.

32. Renvooi van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst van 14 Augustus 1914 no. 26542, ter kennisneming toezendende de foto's, behoorende bij het Oudheidkundig Verslag over het tweede kwartaal 1914.

In rondlezing.

33. Schrijven van de Royal Anthropological Institute te London, van 3 Juli 1914, met verzoek om aanvulling van ontbrekende edita.

Aan dit verzoek zal zooveel mogelijk voldaan worden.

34. Schrijven van den Heer ABDUR-RAHMĀN te Londen, van 17 Juli 1914, met verzoek, onder toezending van een

boek van zijn hand, voor het lidmaatschap van het Genootschap in aanmerking gebracht te worden.

Wordt besloten deze zaak aan te houden, totdat het boek ontvangen zal zijn.

IV. De president neemt in behandeling het uit de rondlezing teruggekomen schrijven van het directielid ZIMMERMANN aangaande de wenschelijkheid 's Genootschaps bibliotheek zoo uit te breiden, dat zij „niet alleen over zaken en toestanden van onzen Archipel handelt, maar over de hoofdtakken det wetenschappen uitsluitsel verschaft" (Notulen Juli II, 12*a*).

De Directie heeft met belangstelling van het voorstel-ZIMMERMANN kennis genomen. Bij verdere bespreking blijkt, dat de mogelijkheid van een dergelijke uitbreiding der bibliotheek nauw samenhangt met de kwestie van een eventueel door het Genootschap in gebruik nemen van het terrein naast het Museum (Koningsplein 12) op een vroeger tijdstip, dan aanvankelijk noodig geoordeeld was. Bovendien zal moeten worden nagegaan, in hoeverre bij het samenstellen van den algemeenen slip-catalogus der Ned.-Indische bibliotheken (waartoe ook het Genootschap medewerkt) gebleken is, dat afzonderlijke takken van wetenschap reeds behoorlijk vertegenwoordigd zijn in bestaande bibliotheken hier te lande, zij het dan ook verspreid. In verband met een en ander wordt besloten aan een Commissie op te dragen nader advies over deze kwestie uit te brengen. Tot leden dier Commissie worden benoemd de Heeren MOQUETTE, RINKES en KROM.

V. De Heer HAZEU

1. geeft in overweging om naar aanleiding van den wensch der regeering om voorloopig slechts hoogst noodzakelijke voorstellen van finantieelen aard ingediend te zien, het voorstel aangaande de uitzending van een bibliothe-

caris (Notulen Juli I, c) voorloopig niet aan de regeering door te zenden.

Conform.

2. brengt namens het eerelid Dr. N. ADRIANI, die op het punt staat wegens ziekte naar Europa te vertrekken, een afscheidsgroet aan de Directie over en deelt tevens mede, dat de Heer ADRIANI gaarne een diploma van zijn eerelidmaatschap zou ontvangen.

Daar zulke diploma's niet meer worden uitgereikt, kan aan dit verzoek niet voldaan worden; wel zal Dr. ADRIANI alsnog een schriftelijke bevestiging van de toekenning van het eerelidmaatschap ontvangen. De Directie zal hem daarbij tevens haar beste wenschen voor een goede reis en spoedig herstel doen geworden.

VI. De Heer MOQUETTE

1. deelt uit een brief van het buitengewoon lid VAN STEIN CALLENFELS te Djaëjan het volgende verhaal mede, door den Heer Callenfels vernomen van een priaji uit Bodjonegoro:

De beteekenis van onze vaandels volgens den Javaan. Toen de Compagnie Soerapati verslagen en gedood had, werden alle aanvoerders verzameld op een groot feestmaal, waar hen o. a. de hersenen van Soerapati alias Oentoeng werden voorgediend. De bedoeling was, dat, zoolang de Compagnie's troepen aangevoerd zouden worden door hoofden, die van de hersenen van Oentoeng gegeten hadden, zij ongetwijfeld in al hun krijgsbedrijven veel voorspoed zouden hebben. Terwijl men bezig was het lugubere gerecht te verorberen, kwam een der officieren op het idee, dat wel is waar, zoolang de aanwezigen de troepen aanvoerden het geluk niet van de Compagnie's vaandels zou wijken, doch wanneer allen gestorven waren, wat dan? Allen waren het geheel met dit bezwaar eens en na rijp beraad werd besloten, de nog resteerende

stukken hersenen te verdeelen en telkens als de Compagnie ten oorlog toog een deel der hersenen voor de troepen te doen uitdragen. Ongetwijfeld zou daardoor ten eeuwigen dage de oentoeng met de Compagnie zijn. De hersenrestanten werden nu overeenkomstig dit besluit in gouden doosjes gedaan, die, boven op stokken geplaatst overal waar de Compagnie en later het Gouvernement te strijden had, werden medegevoerd. Dit zijn de Hollandsche vaandels.

Ik behoef er natuurlijk niet op te wijzen, dat met die doosjes het voetstuk van den leeuw als knop aan de vaandelstok wordt bedoeld, zoodat volgens Javaansche begrippen niet het eigenlijk vaandel, doch dit blokje de quintessence van de geheele geschiedenis is.

2. biedt namens den 1sten luitenant der infanterie J. DE VRIES twee exemplaren van het Depok-jubileum-nummer van De Banier aan.

Dankbetuiging.

3. deelt mede met het oog op den oorlogstoestand geen edita van het Genootschap naar Europa verzonden te hebben en ook de bestelling bij de firma Nijhoff te hebben uitgesteld.

Informatie.

VII. De Heer ZIMMERMANN

1. verzoekt een schriftelijke bevestiging zijner benoeming tot penningmeester te doen afgaan aan de Escompto Mij., ag. Weltevreden, en de chefs der postkantoren te Weltevreden en Noordwijk.

Conform.

2. legt een lijst over van de door hem ten behoeve van het Genootschap van den Heer W. G. VAN WETTUM ontvangen gelden, boeken en bescheiden.

Informatie.

3. stelt de vraag, of wellicht behalve de opgegeven zaken nog elders andere aan den penningmeester toekomende dingen, als oude rekeningen, stempels, enz. aanwezig kunnen zijn.

De Secretaris zal met den Heer ZIMMERMANN een onderzoek hiernaar instellen.

4. deelt mede, aan de bedienden van het Genootschap één maand voorschot gegeven te hebben, gelijk gewoonte is bij het inlandsch nieuwjaar, welk voorschot op 1 October en 1 November afbetaald zal worden.

Informatie.

VIII. De Heer RINKES

deelt mede bemerkt te hebben, dat aan den Javaanschen schrijver WIROWONGSO, wiens bezoldiging reeds lang op *f* 35,00 's maands is vastgesteld, nog steeds *f* 32,50 wordt uitbetaald, en verzoekt genoemden schrijver in het vervolg het hem toekomende uit te keeren.

Conform.

IX. De Heer KROM

1. deelt mede ten behoeve van de Archaeologische verzameling eenige steenen beelden te hebben aangekocht, afkomstig van de opgravingen te Tjandirĕdjo en Sĕtan, bij Magelang.

Informatie.

2. brengt ter tafel een gouden en een zilveren bakje, twee gouden ringen en een stukje zilver, gevonden in het gehucht Sanggrahan van desa Tirto (distr. Grabag, afd. Magelang), welke hij voorstelt voor opzending naar Nederland in aanmerking te brengen.

Conform.

3. legt over een door hem samengestelden klapper op de Catalogus- en Inventaris-nummers der Archaeologi-

sche Verzameling en stelt voor die als Bijlage bij de Notulen af te drukken.

Conform.

4. deelt mede bij de erfgenamen van den Heer G. C. N. KRAAG te Jogjakarta eenige oudheden uit diens nalatenschap bezichtigd te hebben, die echter niet voor aankoop voor het Museum in aanmerking kwamen. Wel waren er eenige krissen, wellicht voor de ethnographische verzameling van belang; in overleg met 's Genootschaps President en in opdracht van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst zal de Heer PLEIJTE deze krissen ter plaatse gaan bezichtigen.

Informatie.

5. biedt voor het Tijdschrift aan een artikel van den Heer T. VAN ERP, getiteld: Voorstellingen van vaartuigen op de reliëfs van de Borobudur-stupa.

In de Commissie van praeadvies worden benoemd de Heeren PLEIJTE en MOQUETTE.

6. deelt mede, dat van de Commissies van Praeadvies zijn terugontvangen de volgende artikelen:

a. Dr. PH. S. VAN RONKEL, Nadere gegevens omtrent het Hasan-Hoesain-feest.

Tijdschrift.

b. Dr. PH. S. VAN RONKEL, Oude Minangkabausche maandnamen.

Tijdschrift.

c. T. VAN ERP, De vermiste Maitreya-kop van Tjandi Plaosan in de glyptotheek te Copenhagen.

Tijdschrift.

d. C. M. PLEIJTE, Poernawidjaja's hellevaart.

De Commissie heeft eenige wenschen aangaande de wijze van uitgaaf, waaraan door den schrijver zal worden voldaan. Daarna plaatsing in het Tijdschrift.

c. P. V. VAN STEIN CALLENFELS, Een basreliëf van het tweede terras van Panataran.
Den schrijver zal verzocht worden zijn stuk naar aanleiding van eenige opmerkingen der Commissie eenigszins om te werken.

Ten einde vertraging in den druk te voorkomen, stellen de Heeren MOQUETTE en KROM voor om te bepalen, dat stukken, die van de Commissie van Praeadvies terugkomen met eenparig advies tot ongewijzigde plaatsing, direct in handen van den Redacteur gesteld zullen mogen worden, zonder dat op een nieuwe Directievergadering gewacht behoeft te worden.

Conform.

7. deelt mede van Dr. F. DE HAAN het verzoek ontvangen te hebben zoo spoedig mogelijk te vernemen, op een hoe groote oplaag voor het nieuwe Dagregister (1681) gerekend moet worden.

De oplaag wordt bepaald op 650 exemplaren.

8. deelt mede voornemens te zijn uitvoering te geven aan het besluit der Directie aangaande de aanschaffing eener schrijfmachine (Not. 1913 p. 58), terwijl tevens een proef genomen zal worden, in overleg met den bibliothecaris, met het doen typen van een deel van den slipcatalogus.

Informatie.

9. deelt mede van den Heer BRUINEMAN, ambtenaar voor Chineesche zaken, vernomen te hebben dat in de bibliotheek van wijlen den Heer VAN WETTUM zich waarschijnlijk boeken aangaande de Chineezen en Japanneezen hier te lande zullen bevinden, welker aankoop wellicht op den weg van het Genootschap zou liggen.

Informatie. De bibliothecaris zal na ontvangst van

den door den Heer BRUINEMAN toegezegden catalogus naar bevind van zaken handelen.

X. Worden op verzoek afgevoerd van de ledenlijst de namen van de heeren C. E. BODEMEIJER te Pamekasan, Mr. C. J. D. HERMAN te Semarang en Dr. B. SCHWARZWALD te Palopo.

En wordt benoemd tot lid de Heer F. L. C. WEEHUIZEN te Weltevreden.

Niets meer te behandelen zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de directievergadering van 5 October 1914.

COENEN, *President.*
N. J. KROM, *Secretaris.*

TRANSCRIPTIE

van een fragment uit het Bhîşmaparwa van Bali.

(Pag. 33).

At.her umangse marek i harep Sang Korawa
irika ta Bhagawân Bhişmân pasinghânâda
anyup çangkân maṇḍeha ring watek Korawabala.
mangkana tah Mahârâja Yudhişṭira
ikang çangkâ si Wijaya tinyupnira.
Kunang ikang çangkâ tinyup Sang Wrekodhara
si Poṇḍra ngaranya kakyati [1])
Sang Nakula Sahadéwa sira
si Sughoşa Maṇipuşpa ngaran ikang çangka tinulupnira.
Nguniwéh Sang Arjuna mwang Mahârâja Kreşṇa
si Pañcajanya mwang si Déwadatta, winéhnirâsrangaswara.
T.ka ta Mahârâja Kâçirâja, mwang Çikaṇḍi Dreşṭa-dyumna
Satyaki mwang Ghaṭotkaçâbhimanyu tké Sang Pañca kumara
Makâdi Mahârâja Drupada,
kapwânulup çangkâ sira kabéh.
Mapata lwirnyana pratidhwanimayâ ikang âkâça lawan prathiwî tala
irikân kadî kuñjem ing curiga hati nikang Korawa bala
wâhwâsantikârşatah tampuh nikang sarwwa yudha.
Tuminghal Sang Dhananjaya ri wastha Sang Korawa
apa kunang manahnira,
kinonira ta Mahârâja Kreşṇa umawé kang ratha ri pân-tajyanikang [2]) Korawabala mwang Pâṇḍawabala.

---

1) (â)khyâti.
2) pântaranikang?

Datangniré pântaraning malaga,
énak dénira ta tuminghali Sang rowanganirângajwa kaçurân kabèh.
Ndan, lwir manastapa koluyan, citta sira
kap.nuhan kâruṇyacitta mwang wlasarep.
Matangnyar pojar i Mahârâja Kreṣṇa,
lingnira:

Dṛṣtwémam swajanam Kṛṣṇa/yuyutsum samupasthitam,
sîdanti mama gâtrâni/mukhanca pariçuṣyati.
(Gîtâ I, 28 b, 29 a).

Rahadyan sanghulun Mahârâja Kreṣṇa
tan wwang wanèh ta karih Sang rowangananingapranga,
katon ta sira kabèh,
kapwa kulawargga: bapa, kaki, pâman, pangajyan, guru, wwang sanak, kaka, anaq, putu
parṇahnya wanèh,
bhéda sangké râma tuha, mitra, kulabartiti [1]),
amoghâlumay,
iki çariraninghulun,
an ton sira kabèh,
kasatan ang.lih iké mukaning pinakanghulun,
tatanpa sangkan
k.ternikèng sarwwasandhi,
nda nda tumibâken çarîranya
ikang gaṇḍéwa dhanu sangké tanganing pinakanghulun.
apayopantanpa hati kapilangan
citta patik haji.

Na ca çréyo 'nupaçyâmi/hatwâ swajanam âhawé
na kângkṣé wijayam Kṛṣṇa/na ca râjyam sukhâni ca.
(Gîtâ I, 31 b, 32 a).

Ring kapané kang inaq âmbek kabhuktya déning pinakanghulun,

1) bhrâtr?

yan t.las m.jahanangku lawan ḍungkéring palagan
matangnyan pwa Mahârâja Kreṣṇa tan ahyun nghulun ing kawijayan,
tan kapéngin i râjya wibhâwa,
apa karyyaning roga kapan jîwita,
yan prânaghâṭa kang hilangaken kuṭumba,
ingasih treṣṇâmangawéçé hatining pinakanghulun.
Ndyang suka, ndyang manah tuṣṭya?
byaktang kapâpan juga kapanggiha.
Ndyang ta prayaçcita,
tumulu kang oṣaning madamel kṣaya kula,
yéki sakṣat adharmma-kâraṇa ngaraṇa ngaran ika.
apanniya tang hilangaken piṇḍodata-kriya, hanakambekning pinakanghulun.

Yadi mâm apratikara-m/açastram çastrapâṇayah
Dhârtarâṣṭrâ raṇé hanyuh tan mé kṣémataram bhawót.
(Gîtâ I, 46).

Sang Korawa anggege sarwwayuddha,
nghulun tan wales apan tanpa sanjata
yathânyan p.jahang pinakanghulun,
ngké ring raṇa maṇḍala,
hana nggonya inanakaninghulun.
Taka ring mawa kang pâtaka,
Mahârâja Kreṣṇa, tan sanggahen patik haji.
Mithya kṣatriya, atinggala ri kèng Gaṇḍéwa,
mwang çara warâstra si Dhananjaya.
Ḍu kamu Bhaṭara namaççiwaya,
mangkâ kapwa praya Sang Aryya Phalguṇa.
Apa nimittaning mangko bapa,
kat.kan mala, apa kâraṇaning piṇḍah ri swabhawanya.

Mâ klaiwyang gaccha Kauntéya naitat twayyupapadyaté
kṣudrang hṛdaya daurbalyam tyaktwottiṣṭa Parantapa.
(Gîtâ II, 3).

Mantena rakryan kapyuhan,

tan dading Sang Aryya makâmbek çudracitta sigeng prihati.
wangunen ta pwang buddhi kakṣatriyan dé rakryan,
yathâyan tan hilanga swargga, lâwan yaçanta.
Sajña haji Mahârâja Kreṣṇa, singgih tangguh paraméçwara,
kunang ta pan kasaputan déning citta karpaṇya patik haji,
yata hétuning mudhâlupâ ring dharmma smaraṇa,
ndâtan hana margga patik hajinpamangguhan hayu,
bhéda sangké wara nugraha rahadyan sanghulun.
Uḍu a u m a u m bapa, Sang Aryyârjjuna,
apa pak.naning hulun dénta,
ya tanpépayoga pituturé kita ring hita wasana.

Açocyân anwaçocastwam prajñawadânçca bhâṣasé
gatâsûn agatâsûnçca nânuçocanti paṇḍitâh.
(Gîtâ II, 11).

Tan çuci Sang Aryya yan karak.tan prihati,
jñâna nirmala kapwa ajarakna, matangnyan mangkana, apan ikang mati lâwan ahurip
kapwéka tan kinakungaken dé Sang wihikan.
Apa dumêh sira mangkana, nihan ling Sanghyang agama:

Déhino 'smin yathâ déhé, kaumârang yauwanañcarâ [1])
tathâ dehântara prâptih dhîras tatra na muhyati.
(Gîtâ II, 13).

Ikang janma ngaranya, ri sḍengnyan çarira mangké,
kararayan, kayowanan, si tuha mara kapangguh dénikâ,
ring janmântara tuwi, yayatah samangkana kapangguh, tatan hana papahînya,
mangkana pwa tatwanya. Matangnyan hana larâtih ri t.kaning pati hurip,
tarima ring panas tis, klâken si suka duké, paḍâknikang surasa lâwan wirasa.

---

1) jarâ.

VERTALING.

(Verschillende onzekerheden in het afschrift No. 125 maken dat deze onder voorbehoud van nadere herziening gegeven wordt).

Pag. 33.

Zij (Yudhiṣṭira en de zijnen) rukten op naar het front der Korawa's
Daarop stak Bhagawân Bhîṣma de krijgstrompet,
de kinkhoorn blazend, dat het leeuwgebrul het gansche Kuruheir bereiken mocht,
En evenzoo deed grootvorst Yudhiṣṭira
hij stak zijn schelptrompet, si Wijaya genaamd.
En ook Wrekodhara blies op zijn hoorn,
si Pauṇḍra, een befaamde naam.
Sang Nakula en Sahadéwa
bliezen op de Sughoṣa en Maṇipuṣpa schelp.
En daarop weer Arjuna en grootvorst Kreṣṇa
op Pañcajanya en op Déwadatta, zij klonken met vreesinboezemend geluid.
Dan kwamen grootvorst Kâçirâja met Çikhaṇḍi, Dhreṣṭadyumna
Sâtyaki en Ghaṭotkaca, Abhimanyu en de 5 Kumara's,
voorop dan grootvorst Drupada,
en allen bliezen op hun schelp.
Het was als echo-de het in 't rond vanaf het zwerk tot 't aardrond toe
terwijl het hart der Korawa's als door een krissteek samenkromp,
als werden door den vloėd der wapenen zij meegesleurd.
Sang Dhanañjaya kreeg toen lust

om de positie der Korawa's te overzien;
aan grootvorst Kreṣṇa gaf hij last den kar te voeren
in het midden van 't Korawa en 't Pâṇḍawaheir.
En midden op het slagveld aangekomen
vermeide hij zich in het zien van zijne makkers zich
oefenend tot heldenmoed (aan 't lezen van een aji
kaçuran)
Maar, vol van hartzeer, werd zijn geest vervuld
door mededoogen en erbarmen.
En daarop sprak hij dan tot grootvorst Kreṣṇa,
hij zeide:
„Als ik mijn magen, o Kreṣṇa
zoo strijdbegeerig hier zie staan
begeven mijne leden mij
als uitgedroogd is mijne mond."
O, mijn eerwaarde grootvorst Kreṣṇa,
't zijn immers allen mijne broeders, die daar zullen
strijden.
als ik ze allen daar zoo zie,
al die verwanten: vaders en grootvaers, ooms, leeraars,
guru's, neven, broers, zoons en kleinzoons,
allen toch aan mij verwant in verschillende graden,
meer nog schoonouders, vriend en maag,
dan begeeft mij voorwaar mijn lichaam,
hen allen aanschouwend,
is mijne kracht uitgedroogd en dorstig is mijn mond.
Zonder reden
gaat mij een rilling door de leên
zoodat het lichaam mij begeeft,
de boog Gaṇḍéwa uit de hand mij glipt.
Immers heb ik 't hart niet tot den strijd
en gansch verbijsterd is mijn geest.
„Verwanten dooden in den strijd
daarin zie ik voorwaar geen heil,
naar d'overwinning haak ik niet
'k begeer genot noch koningschap".

Zou het mij niet beter zijn,
als ik gedood wierde op het veld?
Vandaar ook, grootvorst Kreṣṇa, dat ik de zege niet begeer,
niet streef naar weelderig koningschap;
ach, welk een leed geeft 't leven ons,
na zulk een slachting, die het gansch geslacht verwoest.
Een groote liefde toch beving mijn gansch gemoed:
waar vind ik vreugd of blijdschap nu,
slechts zonde is voorwaar mijn deel.
Waar vind ik rust,
in het tumult van hen, die streven naar den ondergang van 't ras?
Dit is met recht een oorzaak des verderfs,
de bollen-offerande ook gaat hierdoor vast teloor.
„O, mochten Dhretaraṣṭra's zoons,
wijl 'k ongewapend weerloos blijf,
mij dooden toch in 't krijgsgewoel,
dat waar voorzeker 't allerbest."
Laat de Korawa's hun wapenen omklemmend,
terwijl ik mij niet te weer stel, immers ongewapend blijf,
mijn dood veroorzaken,
straks op het slagveld,
dat zou mij 't allerliefste zijn,
dood, door de brengers van verderf.
Grootvorst Kreṣṇa, ik draag het niet.
Zijn ridderschap verzakend ontdeed hij zich van zijn boog Gaṇḍéwa,
en al zijn pijlen, dees Arjuna.
O, Gij Heere, Hulde aan Çiwa.
Wat is toch de reden, dat u Arya Phalguṇa
zulk een kwaad overkomt,
dat gij zoo uw aangeboren aard verloochent?

„Zet toch die zwakheid van u af
die past voorwaar niet Kunti's zoon
gij hebt toch vast geen knechtenhart,
rijs op ten strijde, Arjuna."
Houd op toch, eerwaarde, hiermede,
gij, Arya, hoort u niet als 'n knecht door verdriet te laten bevangen.
Toon thans uw aard als edelman,
opdat gij niet den hemel en uw roem verzaakt.
Zooals gij zegt, o grootvorst Kresna, ik verdien voorwaar uw blaam, o Heer,
maar door een geest van mededoogen ben ik gansch omvangen,
dat is de reden, dat ik zelfs mijn plichtbesef verloor.
Nergens zie ik een uitweg toch ten goede,
tenzij met uwe hulpe, Heer.
O, a-u-m a-u-m, vadertje Arya Arjuna,
wat zou het u nut zijn,
zoo ik niet sprak tot uw heil?
„Gij weent om wien geen droefnis dient,
ofschoon gij wijsheidswoorden spreekt,
om hen, wier adem vloot of toeft,
bedroeven zich de wijzen niet."
Het past niet, Arya, dat gij u bedroeft,
leer toch de Heilleer, die u zegt, dat dooden of levenden,
niet worden beweend door hen, die weten.
De reden daarvan is toch, dat, zooals de Heilige schrift zegt,
„Als de bewoner van dit lijf
hier jeugd en ouderdom ervaart,
zoo keert een ander lichaam weer,
wie wijs is treure daarom niet."
De mensch toch, in het lichaam zijnde, ervaart
kindsheid, jeugd en ouderdom,

100 voorwaar opnieuw neemt hij geboorte, zooals 't nu
is zal het eens weder zijn, zonder mankeeren,
aldus is het wezen der dingen. Vandaar dat geen
droefenis baat bij de komst van 't zij leven of dood,
men aanvaarde hitte en kou, onderga vreugde en
smart, neme zoet of bitter gelijk.

D. VAN HINLOOPEN LABBERTON.

BIJLAGE III.

KLAPPER

op de Catalogus- en Inventaris-nummers der Archaeologische Verzameling.

Cat.	Inv.	Cat.	Inv.	Cat.	Inv.
1 a	3616	31 a	4370	76 a	3622
5 a	4720	32 a	4321	84 a	2962
b	4805	b	5146	88 a	3193
8 a	4795	33 a	3541	b	3727
b	4804	b	4756	89 a	3544
9 a	3177	c	4757	90 a	4327
b	3957	36 a	3968	93 a	4361
14 a	3178	40 a	4834	b	4487
15 a	3995	41 a	3542	94 a	3194
16 a	3179	b	3543	b	3492
b	5262	c	4833	97 a	3195
17 a	2961	45 a	2727	b	4510
b	3180	52 a	4312	c	4836
18 a	3181	54 a	3187	d	4837
b	3182	55 a	3188	100 a	3196
c	3617	b	3189	101 a	2963
d	4100	56 a	3190	103 a	256
e	4847	b	3620	b	2971
f	4897	59 a	3191	c	257
g	5267	b	3969	d	258
19 a	3183	60 a	4310	e	259
20 a	3538	62 a	3953	f	3783
21 a	3618	63 a	4678	g	3784
b	3539	b	4846	h	3785
23 a	4341	c	5119	i	5145
28 a	3540	65 a	3621	k	5219
b	3619	66 a	3998	104 a	3623
29 a	3184	b	3954	109 a	3545
b	3185	c	4957	111 a	4900
c	3942	70 a	3192	112 a	3624
d	3943	b	4898	113 a	3625

Cat.		Inv.
113	b	2774
	c	4807
114	a	3198
	b	3199
	c	3546
115	a	4808
116	a	3200
	b	3201
	c	4901
118	a	3202
119	a	3203
122	a	3967
123	a	3204
124	a	4806
125	a	3626
	b	3627
126	a	3547
	b	3628
	c	4394
	d	4677
127	a	3786
131	a	4902
133	a	3412
	b	4311
137	a	3205
	b	3206
138	a	3548
	b	3549
	c	3550
	d	4589
	e	4835
148	a	4508
149	a	3207
	b	3961
153	a	2964
	b	3208
	c	3209
	d	3210
	e	3211
	f	3629
	g	4325
	h	4715
153	i	5120
154	a	3630
	b	3631
155	a	2965
	b	3212
	c	3964
	d	3965
156	a	2966
	b	3551
	c	4393
157	a	3632
	b	3633
159	a	4486
160	a	4366
	b	4809
161	a	3958
162	a	3213
	b	3214
	c	3215
	d	3216
	e	3217
	f	3218
	g	3219
	h	4903
163	a	3904
	b	3971
	c	5001
164	a	3634
166	a	3960
	b	3970
168	a	3220
	b	3221
169	a	3222
	b	3959
	c	4362
173	a	3551
175	a	4904
177	a	3223
	b	3493
179	a	3997
180	a	3413
186	a	4798
186	b	4845
187	a	3635
	b	4828
191	a	3636
	b	4509
192	a	4368
194	a	3224
	b	3225
	c	3226
195	a	2967
196	a	3227
	b	3228
	c	3229
	d	4905
197	a	5167
199	a	3230
	b	3748
	c	3787
	d	3788
	e	4371
	f	4373
200	a	3231
202	a	4315
203	a	5171
204	a	3637
207	a	4372
208	a	2968
	b	2969
	c	3638
	d	4796
209	a	3232
	a'	3552
	b	3233
	c	3234
	c'	3398
	d	3235
	e	3236
	f	4952
	g	3283
	h	3230
	i	5121
211	a	3237

Cat.		Inv.	Cat.		Inv.	Cat.		Inv.
211	b	3238	256	a	2971	277	b	4367
	c	3239		b	4667		c	4719
	d	3240	258	a	3254	281	a	3275
	e	3241		b	3255		b	3554
	f	3242		c	3256		c	3555
212	a	3952		d	3257		d	3949
213	a	3962		e	3258		e	4679
217	a	3243		f	3259		f	4911
	b	3244		g	4313	285	a	3946
	c	3245		h	4314	286	a	3556
	d	3246	259	a	3260		b	2776
	e	3247	262	a	3261		c	2777
	f	3248		b	3262	287	a	3955
219	a	3249		c	3263		b	3956
	b	3250		d	3264	289	a	—
	c	5122		e	3265		b	5135
	d	3251		f	3266	292	a	3276
	e	3252		g	3267		b	3277
	f	4899		h	3966		c	3945
220	a	3396		i	4906	296	a	2972
	b	3397	264	a	3268	299	a	3278
223	a	2970		b	3269		b	3279
	b	3789		c	3270		c	3280
	c	3790		d	3271		d	3281
	d	4831		e	3948		e	3282
224	a	3321		f	4907		f	3283
	b	3639		g	4908		g	3557
	c	5173		h	4909		h	3950
225	a	3322	265	a	4511	301	a	2973
228	a	4320	269	a	3944	302	a	4365
	b	4557		b	3947		b	4395
229	a	2866		c	4910		c	4797
	b	5147	271	a	3272	305	a	5270
231	a	3253		b	3951	306	a	4668
233	a	2775		c	4832		b	5271
245	a	3884		d	4810		c	5272
247	a	3640		e	4811	309	a	3552
	b	3641	276	a	3274		b	4812
248	a	3323		b	3273		c	—
	b	3324		c	3553		d	5124
	c	5269		d	3963	310	a	2974
250	a	5277	277	a	3941		b	2975

Cat.	Inv.	Cat.	Inv.	Cat.	Inv.
310 c	2976	337 a	3644	383 a	4385
d	5136	b	3749	388 a	2982
311 a	3284	338 a	2979	b	4338
319 a	2726	b	3560	c	4339
320 a	2778	c	3561	d	4340
b	2779	d	3298	e	5126
321 a	4215	339 a	4815	389 a	4546
322 a	3285	b	4816	390 a	4396
b	3286	c	4817	391 a	3399
c	4317	d	4818	392 a	3299
323 a	3287	343 a	3645	b	3300
b	3288	b	4716	c	3301
324 a	2977	349 a	3414	d	2780
b	2978	350 a	3562	e	2781
c	3642	356 a	3646	f	3870
d	4214	357 a	5125	g	4010
e	5238	359 a	3647	h	4824
325 a	3643	360 a	3648	i	4825
b	4316	b	4819	k	5236
326 a	3289	362 a	4374	393 a	3885
b	3290	363 a	3649	b	5266
c	3558	b	4547	396 a	3302
d	3559	c	4548	b	3303
e	3973	366 a	3650	397 a	3563
f	3974	370 a	4829	402 a	3653
g	4297	371 a	3791	b	4296
h	4324	b	2872	c	4483
i	4799	c	4820	d	4484
k	4813	373 a	3651	e	4485
327 a	4814	b	3652	403 a	3304
328 a	3291	374 a	3415	412 a	2983
b	3292	b	4488	b	2984
329 a	5166	377 a	3792	c	4721
331 a	3976	b	2871	415 a	3996
b	5237	c	2870	416 a	3305
333 a	3293	d	2869	b	2913
b	3294	e	3908	c	4363
c	3295	379 a	2980	d	4364 en
d	3975	b	3325		4369
335 a	3296	c	3416	e	4558
b	3297	380 a	2981	f	4564
c	3972	a'	3866	g	4912

Cat.		Inv.
416	h	5261
418	a	5278
422	a	3844
	b	5137 en
		3655
	c	5138 en
		3654
433	a	4830
436	a	3564
	b	2912
	c	2911
	d	2910
	e	4821
440	a	5127
	b	5128
	c	5129
	d	5130
443	a	3417
	b	4718
444	a	4722
446	a	4392
	b	5268
448	a	5244
	b	5245
	c	5246
449	a	3846
	b	4318
	c	4717
	d	4822
	e	4823
	f	5002
450	a	3843
451	a	3905
454	a	4978
459	a	4386 en
		4387
	b	4397
	c	4398
	d	4399
	e	4400
460	a	4973
	b	4974

Cat.		Inv.
460	c	4975
	d	4976
	e	4977
	f	4979
461	a	3565
	b	3566
	c	3728
	d	3729
	e	3999
	f	4322
	g	4323
	h	4517
	i	5144
	k	5239
464	a	2985
	b	2986
	c	3326
	d	2782
	e	3418
	f	3567
	g	3793
	h	4723—
		4735
	i	4826
	k	4827
	l	4838
	m	3071
	n	5035
465	a	4958
	b	4959
	c	4960
	d	4961
	e	4962
	f	4965
	g	4966
	h	4967
	i	4968
	k	4969
	l	4971
	m	4972
468	a	3306
470	a	4922

Cat.		Inv.
472	a	5132
474	a	3865
479	a	2987
	b	2988
	c	2989
	d	2990
	e	2991
	f	3494
	g	3495
	h	3496
	i	4507
480	a	4222
	b	4231
	c	4223
	d	4230
	e	4225 en
		4228 sq.
	f	4227
	g	4224
	h	4226
	i	4232
	k	4293
	l	4294
	m	4295
	n	4350
485	a	3419
486	a	4568
	b	4892
488	a	4319
491	a	3420
497	a	4569
498	a	4572
499	a	4872
508	a	3656
514	a	3730
	b	4573
517	a	3423
	b	4565
	c	4566
	d	4567
	e	5080
518	a	2992

Cat.		Inv.
518	b	3657
519	a	4570
	b	4571
522	a	2993
532	a	4358
533	a	3658
	b	4359
534	a	4839
538	a	3659
	b	3750
	c	4357
540	a	2994
542	a	3850
545	a	2995
	b	3731
551	a	2996
	b	3424
	c	3660
552	a	2997
	b	2998
553	a	3568
	b	5140
557	a	3000
	b	2999
558	a	3661
	b	3751
	c	3752
560	a	3307
562	a	3327
563	a	3001
	b	3002
564	a	3328
570	a	3003
	b	4390
575	a	4635
577	a	3004
579	a	3753
584	a	3005
	b	3569
588	a	4349
596	a	3308
	b	3662

Cat.		Inv.
596	c	4630
	d	4998
	e	5000
597	a	4632
	b	4633
	c	4634
	d	4636
600	a	4631
602	a	3006
	a^1	3570
	a^2	4217
	b	3007
	c	3008
	d	3425
	e	3426
	f	4383
	g	4854
603	a	3009
	b	3010
	c	3427
604	a	2783
606	a	4680
610	a	3663
	b	3754
	c	4664
613	a	3571
	b	3851
617	a	4465
624	a	3011
626	a	3012
	b	3013
	b^1	3428
	c	3014
	d	3309
	e	4640
	f	4788
628	a	3015
	b	3937
	c	4885
632	a	3497
	b	4884
638	a	2865

Cat.		Inv.
639	a	3016
	b	4999
640	a	3572
	b	3573
	c	3898
643	a	3732
644	a	3017
	b	3755
	c	4661
647	a	3329
	b	3664
	c	3665
649	a	2784
	b	3821
650	a	3666
	b	4882
653	a	3822
655	a	3429
	b	3667
	c	3911
	d	3918
657	a	3018
658	a	5225
659	a	3310
	b	4505
661	a	3019
	b	3794
670	a	3430
673	a	3668
674	a	4855
	b	5081
675	a	3020
	b	5082
681	a	3400
	b	5044
682	a	3669
	b	2892
	c	2891
	d	2785
	e	2759—
		2773
	f	4309

Cat.		Inv.	Cat.		Inv.	Cat.		Inv.
682	g	4464	742	a	3435	793	a	3438
	h	4560	743	a	3338		b	3672
	i	4561	749	a	4755		c	3906
	k	4559	750	a	3024	794	a	3866
	l	4563	752	a	3025	796	a	4625
	m	4562		b	3026		b	5088
	n	4609—		c	4886		c	5089
		4613	755	a	3027	797	a	2853
	o	4604	759	a	2789		b	3439
	p	4605	762	a	3028	798	a	5090
	q	4606	763	a	3029	800	a	3990
	r	4607	767	a	3030		b	5091
	s	4608		b	3401		c	5092
	t	4883	779	a	2790		d	5093
683	a	3021	782	a	3311		e	5094
	b	3330	783	a	3031	801	a	3915
	c	3670		b	3032	802	a	3440
685	a	3331		c	3033		b	4099
	b	3332		d	3034	805	a	3890
	c	3333		e	3895	806	a	3313
687	a	3431		f	4257	807	a	4592
	b	4207		g	5265	808	a	4538
	c	4887	784	a	3436		b	4602
688	a	4301		b	3574	811	a	3914
689	a	5083		c	3575	813	a	4057
696	a	3022		d	3733	814	a	3035
699	a	5084		e	4013		b	3314
711	a	5085		f	4014	815	a	3931
713	a	3023	785	a	2791	816	a	4495 en
714	a	3334		b	2792			4497
	b	3335	788	a	3991		b	4532
716	a	4997		b	5263		c	4533
719	a	5086	789	a	3437		d	4593
720	a	3432	790	a	3312	818	a	3795
721	a	2787	791	a	5264		b	4043
	b	3671	792	a	3339		c	4273
726	a	3433		b	3757	819	a	3340
	b	3434		c	3891	823	a	4938
730	a	3823		d	3907		b	4939
734	a	2788		e	4076	824	a	3758
740	a	3336		f	4073		b	4601
	b	3337		g	4651	825	a	3673

Cat.	Inv.	Cat.	Inv.	Cat.	Inv.
825 b	4044	853 c	3894	892 o	2942
829 a	3036	d	4919	p	3444
b	2793	e	4920	q	2918
c	4862	f	3499	r	2917
831 a	3341	854 a	5097	s	3680
b	3579	b	5098	t	2890
c	3864	855 a	3041	u	4595
d	4928	b	3042	v	4940
832 a	4531	857 a	3351	w	5248
834 a	3760	b	2959	896 a	3357
836 a	3441	859 a	3676	898 a	4280
b	4591	863 a	5061	899 a	4284
837 a	4288	866 a	3353	901 a	3681
838 a	3674	b	2958	904 a	4243
b	3862	c	2957	b	4381
c	5243	d	2956	c	4382
839 a	3038	e	2955	d	4407
b	3037	f	5062	e	4502
c	3342	872 a	3354	908 a	3682
d	3343	b	3443	918 a	3358
e	3344	c	5063	919 a	3359
f	3345	874 a	3677	b	3360
g	3346	b	4754	c	3361
h	3347	875 a	3678	d	3761
i	3348	b	3734	e	5065
k	3349	c	3735	f	5101
l	3350	d	5064	921 a	3683
m	3442	886 a	3679	b	4941
n	3576	892 a	3355	927 a	4942
o	3675	b	2954	931 a	4943
p	3863	c	2953	933 a	3445
q	4046	d	2952	935 a	3362
848 a	3498	e	2951	936 a	4597
851 a	3039	f	2950	b	5087
b	4286	g	2949	939 a	3500
c	4287	h	2948	940 a	3363
852 a	3893	i	2947	942 a	3364
b	4506	j	2946	b	3762
c	5095 en	k	2945	c	4534
	5096	l	2944	d	4594
853 a	3040	m	2943	943 a	2794
b	3796	n	3356	b	2795

Cat.		Inv.	Cat.		Inv.	Cat.		Inv.
943	c	4596	985	k	2932			4777
944	a	4599		l	2931	1035	a	2798
947	a	3446		m	2930	1036	a	3048
952	a	3447		n	2929		b	4072
	b	3977		o	2928	1039	a	3049
	c	4598		p	2927	1040	a	4867 en
956	a	4665		q	2926			4868
957	a	3577		r	2925		b	4869 en
	b	3684		s	2924			4870
	c	3756		t	2923	1045	a	3050
958	a	2854		u	3578		b	3051
	a	3448	986	a	2855		c	3763
	b	3365		b	3402		d	3764
	c	3366		c	2920	1051	a	3052
	d	3367		d	4233		b	3449
	e	3368		e	4241		c	3738
	f	3797		f	4242		d	2744—
	g	4360	990	a	3800			2748
	h	4603	1003	a	4501	1052	a	4047
	i	5055		b	4944		b	4148
959	a	3798	1007	a	3737	1056	a	2800
	b	3910		b	2881		b	2801
	c	4101		c	3849	1059	a	3765
972	a	3369		d	4409	1061	a	3579
	b	2941	1009	a	5230		b	2909
976	a	3736	1010	a	3848	1064	a	3803
	b	4055	1013	a	3043	1067	a	3804
	c	4056		b	3044	1068	a	3580
	d	4140		c	3801		b	3766
	e	4141	1014	a	3501		c	3767
980	a	3799	1015	a	2796		d	3768
981	a	4536	1017	a	4282		e	3769
984	a	4410		b	4786		f	4048 en
985	a	3370	1019	a	3802			4149—
	b	2940	1024	a	3913			4161
	c	2939	1026	a	3045		g	4049
	d	2938		b	5102		h	4162
	e	2937	1027	a	3046	1069	a	2748—
	f	2936	1028	a	3047			2758
	g	2935	1032	a	2852		b	4292
	h	2934	1033	a	2797	1070	a	5003
	i	2933		b	4775—		b	5059

Cat.		Inv.	Cat.		Inv.	Cat.		Inv.
1071	a	3053	1106	c	3883	1167	a	2803
	b	3315		d	3945	1173	a	2725
	c	3993		e	3373	1177	a	4513
	d	4347	1108	a	3059	1182	a	3064
	e	4736		b	3060	1191	a	2804
	f	5004		c	3061	1205	a	3770
	g	5172		d	3805	1214	a	3374
1073	a	3581		e	3854		b	3375
	b	3739		f	3872		c	3504
	c	4528		g	3873	1215	a	3065
1075	a	3054		h	3874		b	3505
1076	a	3582		i	3875		c	3930
	b	4529		k	3876		d	5257
1078	a	3055		l	3877	1216	a	3692
	b	4590		m	3878	1217	a	3376
1079	a	3685		n	3879		b	2922
1082	a	3916		o	3880		c	3377
1083	a	3502		p	5161	1218	a	3066
1084	a	4927		q	5162		b	3693
	b	5016		r	5163	1219	a	3067
1085	a	3371		s	5195		b	3068
	b	3861		t	5196		c	3069
1087	a	5017	1109	a	3855	1221	a	4110
1090	a	3056		b	3856	1222	a	3070
	b	5018		c	4946		b	3071
	c	5019	1112	a	3857	1223	a	3938
	d	5021	1119	a	4774	1226	a	2805
1092	a	3057	1125	a	3062	1227	a	3740
1093	a	4006		b	3063		b	4935—
1094	a	4478		c	3690			4937
1095	a	3686		d	2889		c	4929 en
1096	a	3372		e	2888			4930
	b	3687		f	2887	1238	a	3453
	c	5020		g	4107		b	3454
1097	a	5242	1128	a	3452		c	3455
1098	a	3503		b	3859		d	3456
1101	a	3450	1140	a	4773		e	3457
1103	a	3688	1143	a	3691		f	3458
	b	3689		b	4108		g	3459
1104	a	4530		c	4109		h	5073
1106	a	3058	1161	a	3858	1241	a	4739
	b	3451	1166	a	5284		b	4740

Cat.		Inv.	Cat.		Inv.	Cat.		Inv.
1243	a	3694	1269	a	3920			5072
	b	3695	1271	a	4244 en	1283	a	3508
1246	a	2806			4245	1284	a	3509
	b	3506		b	4260 en		b	3696
	c	3507			4261		c	3697
	d	2807	1272	a	3316		d	4351
	e	4844		b	3464		e	4353
	f	5143		c	3771	1285	a	3082
1248	a	3460		d	3807		b	3466
	b	4619	1273	a	4216		c	3467
	c	4620		b	4246 en		d	5182
	d	4621			4247	1288	a	4672—
1249	a	3461		c	4469—			4676
1250	a	3378			4473	1289	a	3083
	b	2808		d	4489—		b	3084
	c	4986			4494		c	3085
1257	a	4457 en	1274	a	3078	1291	a	3086
		4458		b	3079	1294	a	3468
1259	a	3583		c	4174		b	3824
	b	4342		d	4685—	1295	a	3087
	c	4354 en			4688		b	3988
		4355		e	4741 en		c	3989
	d	5141			4742	1296	a	3469
	e	5142		f	5066 en	1297	a	3088
1261	a	3379			5067		b	4352
1263	a	3072		g	5151		c	5187
	b	3073	1276	a	3919		d	5188
	c	3584	1277	a	3380	1298	a	3927
1264	a	3074	1281	a	3403	1299	a	3470
	b	3075		b	3465		b	3698
	c	3921	1282	a	3080		c	5273
1266	a	3076		b	3081	1300	a	3089
	b	3077		c	4248	1302	a	3090
	c	3462		d	4262 sq.	1303	a	4913
	d	3463			4265 en	1306	a	3825
	e	2732—			4267		b	3925
		2735		e	4264 en	1310	a	3091
	f	2736—			4266	1312	a	3092
		2743		f	5068 en		b	3093
	g	3806			5069		c	3585
1268	a	4737 en		g	5070		d	4012
		4738		h	5071 en	1314	a	4861

Cat.		Inv.	Cat.		Inv.	Cat.		Inv.
1315	a	3826	1341	a	2811	1379	b	4170
	b	4112		b	4681		c	4578
1316	a	4000		c	5183		d	4710
	b	5274	1345	a	4389	1386	a	4746
1317	a	3936	1346	a	3809	1387	a	4579
	b	5254		b	4879	1393	a	3405
	c	5255	1347	a	3586	1397	a	3933
1320	a	3772		b	3699		b	4175
	b	3773		c	5117		c	5185
	c	3827	1348	a	3587		d	5194
	d	3828	1349	a	4917	1398	a	4064
	e	5253		b	4921	1399	a	3588
1323	a	3808	1350	a	3471		b	4113
1324	a	3741		b	2812		c	5193
	b	3774		c	2813	1401	a	5184
	c	4255	1352	a	3810	1409	a	4440
1325	a	3829	1353	a	4695		b	4709
	b	3830	1354	a	4653	1415	a	4891
	c	4582		b	4880	1416	a	4713
	d	4790	1355	a	4951		b	4996
	e	4859	1357	a	2814	1418	a	3811
1326	a	3742	1358	a	5148		b	3812
1327	a	3935		b	5149		c	5241
1328	a	3831	1359	a	4856	1420	a	3835
	b	3832	1360	a	5139	1421	a	3095
	c	3886	1363	a	4060	1423	a	4652
	d	3926		b	4061	1424	a	3934
	e	4691	1364	a	4201	1426	a	3813
	f	4914	1367	a	5223	1431	a	5232
1329	a	4180	1368	a	4876	1434	a	4758
	b	4654	1369	a	5190		b	5181
1330	a	4881	1370	a	3892	1435	a	5043
1331	a	4711		b	5189	1436	a	3382
1333	a	3094	1371	a	3404		b	3511
	b	5275		b	2919		c	5060
1334	a	3833		c	3510		d	5233 en
	b	4062	1374	a	4964			5234
	c	4915	1375	a	3834	1437	a	3096
	d	4916	1376	a	4849		b	3512
	e	4963		b	5224		c	3845
1336	a	3743	1377	a	4063		d	4130
1337	a	3381	1379	a	3700		e	4131

Cat.	Inv.	Cat.	Inv.	Cat.	Inv.
1437 f	4628 en	1464 b	4893 en	1484 i	4648
	4629		4894	k	4650
1440 a	3900	1466 a	4696	l	4699
1442 a	4627	b	4697	1487 a	3099
1443 a	3899	1467 a	4065	1494 a	4857
b	4842 en	1468 a	4066	b	5249
	4843	b	4189—	c	5279
c	4981		4191	1496 a	5186
d	4982	c	4221	1498 a	3589
e	5005	d	4694	1505 a	5179
f	5006	e	4848	1506 a	2816
g	5226	f	4871	1509 a	3387
h	5280	1469 a	3474	1510 a	3839
i	5281	b	3837	b	5192
1448 a	3097	c	3924	1511 a	3100
1449 a	4877	d	4645 en	b	5247
1450 a	3383		4646	1512 a	5180
b	3775	e	4683 en	1513 a	3518
1455 a	5276		4684	b	5178
1456 a	5075	f	4698	1517 a	5152
1457 a	3992	1470 a	5240	b	5154
1458 a	3406	1476 a	4098	c	5153
b	3836	1479 a	3932	d	5158
c	4878	1480 a	3475	e	5155
1459 a	3472	b	2815	f	5156
b	3473	c	3847	g	5157
c	3513	d	5074	h	5159
d	3514	e	4983	i	5191
e	3515	1482 a	3384	1521 a	4918
f	3516	b	3385	b	4925 en
g	3902	1483 a	3098		4926
h	3903	b	4011	1527 a	4129
i	4128	c	4643 en	1528 a	4984
k	4384		4644	b	5007 en
l	4863 en	1484 a	3386		5008
	4864	b	3517	1530 a	5176
m	4985	c	3744	1538 a	3101
n	5282	d	3838	b	4747
o	5283	e	4114	c	4748 en
1463 a	3896	f	4441		4749
b	3897	g	4442	1540 a	3102
1464 a	3901	h	4663	b	3103

Cat.		Inv.
1540	c	3388
	d	3389
1542	a	3317
	b	4895 en
		4896
1543	a	3519
	b	4712
	c	4865 en
		4866
1545	a	4662
	b	5177
1546	a	3104
	b	4647
	c	4692 en
		4693
	d	4858
	e	5252
1554	a	3476
1556	a	3105
	b	3590
	c	4714
1558	a	3106
	b	2817
	c	4343
	d	4463
	e	5227
1561	a	3107
	b	3477
	c	3840
	d	3478
	e	2916
	f	3745
	g	2880
	h	2879
	i	3776
	k	4181
1564	a	4995
	b	5009
	c	5010
	d	5011
	e	5012
	f	5013

Cat.		Inv.
1564	g	5014
1565	a	3108
	b	4348
1570	a	2856
	b	3479
	c	2915
1573	a	4770—
		4772
1574	a	3109
	b	3110
	c	3480
	d	3591
	e	3592
1575	a	3111
	b	3112
	c	4058
	d	4704
1582	a	2728
	b	2729
	c	2730
	d	2731
	e	4070 en
		4071
1583	a	3113
	b	3114
	c	3115
	d	3116
	e	4539
	f	4550
	g	4769
	h	3593
1585	a	3117
	b	3594
1587	a	4303
	b	4169
	c	4666
1592	a	3595
	b	2908
	c	2907
	d	2906
	e	4767 en
		4768

Cat.		Inv.
1595	a	5015
1596	a	5105
	b	5106
1601	a	5107
	b	5108
	c	5109
	d	5110
1604	a	5103
	b	5104
1605	a	4435
	b	4439
1606	a	3118
	b	3407
	c	3841
	d	—
	e	—
	f	—
	g	4580
1608	a	3596
	b	2905
	c	2904
	d	4766
1609	a	4289
	b	4290
1620	a	3119
	b	3120
	c	3121
	d	3122
	e	4516
	f	4581
	g	4800
	h	5113
	i	5114
	k	5115
1622	a	4436
1627	a	3597
	b	2903
	c	2902
	d	2901
	e	4700
	f	4701
	g	4702

Cat.		Inv.
1627	h	4762
	i	4763
	k	4764 en 4765
1628	a	4998 (f)
1630	a	4998 (e)
1631	a	3123
1636	a	4998 (a-d)
	b	5111
	c	5112
1638	a	4068
1639	a	4069
1644	a	2857
1646	a	3777
1647	a	3124
	b	3125
	c	3408
	d	3598
	e	2900
	f	2899
	g	3778
	h	3912
	i	—
	k	—
	l	5116
	m	5228
	n	5229
1648	a	3126
1649	a	4998 (g,h)
1652	a	4703
1656	a	3127
1659	a	3600
1660	a	4541
	b	4614
	c	4615
	d	4616
	e	4624
1662	a	3929
1663	a	3481
1664	a	3390
	b	2819
	c	5010

Cat.		Inv.
1666	a	3520
	b	3599
	c	3928
1667	a	3994
1668	a	3409
	b	3701
	c	3702
	d	3939
1670	a	2820
	b	4038
1671	a	3482
	b	3483
	c	3521
	d	2914
	e	4623
	f	4637
1672	a	2821
	b	5164
	c	5165
1677	a	3601
	b	4039
1679	a	4051
	b	4166
1682	a	4037
1684	a	4024
1686	a	4126
	b	4127
1689	a	3522
1690	a	3523
	b	4027
1691	a	3524
	b	4025
	c	4026
	d	4947
1694	a	3128
	b	3129
	c	2823
	d	2822
	e	3703
	f	4104
	g	4105
	h	4402

Cat.		Inv.
1694	i	4655 en 4656
	k	4923 en 4924
	l	4931
	m	4932
	n	4987 en 4988
1695	a	3779
1696	a	2858
	b	2859
	c	2860
	d	2861
	e	2862
	f	3525
	g	3704
	h	3984
	i	4586
	k	4889
	l	4890
	m	4989
	n	4990
	o	4991
	p	5220
1701	a	3705
1704	a	2824
	b	2825
	c	2826
	d	4276
	e	4277
1705	a	3130
	b	3131
	c	3132
	d	3391
1707	a	4007
	b	4008
1708	a	3318
	b	3319
1709	a	4445
	b	4446
1713	a	4850
	b	5160

Cat.		Inv.
1715	a	3133
	b	3134
	c	3392
	d	3814
	e	4641
	f	4642
	g	4649
	h	4851
	i	5175
1718	a	4587
1723	a	3135
	b	3136
	c	3137
	d	4106
	e	4671
	f	4670
	g	5031
	h	5032
	i	5041
1724	a	3138
	b	3139
	c	3985
	d	4274
	e	5259
1732	a	4138
	b	4234
	c	4235
	d	4617
	e	4618
	f	4622
1734	a	3706
	b	3986
	c	4045
	d	4125
	e	4124
	f	4121
	g	4122
	h	4123
	i	4275
	k	4669
	l	4933 en
		4934
1735	a	3140
1739	a	3141
	b	3142
	c	3143
	d	3144
	e	3145
	f	3146
	g	3147
	h	3148
	i	3149
	k	3150
	l	3151
1740	a	3152
1741	a	3153
	b	3707
	c	3708
	d	2827
	e	2828
	f	4023
	g	3484
1742	a	4444
	b	4443
1745	a	3393
1747	a	4040
	b	4041
	c	4600
	d	4953 en
		4954
	e	4955 en
		4956
	f	5258
1750	a	2829
1752	a	4042
1753	a	3917
	b	4103
1754	a	2830
	b	4658
1755	a	3940
1756	a	3709
	b	4408
1757	a	4406
1760	a	4479
1760	b	4480
	c	4583
	d	4584
	e	4585
	f	4657
	g	4705
	h	5042
	i	5222
1761	a	4004
1762	a	3154
	b	3155
	c	3156
	d	3157
	e	3526
	f	3602
	g	4003
	h	4005
1763	a	3485
	b	3746
	c	2832
	d	4553
1764	a	4299
	b	4300
	c	4498
1769	a	3815
1772	a	4102
1774	a	5221
1777	a	4022
	b	4021
	c	4143
	d	4144
1779	a	4030
	b	4031
	c	4344
	d	4948
	e	5056
1794	a	4285
1799	a	3923
	b	4549
1802	a	3158
	b	3159
	c	3160

Cat.		Inv.	Cat.		Inv.	Cat.		Inv.
1802	d	3710	1817	b	5208	1824	a	4035
	e	2886	1818	a	4706		b	5036
	f	2885		b	4707	1836	a	4016
	g	2884		c	4708		b	4002
	h	3711		d	4801		c	4015
	i	2883		e	4802		d	4545
	k	3712		f	4803	1837	a	3604
	l	4116		g	4992		b	2896
	m	4117		h	4993		c	2895
	n	4118		i	5040		d	3713
	o	4119		k	5206		e	3881
	p	4120		l	2834		f	3882
	q	4142		m	2835		g	3922
	r	4454		n	2836		h	4475
	s	4467	1819	a	3161	1839	a	4034
	t	4115		b	3162		b	4752
	u	3983		c	3320	1840	a	4017
	v	3982		d	2960	1845	a	5207
	w	2833		e	3394	1850	a	3163
1803	a	4452		f	2921		b	3164
	b	4451		g	3603		c	3782
	c	4450		h	2898		d	2874
	d	4449		i	2897		e	2873
	e	4448		k	3780		f	4380
	f	4447		l	2878		g	4379
	g	4477		m	3781		h	5079
	h	4476		n	2877		i	3978
	i	4481		o	2876		k	3979
	k	4482		p	2875		l	3980
	l	4753		q	3817	1852	a	5038
	m	4751		r	2868	1853	a	5210
	n	4852		s	2867	1856	a	3714
	o	4853		t	3981		b	4544
	p	5076		u	4001	1857	a	3165
	q	5077		v	4033	1858	a	3486
1807	a	4036		w	4032		b	4522
	b	4019		x	4466		c	3869
	c	4018		ij	4689	1862	a	2724
	d	4020		z	4690	1863	a	3527
1808	a	3816	1820	a	5078		b	3528
	b	5211		b	5260		c	3818
1817	a	5037	1823	a	5209		d	3987

Cat.		Inv.
1863	e	4220
	f	4218
	g	4219
	h	4250
	i	4251
	k	4253
	l	4268
	m	4744
	n	4778
	o	4860
1864	a	4779
1865	a	4780
1866	a	3868
1868	a	4789
1869	a	2837
	b	2838
	c	2839
	d	3871
1870	a	4455
	b	4523
1871	a	3166
	b	3167
	c	3715
1878	a	3168
1884	a	3852
	b	3909
1893	a	4626
1894	a	3716
	b	3717
1896	a	3169
	b	3170
	c	3487
	d	3605
	e	2840
	f	2841
	g	3860
	h	4745
	i	4781
1897	a	3488
	b	3529
	c	3530
	d	4556
1897	e	4743
	f	4782
	g	4783
	h	4784
	i	4785
	k	4524
1898	a	4304
	b	4460
1900	a	2842
	b	4659
	c	5022
	d	5023
1901	a	2843
1902	a	2844
1903	a	3718
	b	2882
1904	a	4298
1905	a	3171
	b	3606
1906	a	2863
1907	a	4270
1908	a	4841
1909	a	3531
	b	3607
	c	3842
	d	4840
1911	a	3532
	b	4515
1912	a	3172
	b	5256
1916	a	3489
	b	5024
1918	a	3608
	b	2894
	c	3609
	d	2893
1919	a	3889
	b	4111
	c	4761
	d	4949
1920	a	4462
	b	4552
1920	c	5025
1924	a	3888
	b	4760
	c	4950
	d	4980
	e	5026
	f	5027
	g	5057
1925	a	3395
1926	a	5028 en
		5029
1928	a	4461
1929	a	3819
1931	a	4052
1935	a	2845
	b	2846
	c	3867
1936	a	3719
1937	a	4168
	b	5030
1942	a	3610
	b	4167
1943	a	2864
1944	a	2847
1946	a	3490
	b	3611
1948	a	3410
	b	2848
	c	2849
	d	3612
1950	a	2850
	b	5058
1951	a	4305
1953	a	3720
1963	a	2851
1964	a	3721
	b	4994
1965	a	3174
	b	3173
1966	a	4456
1967	a	3411
	b	3533

Cat.		Inv.	Cat.		Inv.	Cat.		Inv.
1967	c	—	1980	a	4792	2013	d	4638
	d	5033	1984	a	4551		e	4793
	e	5034		b	5039	2015	a	4794
1976	a	3175	1990	a	3747	2017	a	4660
1978	a	3176	1994	a	3613	2019	a	3536
	b	4555		b	4554		b	4750
1979	a	3722	1999	a	4520	2020	a	3537
	b	3723	2003	a	3491	2023	a	3614
	c	3724	2004	a	3887		b	3615
	d	3725	2008	a	5231	2024	a	4388
	e	3726	2013	a	3534		b	5212
	f	4518		b	3535			
	g	4519		c	3853			

LIJST

van ingekomen boekwerken gedurende het 3e kwartaal 1914.

Abdur-rahmân, Eine kritische Prüfung der Quellen des Islamitischen Rechts. Oxford, London enz. 1914. 8°.

Ende desespereert niet! Chronologie van het zoutbriketstelsel in Ned. Indië. Ter overweging aangeboden aan de Volksvertegenwoordiging door Mr. J. H. *Abendanon.* Z. p. en j. 4°.

Abendanon (*J. H.*), Overzicht betreffende den toestand van Britsch-Indië in 1911/12 en de negen voorafgaande jaren. Samengesteld uit het onlangs verschenen officieel verslag (Statement exhibiting the moral and material progress and condition of India). 's Gravenhage 1913. 8°.

Quarante ans d'Indianisme. Oeuvres de Auguste *Barth,* receuillies à l'occasion de son quatre-vingtième anniversaire. Paris 1914. 8°.
Tome premier. Les religions de l' Inde et Bulletin des religions de l'Inde (1880—1885.)
Tome deuxième. Bulletin des religions de l'Inde (1889—1902).

Benedict (*Francis G.*) and *Edward P. Cathcart,* Muscular work; a metabolic study with special reference to the efficiency of the human body as a machine. Washington, D. C. 1913. 8°. (Carnegie Institution of Washington publication no. 187).

Bolsius (*A.*), Eenige aanteekeningen bij de Minahasische

Pandagian-legende. (Overg. uit de Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenk. van N. I. deel 69.) 8°.

Ethnographic survey of Baluchistan, edited bij *Denys Bray.* Bombay 1913. 8°.

Volume I Tribes.

„ II. The domiciled Hindus.

Brigham (*W. T.*), Report of a journey around the world to study matters relating to Museums 1912. Honolulu 1913. 8°.

Broersma (*R*), Delftsche voorlichting ten behoeve der Rubberindustrie. (Overg. uit de Ind. Mercuur 1913.)

Broersma (*R.*), Een school voor de landbouwpractijk in de Tropen. (Overg. uit De Indische Mercuur 1914.)

Childers (*R. C.*), A dictionary of the Pali language. Fourth impression. London 1909. 8°.

The *Colonial Office list* 1913. London. 8°.

Het jaar 1913 in zijn beteekenis voor de Indische beweging, samengesteld door *E. F. E. Douwes Dekker.* Schiedam 1914. 8°.

Depok-Jubileum-Nummer. Bijvoegsel van de Banier van Vrijdag 26 Juni 1914, — door J. de Vries, 1e luit. inf. Batavia 4°.

Eerde (*J. C. van*), Koloniale Volkenkunde. Eerste stuk. Omgang met inlanders. (Koloniaal Instituut te Amsterdam. Mededeeling no. 1, Afdeeling voor Volkenkunde no. 1.) Amsterdam 1914. 8°.

Ferrand (*G.*), Relations de voyages et textes géographiques arabes, persans et turks relatifs à l'extrême Orient du VIIIe au XVIIIe siècles, traduits, revus et annotés. Tome premier. Paris 1913. 8°.

Friederici (*G.*), Malaio-Polynesische Wanderungen. Vortrag gehalten auf dem XIX. Deutschen Geographentage zu Straszburg i. E., 4 Juni 1914. Leipzig 1914. 8°.

Friederici, (*G.*), Meine Antwort (an W. Schmidt). Als Handschrift gedruckt. Leipzig 1914. 8°.

The Mahāvasṃa or the great chronicle of Ceylon. Translated into English by Wilhelm *Geiger*, assisted by Mabel Haynes Bode. Under the patronage of the Government of Ceylon. London 1912. 8°.

Germany's reasons for war with Russia. How Russia and her Ruler betrayed Germany's confidence and thereby made the European war. With the original telegrams and notes. Berlin. 8°.

Ginneken (*Jac. van*), Handboek der Nederlandsche taal ten gebruike aan Hoogescholen en voor taalleeraars. Deel I. De sociologische structuur der Nederlandsche taal I. Nijmegen 1913. 8°.

Heymann, (*J. A.*), De voeding der oester. Academisch proefschrift. 's Gravenhage 1914. 8°.

Hoepermans (*N. W.*), Hindoe-oudheden van Java (1864—1867). (Overg. uit de Rapporten van den Oudheidkundigen Dienst in Ned. Indië 1913.) Batavia 1914. 8°.

Jena (*Leonhard Schultze*), Forschungen im Innern der Insel Neuguinea (Mitteilungen aus den Deutschen Schutzgebieten, Ergänzungsheft no. 11.) Berlin 1914. 4°.

Kluyver (*A. J.*), Biochemische suikerbepalingen. Academisch proefschrift. Leiden 1914. 8°.

Krom (*N. J.*), De bronsvondst van Ngandjoek. (Overg. uit de Rapporten van den Oudheidkundigen Dienst in Ned. Indië 1913.) Batavia 1914. 8°.

Lintum (*C. te*), De Nederlandsche Handelmaatschappij. (Populair wetenschappelijk Nederland no. 12.) Amsterdam z. j. 8°.

Loë (*A. de*), Les fouilles de M. Louis Cavens à Spiennes en 1912.—Extrait du Bulletin des Musées Royaux. 8°.

Mann (*F.*), Der Islam einst und jetzt. Bielefeld und Leipzig 1914. 8°.

Het Boeddhisme. Overzicht van leer en geschiedenis naar Prof. Kern's Manual of Buddhism onder diens

toezicht bewerkt door *G. Mannoury.* Tweede door den bewerker herziene druk. Amsterdam. 8°. (No. 52-53 Wereldbibliotheek.)

Marre (*A.*), Manuel lexique à l'usage des jeunes Français-Anglomanes. Versailles 1906. 8°.

Notice des Travaux Scientifiques et Littéraires de M. Aristide *Marre.* Arras 1911. 8°.

Moquette (*J. P.*), Verslag van mijn voorloopig onderzoek der Mohammedaansche oudheden in Atjeh en Onderhoorigheden. (Overg. uit het Oudheidkundig Verslag over het tweede kwartaal 1914.) Batavia 1914. 8°.

Newton (*H*), In far New Guinea. A stirring record of work and observation amongst the people of New Guinea with a description of their manners, customs, and religions. Londen 1914. 8°.

Ophuysen (*Ch. A. van*), Bataksche teksten (Mandailingsch dialect). Eerste reeks. Leiden 1914. 8°.

Pareau (*A. H.*), Bali en Lombok. Reisgids voor toeristen. Amsterdam 1913. 8°. oblong.

Poerbodipoera (*R. Ng.*), Serat Srikarongron. 3 dln. Soerakarta 1913. 8°.

Rabindranath Tagore, Gitanjali (Song offerings). A collection of prose translations made by the author from the original Bengali. With an introduction by W. B. Yeats. London 1914. 8°.

Ronkel (*Ph. S. van*), Brieven uit Atjeh. (Overg. uit Tijdschrift B. B. 1914.) Batavia. 8°.

Ronkel (*Ph. S. van*), Nota omtrent den Batoe Pandapatan te Tandjoeng, bij Fort van der Capellen. (Overg. uit het Oudheidkundig Verslag over het tweede kwartaal 1914.) Batavia 1914. 8°.

Roos (*A. G.*), Geschiedenis van de bibliotheek der Rijksuniversiteit te Groningen. Aldaar 1914. 8°.

Rueb (*J.*), Over het verwerken van tinertsen. Academisch proefschrift. Den Haag 1913. 8°.

Ruys (*J. D.*), Drinkwater-reiniging met Hypochlorieten. Academisch proefschrift. Rotterdam 1914. 8°.

Schouten (*J. A.*), Grundlagen der Vektor- und Affinor-analysis. Academisch proefschrift. Leipzig und Berlin 1914. 8°.

Sell (*E. A.*), Opgave der Hindoe-oudheden in de Residentie Pekalongan (Afdeeling Brĕbĕs). (Overg. uit de Rapporten van den Oudheidkundigen Dienst in Ned. Indië 1913.) Batavia 1914. 8°.

Titles of the Royal family from the establishment of the dynasty in Bangkok 1782 up to 1910. Edited by Prince *Sommot Amorabandhu*, with a preface by Prince Damrong. Bangkok, B. E. 2457. National Library Bangkok 1914. 8°.

Statuten der Vereeniging voor Geschiedenis der Genees-, Natuur- en Wiskunde, gevestigd te Leiden, goedgekeurd bij Kon. Besluit van 20 December 1913. Den Helder 1914. 8°.

Steuerwald (*L. G. Langguth*) en *Dr. T. van der Linden*, Bijdrage tot de kennis der gombepaling in de melasse. (Mededeelingen van het proefstation voor de Java-Suikerindustrie, deel IV, no. 28.) Soerabia 1914. 8°.

Taverne (*N. J. A.*), De oxydatie en de polymerisatie van sojaolie. Academisch proefschrift. Leiden 1913. 8°.

Verslag omtrent de verdere *voorbereiding* eener *hervorming* van het *Bestuurswezen* in Nederlandsch-Indië, 6 Hoofdstukken in 3 Afdeelingen.
Bijlagen behoorende bij dit Verslag, 4 stukken, notulen. — Alphabetisch register. — Batavia 1914. fol.

Verzameling van *Bepalingen*, Voorschriften en Beslissingen voor de ambtenaren der *In- en Uitvoerrechten en accijnzen*. Jaarg. 1914, afl. 1. Batavia, 8°.

Vollmer (*Friedrich*), Über Fürsorge und Verständnis für römische Inschriften in Bayern. Festrede gehalten in der öffentlichen Sitzung der K. Akademie der Wissenschaften am 15 November 1913. München 1913. 4°.

De Waterstaatsingenieur. Orgaan der vereeniging van waterstaatsingenieurs in N. O. Indië. Soerabaia fol. Jaargang I, 1913, 1/6. — Jaarg. II, 1914, 1-3.

The Bengal local statutory rules and orders, 1912; being lists and a collection of extant local rules and orders made up to the 31st March 1912, under enactments applying to the Province of Bengal as constituted on that date. Compiled under the orders of the Government of Bengal, by *F. G. Wigley*. In three volumes.

Vol. I. Lists of local rules and orders.

Vol. II. Local rules and orders made under Acts of Parliament, Acts of the Governor General of India in Council and regulations. Calcutta 1913. 8°.

Wolff (*E. B.*), Temperatuurmetingen in een dieselmotor. Academisch proefschrift. Amsterdam 1914. 8°.

Zwaan (*J. P. Kleiweg de*), Denkbeelden der inlanders van onzen indischen archipel omtrent het ontstaan van ziekten. (Onze koloniën, serie I no. 7). Baarn 1914. 8°.

Notulen van de achtste Directievergadering, gehouden op Maandag 5 October 1914.

Aanwezig de directieleden: W. J. COENEN, president, Dr. D. A. RINKES, Dr. N. J. KROM, secretaris, V. ZIMMERMANN en H. RIJFSNIJDER.

Afwezig de heeren: Dr. G. A. J. HAZEU, C. M. PLEYTE, en J. P. MOQUETTE.

I. De notulen der vorige vergadering, zijnde die van 17 Augustus 1914, worden goedgekeurd en gearresteerd.

II. De president neemt in behandeling de volgende ingekomen stukken:

1. Het op de vorige vergadering (Not. p. 100) aangehouden verzoek van den Heer ABDUR-RAHMAN te Londen om in verband met een door hem geschreven boek in aanmerking te worden gebracht voor het (correspondeerend) lidmaatschap des Genootschaps. Het inmiddels aangekomen boekwerk, getiteld „Eine kritische Prüfung der Quellen des Islamitischen Rechts," wordt in handen gesteld van Dr. RINKES met verzoek om te adviseeren, of het aanleiding geeft aan den wensch van den schrijver te voldoen.

2. Schrijven van den Heer J. HOMAN VAN DER HEIDE, van 18 Augustus 1914, waarin deze wegens vertrek naar Europa voor het lidmaatschap van het Genootschap en van de Directie bedankt.

Informatie. Tot den Heer HOMAN VAN DER HEIDE

zal een dankbetuiging gericht worden voor de door hem als Directielid betoonde belangstelling.

3. Schrijven van het correspondeerend lid Prof. Dr. A. MAASS te Berlijn, van 20 Juli 1914, met verzoek hem een afteekening of foto toe te zenden van den blijkens Notulen 1874 p. 62—69 door den Heer VAN ECK uit Boeleleng aan het Genootschap toegezonden Balineeschen wandalmanak.

De Conservator der Ethnographische Verzameling zal uitgenoodigd worden aan dit verzoek te voldoen.

4. Schrijven van den Hoofdcommissaris van Politie te Batavia, van 31 Augustus 1914 no. 3012, waarbij het indertijd (Not. 1913 p. 94) uit de muntkamer ontvreemde ongeteekende bankbiljet van *f* 1000 weder wordt aangeboden, onder mededeeling, dat het niet gelukt is den dader op te sporen.

Informatie.

5. Schrijven van het eerelid Dr. F. DE HAAN te Weltevreden, van 1 Sept. 1914, op de desbetreffende vraag der Directie adviseerende tot overbrenging van den grafzerk van G. G. RENIERSZ (Not. p. 100) naar het kerkhof te Weltevreden, echter zoo mogelijk *met* het stoffelijk overschot van Zijne Excellentie.

Daar de Directie met Dr. DE HAAN van oordeel is, dat de steen in haar Museum niet op zijn plaats zou zijn, en er voor haar dus verder geen aanleiding bestaat, zich met deze zaak bezig te houden, besluit zij van verdere stappen af te zien en den Heer VAN NOUHUYS van dit haar besluit in kennis te stellen.

6. Schrijven van het eerelid Dr. N. ADRIANI, tijdelijk te Singapore, van 22 Augustus 1914, met dankbetuiging voor de bevestiging van zijn eerelidmaatschap (Not. p. 102)

en de hernieuwde verzekering zijner verknochtheid aan het Genootschap.

Informatie.

7. Schrijven van Dr. PH. S. VAN RONKEL te Fort de Kock, van 31 Augustus 1914, op de desbetreffende vraag der Directie (Not. p. 97) mededeelende, dat door de intrekking van zijn verlof naar Europa ook zijn verzoek om ontheffing van de taak, bedoeld in Not. 1913 II 6, komt te vervallen.

Informatie.

8. Renvooi van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst van 7 September 1914 no. 30455, ten geleide van een missive van den Resident van Madioen van 26 Augustus 1914 no. 8542/25, waarin deze mededeelt, dat in de desa Tjandimoeljo (onderdistr. Dolopo) in de sawah Sawoer twaalf metalen presenteerbladen zijn opgegraven, waarvan twee met graveering.

Wordt besloten opzending van de exemplaren met graveering te verzoeken; op de overige tien wordt geen prijs gesteld.

9. Aanbieding door den Directeur der Burgerlijke Openbare Werken bij schrijven van 19 Augustus 1914 no. 16926/D, van het derde gedeelte (Hoofdstuk VII) van het Verslag over de B.O.W. over 1911.

Bibliotheek.

10. Verzoek van den schrijver bij de Ethnographische Verzameling, Brata di Redja, van 9 September 1914, om traktementsverhooging op grond van de stijgende prijzen der levensmiddelen.

Wordt besloten de bezoldiging te brengen op *f* 30.— 's maands.

11. Missive van den Chef van den Oudheidkundigen Dienst van 10 September 1914 no. 133, houdende aan-

bieding van een munt, gevonden in het gravencomplex Toean di Kandang, kg. Pandé (Koeta Radja), met verzoek om onder doorzending aan den Directeur van Onderwijs en Eeredienst dien departementschef te doen blijken, of op die munt voor 's Genootschaps verzameling wordt prijs gesteld.

De munt blijkt van geen belang voor de verzameling te zijn.

12. Schrijven van den Heer MARTINUS NYHOFF te 's Gravenhage van 3 Augustus 1914, met mededeeling dat het twijfelachtig is, of gedurende den oorlog de buitenlandsche tijdschriften geregeld zullen kunnen worden toegezonden.

Informatie.

13. Renvooi van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst van 11 September 1914 no. 30994, ten geleide van een missive van den resident van Pekalongan van 28 Augustus 1914 no. 9383/56, waarbij vijf munten worden aangeboden uit een totaal van 2643, gevonden in blok Panembang, desa Bandjaran, afd. Brebes.

De munten zullen worden teruggezonden onder mededeeling, dat ze van geen belang voor de verzameling zijn.

14. Aanbieding door den Directeur van Onderwijs en Eeredienst bij schrijven van 31 Augustus 1914 no. 17089, van het derde deel van het werk van Dr. N. ADRIANI en Dr. A. C. KRUYT, „De Barée-sprekende Toradja's van Midden-Celebes".

Bibliotheek.

15. Schrijven van den Voorzitter van den Gemeenteraad te Batavia, van 15 September 1914 no. 3266, met mededeeling, onder overlegging van een proces-verbaal van een opzichter der gemeentewerken, dat de faecaliën uit de bijgebouwen van het Museum niet behoorlijk worden afgevoerd en dat er vuilnis op 's Genootschaps terrein

(grens Museumlaan) ligt; met verzoek aan dien toestand een einde te maken.

Spoedshalve werd reeds geantwoord, dat de faecaliënafvoer e.d. geregeld wordt door de Waterstaatsautoriteit, belast met het toezicht op de landsgebouwen (aan welke autoriteit de klacht is doorgezonden) en dat de vuilnis niet van 's Genootschaps personeel, doch van de perceelen uit de Museumlaan afkomstig is. Later kon nog worden medegedeeld, dat de vuilnis inmiddels door den Waterstaat is verwijderd.

16. Schrijven van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst van 15 September 1914 no. 18278, met verzoek om mede te deelen, of de Directie zich vereenigen kan met de taxatie door den assistent-resident van Magelang, ad *f* 154,86, van eenige voor aankoop ten behoeve van 's Rijks Ethnographisch Museum te Leiden in aanmerking gebrachte gouden en zilveren voorwerpen uit Sanggrahan (zie Notulen p. 104).

Aan den Directeur zal geantwoord worden, dat volgens de bij het Genootschap gebruikelijke taxatie, waarbij ook de oudheidkundige waarde in aanmerking komt, bedoelde voorwerpen worden geschat op *f* 183,78.

17. Aanbieding bij nota van de Algemeene Secretarie van 16 September 1914 no. 25318/14 van „Nova Guinea. Résultats de l'expédition scientifique neérlandaise à la Nouvelle Guinée en 1903," VI, 1 en 2; idem 1907 en 1909, VII, 1; idem 1912 en 1913, XII, 1.

Bibliotheek.

18. Aanbieding bij schrijven van den Commandant der Zeemacht van 24 September 1914 no. 9276 van eenige zeekaarten en een catalogus.

In de verzameling.

19. Circulaire van de Direktion des Ethnographischen Reichsmuseums, Leiden, van 2 Augustus 1914 met op-

gave van uit dat Museum ontvreemde preciosa uit Bali, met verzoek bij eventueele aanbieding daarvan de politie te waarschuwen.

Informatie.

20. Circulaire van diezelfde Directie met aanbieding van twee foto's van voorwerpen, op de gestolene gelijkend.

Informatie.

21. Voorstel van den resident van Bali en Lombok van 27 Augustus 1914 no. 7558/21, gericht aan den Gouverneur-Generaal, en aangeboden door tusschenkomst van den Directeur van Binnenlandsch Bestuur, 's Genootschaps Directie en den Directeur van Onderwijs en Eeredienst, strekkende tot plaatsing in het Museum van een gouden schaal en een gouden met briljanten omzet krisheft, afkomstig respectievelijk van de vorsten van Tabanan en van Badoeng.

De Directie zal het zeer op prijs stellen, als bovenbedoelde voorwerpen ter bewaring in haar Museum worden afgestaan.

22. Bericht van het overlijden van F. W. TRUE, LL. D., assistant-secretary der Smithsonian Institution, op 17 Juli 1914 te Washington.

Informatie.

23. Door bemiddeling van den president ontvangen „Nota betreffende het zelfbesturend landschap Tanette," door D. A. F. BRAUTIGAM, aangeboden ter eventueele plaatsing in het Tijdschrift.

Aan den schrijver zal gevraagd worden, of het stuk al dan niet een officieele nota is, in welk eerste geval de toestemming der regeering voor de publicatie vereischt is.

III. De Heer RIJFSNIJDER

1. vraagt, of een partij verbeurd verklaarde oude Chineesche munten, welke door bemiddeling der justitie

aan het Genootschap zouden worden opgezonden, reeds aangekomen zijn. Daar dit niet het geval blijkt te zijn, neemt Spr. op zich nader werk van de zaak te maken.

2. vestigt de aandacht op het feit, dat de bij de verbouwing gebruikte locomobiel zeer dicht bij het gebouw en boven den wind staat, hetgeen in verband met de heerschende droogte brandgevaar zou kunnen opleveren.

De secretaris neemt op zich, met den opzichter in overleg te treden aangaande verplaatsing van de locomobiel.

IV. De Heer ZIMMERMANN

1. deelt mede, dat hem bij onderzoek van de ledenlijst opgevallen is, dat van de ambtenaren van het Binnenlandsch Bestuur slechts zulk een gering aantal lid van het Genootschap is (19 van de 36 gouverneurs en residenten, 14 van de 109 assistent-residenten, en 24 van de 181 controleurs). In verband daarmede legt Spr. een concept-circulaire over, welke hij aanbeveelt in briefvorm aan genoemde ambtenaren toe te sturen en waarin er in het bijzonder op gewezen wordt, dat voor assistent-residenten en controleurs de contributie verlaagd is, juist omdat de Directie het zoozeer op prijs stelt deze ambtenaren, welke uit hoofde hunner betrekking beter dan anderen van folkloristische en taalkundige eigenaardigheden in de door hen bestuurde landstreken op de hoogte kunnen komen, aan het Genootschap te verbinden.

De Directie sluit zich in principe bij het denkbeeld van den Heer ZIMMERMANN aan en besluit een circulaire, als door hem bedoeld, te verzenden, zoodra de tijdsomstandigheden wat gunstiger zullen zijn.

2. brengt in herinnering, dat op deze vergadering voorzien zou moeten worden in drie vacatures in de directie.

Uit hoofde van het geringe aantal aanwezige leden wordt besloten de aanvulling der Directie aan te houden tot de

volgende vergadering. Inmiddels worden enkele namen genoemd van eventueele candidaten voor het directielidmaatschap, welke namen, zonder natuurlijk eenigermate bindend te zijn voor de definitieve keuze, op de convocatiebiljetten voor de volgende vergadering vermeld zullen worden.

3. verzoekt om inlichting aangaande den voortgang der werkzaamheden van de commissie, in de vorige vergadering aangewezen om te praeadviseeren aangaande mogelijke uitbreiding der bibliotheek (Not. p. 101).

Het blijkt, dat de commissie in de eerste plaats een onderzoek heeft ingesteld naar het gebouw, dat thans op het in aanmerking komende terrein staat, en dit ten eenenmale ongeschikt heeft bevonden. Vervolgens is gepoogd inlichtingen te verkrijgen omtrent den stand van zaken wat betreft den algemeenen slipcatalogus van Ned. Indische bibliotheken. Daar deze poging nog tot geen resultaat geleid heeft, stelt de commissie de Directie voor, een schrijven met verzoek om inlichtingen te richten tot het Bestuur der Kon. Natuurkundige Vereeniging.

Conform.

V. De Heer RINKES

1. brengt ter tafel de eerste exemplaren van het zoo juist verscheenen deel III—IV der Tjențini en stelt voor den prijs daarvan te bepalen op *f* 1.50. Tevens vraagt hij machtiging 1e om dit werk, behalve aan de inlandsche leden van het Genootschap, en de instellingen waarmede het Genootschap in ruilverkeer staat, ook aan enkele volgens Spr. daarvoor in aanmerking komende belangstellenden te doen sturen, en 2e om, evenals bij de verschijning van het vorige deel geschied is, een prospectus te doen drukken en verspreiden.

Conform.

2. deelt mede, naar aanleiding van het op de vorige vergadering in zijn handen gestelde verzoek om inlichtingen

door den Heer VAN HINLOOPEN LABBERTON aangaande een handschrift van Bali (Not. p. 99), dat het onmogelijk is, gezien het nog niet aanwezig zijn van een handschriftencatalogus, om na te gaan, wat het origineel van het door den Heer Labberton bedoelde afschrift is, tenzij men alle ± 700 handschriften stuk voor stuk ging nazien. Spr. is dus niet in staat de gewenschte inlichting te verschaffen.

Hiervan zal den Heer Labberton worden kennis gegeven.

3. stelt voor ten behoeve der bibliotheek aan te koopen een kort geleden verschenen werkje van Mansour Fahmy, La condition de la femme dans la tradition et l' évolution de l' Islamisme (Paris, Alcan), aangaande hetwelk hij zich voorstelt in een latere meer voltallige vergadering eenige nadere mededeelingen te doen.

Conform.

VI. De Heer KROM

1. deelt mede, dat van den Heer VAN STEIN CALLENFELS te Djaejan is terugontvangen diens artikel aangaande een relief te Panataran, waaraan een naschrift door den schrijver is toegevoegd naar aanleiding van de door de praeadviseurs gemaakte opmerkingen, en dat dit artikel thans in handen is gesteld van den Redacteur van het Tijdschrift.

Informatie.

2. biedt ter eventueele opname in het Tijdschrift aan een artikeltje van zijn hand, getiteld „Nogmaals de familie van Hayam Wuruk".

In de commissie van praeadvies worden benoemd de Heeren PLEYTE en MOQUETTE.

3. legt namens den Heer MOQUETTE over een door genoemd directielid in zijn hoedanigheid van redacteur ontvangen circulaire van de drukkerspatroons te Batavia,

waarin deze mededeelen met het oog op de stijging van papierprijs, vracht en assurantie, hun prijzen met 10% verhoogd te hebben.

Daar de Directie het tegenover de leden niet gewenscht acht den druk harer edita voorloopig te staken, wordt besloten met de verschillende publicaties voort te gaan, doch in langzaam tempo.

4. stelt eveneens namens den Heer MOQUETTE voor, eenige door het correspondeerend lid G. P. ROUFFAER aangevraagde deelen van het Daghregister, kosteloos aan genoemden heer te verstrekken.

Conform.

5. brengt namens den Heer MOQUETTE het verzoek om traktementsverhooging over van den baas-boekbinder BACHRIM en den boekbinder ABDOERRAHMAN, met gunstig advies van den bibliothecaris.

De Directie besluit dit verzoek toe te staan en de bezoldiging van genoemde personen te brengen op resp. *f* 20.— en *f* 15.— 's maands.

6. brengt namens den Heer PLEYTE het verzoek over om een crediet te verleenen voor de aanschaffing van ten hoogste acht kasten van ± *f* 60.— per stuk voor de Ethnographische Afdeeling.

Daar de op de begrooting voor meubilair in genoemde afdeeling uitgetrokken post reeds belangrijk blijkt te zijn overschreden, wordt besloten de beslissing aan te houden, tot de Heer PLEYTE op een volgende vergadering gelegenheid zal hebben gehad de urgentie van dezen aankoop te betoogen.

VII. Wordt op verzoek van de ledenlijst afgevoerd de naam van de heeren: Mr. J. BARLAGEN BUSSEMAKER, J. HOMAN VAN DER HEIDE, M. H. DAMME, Dr. W. J.

VAN GORKOM, allen te Weltevreden, Z. H. KAMERLING te Padang en F. M. DEKKER te Boeton.

Niets meer te behandelen zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de directievergadering van 7 December 1914.

G. A. J. HAZEU, *Vice-president.*
N. J. KROM, *Secretaris.*

Notulen van de negende Directievergadering, gehouden op Maandag 7 December 1914.

Aanwezig de directieleden: Dr. G. A. J. HAZEU, vice-president, Dr. D. A. RINKES, Dr. N. J. KROM, secretaris, V. ZIMMERMANN en H. RIJFSNIJDER.

Afwezig de heeren: W. J. COENEN, president, C. M. PLEYTE en J. P. MOQUETTE.

I. De notulen der vorige vergadering, zijnde die van 5 October 1914, worden goedgekeurd en gearresteerd.

II. De aanvulling der Directie, welke op deze vergadering zou plaats hebben (zie Not. p. 149), wordt met het oog op het geringe aantal aanwezige leden en vooral op grond van de afwezigheid van den president, aangehouden tot de volgende vergadering.

III. De vice-president neemt in behandeling de volgende ingekomen stukken:

1. Renvooi van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst van 9 October 1914 no. 34083, t.g.v. een missive van den assistent-resident van Berbek van 28 September 1914 no. 4123/16, waarbij vijftien bronzen voorwerpen door den eigenaar GHO LIANG TJHIANG voor te zamen *f* 600.— te koop worden aangeboden.

Terwijl op de collectie als geheel geen prijs wordt gesteld, zal den eigenaar gevraagd worden drie daarbij behoorende beeldjes, welke klaarblijkelijk deel uitmaken van de bekende bronsvondst van Ngandjoek, voor tezamen *f* 150.— af te staan.

2. Schrijven van den Heer J. BLOKZIEL, assistent bij de Ethnographische Verzameling, van 12 Oct. 1914, met verzoek om eervol ontslag tegen 16 October uit 's Genootschaps dienst, in verband met zijn benoeming tot politie-opziener.

Het gevraagde ontslag wordt eervol verleend. De Heer BLOKZIEL heeft in overleg met den Conservator einde October zijn betrekking neergelegd.

3. Missive van den Resident van Jogjakarta van 8 October 1914 no. 11323/33, aanbiedende 25 voorwerpen, in desa Batang opgegraven.

De voorwerpen blijken hoofdzakelijk te bestaan uit Buddhistische bronzen beeldjes, uit den lateren Oud-Javaanschen tijd, en een paar met inscriptie op het achterstuk. De geheele vondst wordt voor *f* 200.— aangekocht.

4. Besluit van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst van 21 October 1914 no. 21011, tot aankoop ten behoeve van 's Rijks Ethnographisch Museum te Leiden van de op p. 147 dezer Notulen bedoelde gouden en zilveren voorwerpen uit de afdeeling Magelang.

Informatie.

5. Aanbieding door den Directeur der Burgerlijke Openbare Werken, bij missive van 15 October 1914 no. 21190/D, van het 4de gedeelte (Bijlage II) van het Verslag over de B. O. W. over 1911.

Bibliotheek.

6. Schrijven van het Hoofd van Plaatselijk Bestuur te Makasser van 17 October 1914 no. 4195 D 4, houdende bericht, dat op het postkantoor bezwaar gemaakt wordt tegen kostelooze verzending der voor het Genootschap ingevolge Gouv. Besl. van 28 November 1913 no. 19 bestemde nieuwsbladen; tevens wordt de vraag gesteld, of het Genootschap bereid is in het vervolg de frankeerkosten te dragen.

Aangezien door alle andere hoofden van plaatselijk bestuur dergelijke nieuwsbladen als dienststukken aan het Genootschap worden toegezonden zonder dat daartegen ooit bezwaar gemaakt is, wordt besloten zich ter zake tot den Hoofdinspecteur, Chef van den Post- en Telegraafdienst te wenden. Aan het Hoofd van Plaatselijk Bestuur voorn. zal verzocht worden de nieuwsbladen in kwestie voorloopig aan te houden, totdat genoemde Hoofdinspecteur beslist zal hebben.

7. Schrijven van het Bestuur der Kon. Natuurkundige Vereeniging van 27 October 1914 no. 113, waarbij in antwoord op 's Genootschaps desbetreffende vraag (Not. p. 150) wordt medegedeeld, dat met de bewerking van een Algemeenen Catalogus van Ned. Indische bibliotheken nog slechts begonnen is met de Exacte Wetenschappen, welke afdeeling waarschijnlijk het volgend jaar voor het publiek zal worden opengesteld. Inmiddels wordt het Genootschap in overweging gegeven ook voor zijn bibliotheek dezelfde werkwijze te volgen als bij den Algemeenen Catalogus wordt toegepast, te weten: kaartsysteem, redactie der fiches volgens de „Regels voor den alfabetischen catalogus" en rangschikking volgens het decimale stelsel.

Het eerste deel der mededeeling wordt voor kennisgeving aangenomen. Het blijkt dat de werkzaamheden voor den Catalogus zich nog in het geheel niet bewogen hebben op het terrein, dat voor het Genootschap van belang is; ook overigens worden de tijdsomstandigheden niet gunstig geacht voor een uitbreiding van 's Genootschaps bibliotheek in den op p. 101 dezer Notulen bedoelden zin. De vraag, in hoeverre het Genootschap over zal gaan tot een inrichting van den catalogus van zijn eigen bibliotheek volgens boven aangegeven systeem, zal worden aangehouden totdat de Bibliothecaris zijn functiën hervat zal hebben.

8. Aanbieding, bij dienstnota van de Algemeene Secretarie van 28 October 1914 no. 31343/14 van „Sammlungen des geologischen Reichs Museums in Leiden," Neue Folge, deel II, 4de stuk.

Bibliotheek.

9. Missive van den Agent van het gouvernement van Nieuw-Zeeland te Sydney, van 15 September 1914 no. 27, houdende bericht van de verzending van een kist met boeken aan 's Genootschaps adres. De kist is inmiddels aangekomen en blijkt te bevatten: The New Zealand Gazette, 1913, I-II, en Appendix to the Journals of the House of Representatives of New Zealand, 1913, I-V.

Dankbetuiging.

10. Schrijven van het Directielid H. RIJFSNIJDER van 4 November 1914, waarbij ten behoeve van 's Genootschaps bibliotheek worden aangeboden de boekwerken, programma's, gidsen, brochures, enz. uitgegeven door het Internationaal Rubbercongres en tentoonstelling, 1914.

De vice-president zegt den Heer RIJFSNIJDER dank voor dit geschenk, dat zeer op prijs wordt gesteld.

11. Aanbieding door den Hoofdinspecteur der In- en Uitvoerrechten en Accijnzen bij schrijven van 19 October 1914 no. 4878/H, van het boekwerk: „Herdrukken van de voornaamste bepalingen, voorschriften en beslissingen, voorkomende in de Verzameling van de jaren 1909 tot en met 1913".

Bibliotheek.

12. Schrijven van den Heer D. A. F. BRAUTIGAM te Palembang van 30 October 1914, waarbij overgelegd wordt een afschrift van het Gouv. Besl. van 4 December 1913 no. 15, hetwelk onder meer machtiging verleent tot de publicatie zijner „Nota betreffende het zelfbesturend landschap Tanette".

Informatie. Het stuk zal thans in het Tijdschrift geplaatst worden; echter wordt in verband met de kosten afgezien van de reproductie van de bijgevoegde kaart.

13. Aanbieding bij missive van den Commandant der Zeemacht van 9 November 1914 no. 10770, van de kaart der vaarwaters en ankerplaatsen W. Kust van Nieuw-Guinea, bl. I, de Gids voor den O. I. Archipel, dl. V, en de Landverkenningen beh. bij O. I. gids dl. III.

Bibliotheek.

14. Renvooi van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst van 7 November 1914 no. 22446, waarbij de op 's Genootschaps verzoek (Not. p. 145) opgevraagde metalen borden uit Madioen worden aangeboden.

Wordt besloten voor te stellen, deze borden voor *f* 5.— ten behoeve van 's Rijks Ethnographisch Museum te Leiden aan te koopen.

15. Missive van den Chef der eerste waterstaatsafdeeling, van 10 November 1914 no. 5134, waarbij op 's Genootschaps desbetreffende vraag wordt medegedeeld, dat genoemde autoriteit naar aanleiding van ontvangen last van hoogerhand om alle werken, die daarvoor slechts eenigszins in aanmerking kwamen, te doen staken, verplicht geweest is de uitvoering der verbouwingen aan het Museum stop te laten zetten.

De Directie, op den voorgrond stellende, dat zij niet voornemens is hierin te berusten, besluit de verdere behandeling dezer zaak aan te houden tot een vergadering, waarop haar President aanwezig zal zijn.

16. Renvooi van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst van 13 November 1914 no. 38923, t. g. v. een missive van den assistent-resident van Berbek van 7 Nov. t. v. no. 4849/16, waarbij twee bronzen beeldjes door den eigenaar GO KHONG IE aan het Genootschap te koop worden aangeboden.

De beide beeldjes, welke behooren tot de bronsvondst te Ngandjoek, zullen worden aangekocht voor tezamen *f* 100.—.

17. Missive van den Resident van Jogjakarta van 18 November 1914 no. 13939/33, waarbij wordt aangeboden een Buddha-beeldje, in de kali nabij desa Barak gevonden.

Daar het beeldje niet bijzonder merkwaardig is en de eigenaar op het behoud ervan prijs stelt, wordt tot terugzending besloten.

18. Aanbieding bij dienstnota van de Algemeene Secretarie van 21 November 1914 no. 34812/14 van „Annales du jardin botanique de Buitenzorg," 2e série, vol. XIII, 2.
Bibliotheek.

19. Aanbieding bij schrijven van den Hoofdinspecteur, Chef van den Burgerlijken Geneeskundigen Dienst, van 19 November 1914 no. 10454, van „Mededeelingen uit het Geneeskundig Laboratorium te Weltevreden," 2e serie, A no. 15.
Bibliotheek.

20. Missive van den Resident van Batavia van 20 November 1914 no. 22634/4, waarbij wordt medegedeeld, dat aan den Directeur van Justitie is voorgesteld 35 Chineesche dollars aan het Genootschap voor haar Verzameling af te staan, doch dat door dien departementschef verzocht is de munten aan het Departement van Financiën door te zenden, zoodat het Genootschap zich, in geval het op die munten prijs stelt, eventueel tot den Directeur van laatstgenoemd departement zou kunnen wenden.

De Directie besluit deze zaak aan te houden, totdat de betrokken conservator van advies zal hebben kunnen dienen.

21. Aanbieding bij missive van den Directeur der Burgerlijke Openbare Werken van 19 November 1914 no. 23602/D, van het 1ste gedeelte van het Verslag B.O.W. over 1911.
Bibliotheek.

22. Mededeeling van den waarnemend Directeur van Onderwijs en Eeredienst, Dr. E. MORESCO, van 3 December 1914 no. 24196, dat hij op dien dag het beheer over genoemd Departement aanvaard heeft.
Informatie.

23. Missive van den assistent-resident van Sidoardjo van 1 December 1914 no. 7630/80, waarbij teekeningen worden aangeboden van drie gouden armbanden en een gouden ring, in desa Ploso, onderdistr. Wonoajoe, distr. Boelang, in den grond gevonden.

Daar soortgelijke voorwerpen zoowel in 's Genootschaps Museum als in dat te Leiden voldoende vertegenwoordigd zijn, wordt op toezending geen prijs gesteld.

24. Schrijven van het Bestuur der Groep Ned. Indië van het Algemeen Nederlandsch Verbond, van 5 December 1914, waarbij aan de Directie wordt verzocht aan een verzameling boeken en tijdschriften, het streven van genoemd Verbond betreffende, een plaats te geven in haar bibliotheek, waar zij dan gaarne ter beschikking gesteld zullen worden van leden van het Genootschap en bezoekers der leeszaal.

Terwijl er tegen inwilliging van dit verzoek geen principieel bezwaar blijkt te bestaan, wordt besloten in verband met het al of niet aanwezig zijn van voldoende plaatsruimte het nader advies van den Bibliothecaris af te wachten.

IV. De Heer ZIMMERMANN

vestigt nogmaals de aandacht op de vermindering van het ledental en bepleit de urgentie van maatregelen om meerdere belangstelling in het Genootschap te wekken,

in de eerste plaats bij de ambtenaren van het Binnenlandsch Bestuur. De thans gebruikte circulaire lijkt spr. voor dit doel ongeschikt.

Wordt besloten, dat de Secretaris een concept voor een nieuwe circulaire zal opstellen en dit bij de Directie in rondlezing zal zenden. Tevens worden eenige namen genoemd van aanzienlijke inlanders, welke eventueel voor het lidmaatschap van het Genootschap in aanmerking zouden komen.

V. De Heer RINKES

1. doet de in de vorige vergadering beloofde mededeelingen (Not. p. 151) aangaande de dissertatie van MANSOUR FAHMY, La condition de la femme dans la tradition et l'évolution de l'Islamisme. Dit werk, welks schrijver, een Egyptenaar van vrome familie, te Parijs en ook korten tijd onder Snouck Hurgronje gestudeerd heeft, voldoet wetenschappelijk aan alle eischen, doch aan den anderen kant valt een zeker gebrek aan tact bij de samenstelling ervan niet te ontkennen. De daarin voorkomende redeneeringen en uitdrukkingen aangaande den Profeet (welke zeer goed vermeden hadden kunnen worden) hebben in diverse kringen in Caïro bepaaldelijk aanstoot gegeven, hetgeen 's schrijvers positie aldaar eenigszins onzeker maakte; doch vooral nadat een invloedrijk persoon, wien de schrijver verzocht had iets tegen een in een krant verschenen nog zeer gematigde bespreking van zijn werk te schrijven, na kennismaking met de dissertatie een zeer heftig artikel daartegen had gepubliceerd, werd de zaak ook publiek meer notoir en zijn positie welhaast onhoudbaar. Het gouvernement, waarbij hij een betrekking op onderwijsgebied zou aanvaarden, stelde hem nog in de gelegenheid zich te verdedigen, doch bij die onderzoeking maakte hij de zaak nog erger en het gevolg van één en ander is geweest, dat Mansour Fahmy als het ware doodverklaard en gevlucht is. Wat vooral aanstoot heeft gegeven, is

dat hij 1°. Mohammed niet als godsgezant opvat, doch als een door de uiterlijke omstandigheden en zijn eigen ziekelijken toestand beïnvloed persoon, 2°. in de Openbaring eveneens een product van maatschappelijke en tijds-omstandigheden ziet, 3°. zeer uitweidt over de amourettes van den profeet, en 4°. kritiek uitoefent op Ghazāli. Uit den aard der zaak zullen deze gebeurtenissen nadeelig influenceeren op de neiging van jongelui van goede familie in Egypte om zich ook voor de litteraire en juridische studiën in Europa te bekwamen.

Spr. vestigt in dit verband de aandacht op de dissertatie van Dr. HOESEIN DJAJADININGRAT, welke eveneens zeer wetenschappelijk is, doch geen aanstoot gegeven heeft, eensdeels door de tact van den schrijver, anderdeels door het minder fanatieke der (overigens zeer behoudende) geloovigen uit zijn kringen. Hierin ziet Spr. een aanwijzing voor de meerdere vatbaarheid onzer inlanders voor Europeesche studie.

2. een geheel andere richting wordt vertegenwoordigd door ABDUR-RAHMAN, wiens „Eine kritische Prüfung der Quellen des Islamitischen Rechts" op de vorige vergadering in Spr. 's handen is gesteld (Not. p. 143). Deze, advocaat in Engeland, stelt zich op geloovigen grondslag; aan den Koran mag niet getornd worden. Echter wordt b. v. de tusschenkomst van Gabriël ontkend, en in het algemeen de Koran slechts als handboek van zedelijke beginselen beschouwd; Sunna, Ijmā en Qijās worden verworpen, terwijl het Mohammedaansche recht, met inachtneming uitsluitend van de beginselen van den Koran, verder op het gezond verstand heeft te berusten.

Is het werk in kwestie dus belangrijk als uiting van een bepaalde richting in de Mohammedaansche wereld, wetenschappelijk staat het niet zoo hoog, dat het een benoeming van den schrijver tot correspondeerend lid van het genootschap zou wettigen.

3. Ten slotte vestigt Spr. de aandacht op een artikel in Al Manar over een Amerikaansche lezing van Prof. SNOUCK HURGRONJE, overgenomen uit een Arabische courant van New-York. In de eerste aflevering wordt het verslag der lezing en een korte biographie van S. H. gegeven; in de tweede volgt een bespreking en weerlegging. Prof. Snouck verklaarde in die lezing, na gewezen te hebben op het gansch onvruchtbare der bekeerings-pogingen in Mohammedaansche landen, als zijn meening, dat de toekomst der Mohammedanen zich ongeveer als die der Joden zou ontwikkelen: dat na het verlies der politieke onafhankelijkheid veel van de specifieke Mohammedaansche gebruiken verloren zouden gaan, doch het geloof behouden zou blijven. De Manar ziet in die opvatting allereerst een aanwijzing, hoe men in het Westen over de politieke onafhankelijkheid der Mohammedaansche volken denkt (men schijnt daaromtrent nog steeds illusies gehad te hebben in die kringen), en meent verder, dat nu blijkt hoe de Westerling, waar rechtstreeksche bekeering der Mohammedanen onmogelijk is, hen door z. g. n. ontwikkeling klaarblijkelijk vooreerst los wil maken van hun gebruiken om hen daarna des te gemakkelijker van hun geloof af te kunnen trekken. Spr. neemt zich voor een vertaling van het artikel in kwestie te vervaardigen, hetwelk dan als Bijlage bij de Notulen op te nemen ware.

VI. De Heer KROM

1. deelt mede, dat van de Commissie van praeadvies is teruggekomen het artikel van den Heer VAN ERP over de voorstellingen van schepen op de Borobudur-stupa (Not. p. 105). Door ziekte van één der beide leden heeft de Commissie geen gelegenheid gehad tot eensluidend advies te geraken.

Wordt besloten het stuk in rondlezing te zenden, zoodat de Directie naar bevind van zaken zelve een beslissing kan nemen.

2. deelt mede, dat de druk van de beide voor de Verhandelingen bestemde bijdragen van den Heer O. L. HELFRICH (Aanvulling op zijn artikel in Verhand. 53, en Lampongsche dwerghertverhalen), welke onder leiding van Dr. VAN RONKEL plaats zou hebben, wegens vertrek van dien heer naar Europa gestaakt is moeten worden, nadat slechts één vel gezet was.

Daar het blijkt, dat de auteur inmiddels hier te lande is aangekomen, wordt besloten de druk zoo mogelijk onder diens leiding te doen plaats hebben. Mocht dit onuitvoerbaar zijn, dan zal de publicatie in Nederland door de zorgen van Dr. VAN RONKEL geschieden.

3. biedt namens het buitengewoon lid VAN STEIN CALLENFELS een metalen schaar voor de Archaeologische verzameling aan.

Dankbetuiging.

4. deelt namens den Heer PLEYTE mede, dat deze van Dr. DE HAAN bericht ontvangen heeft, dat het door laatstgenoemde geschonken schilderij thans gevernist moest worden, en dat daaraan voldaan is.

Informatie.

5. stelt voor de prijs van Verhand. LXI, 1ste stuk (Beknopt Nederlandsch-Sasaksch Woordenboek, door G. K. B. AGERBEEK) te bepalen op *f* 0.75.

Conform.

6. brengt namens den Heer PRANGE het voorstel over, den boekbinder DJELANI, die eenige dagen zonder verlof afwezig is, te ontslaan.

De Directie besluit dit ontslag eerst te geven, als de schuldige langer dan 14 dagen wegblijft, en hem, mocht hij eerder terugkeeren, te straffen met inhouding van ¼ van zijn salaris over deze maand.

VII. De Heer RINKES, nogmaals het woord vragende, thans in zijn kwaliteit van oudst aanwezig Directielid, brengt in herinnering, dat deze vergadering de laatste is, door Dr. HAZEU vóór zijn vertrek naar Europa bijgewoond. Hij wijst op het vele, door Dr. HAZEU voor het Genootschap tot stand gebracht, in het bijzonder gedurende den tijd van zijn conservatorschap, en betuigt den vice-president daarvoor den dank der Directie, onder het uitspreken van de hoop, dat deze Dr. HAZEU later weer in haar midden terug zal zien.

De Heer HAZEU, dankzeggend voor de tot hem gerichte woorden, is er zich van bewust niet zooveel voor het Genootschap te hebben kunnen doen, als hij wel gewenscht zou hebben; zijn belangstelling in het Genootschap was en is echter onverminderd. Ook zijnerzijds wenscht Spr. der Directie alles goeds toe, in wier midden ook hij hoopt later terug te kunnen keeren. Thans legt hij zijn functiën als Directielid neer.

VIII. De Heer HAZEU

biedt ten behoeve der Ethnographische Verzameling aan een mutsje gedragen door den hier eenige jaren geleden overleden Radja van Boni, en een bijbehoorend mandje.

In dank aanvaard.

IX. Worden afgevoerd van de ledenlijst: wegens overlijden de Heer G. K. B. AGERBEEK, en op verzoek de Heeren J. J. G. KRÜSEMAN te Zeist, B. J. SUERMONDT te Jogjakarta, J. VAN KEULEN, Jhr. J. H. CORNETS DE GROOT en J. BIJKER te Weltevreden, W. HAAG te Soerakarta, J. VAN PELT te Blitar, Dr. J. H. BOEKE te Madioen, C. L. BRAUTIGAM te Kediri, A. J. EYKMAN en Mr. A. J. A. KOLLMANN te Weltevreden, H. CRAANDIJK te Tĕlok Bĕtong en F. A. PALMER VAN DEN BROEK te Pontianak.

En worden benoemd tot lid de Heeren J. L. J. F. EZERMAN en W. G. VAN WETTUM te Weltevreden.

Niets meer te behandelen zijnde, wordt de vergadering gesloten.

Aldus goedgekeurd en gearresteerd in de Directievergadering van 4 Januari 1915.

COENEN, *President.*
N. J. KROM, *Secretaris.*

LIJST
DER
AANWINSTEN
VAN DE
ARCHAEOLOGISCHE VERZAMELING IN 1914.

RESIDENTIE BATAVIA.

Afdeeling Buitenzorg.

5430. Bronzen BIJL, wijd en scherp uitloopend, met gleuf, die zich naar het handvat voortzet. — Lang 22,5, grootste breedte 9 c.M.

Afk. kampong Tjikempong, land Tjilodong, distr. Tjibinong.

Not. 1914 p. 16/17.

5431. Soortgelijke BIJL, in drie fragmenten, de steel ontbreekt. — Breed 8,5 c.M.

Afk. en Not. als no. 5430.

5432. Soortgelijke BIJL; steelfragment met gleuf.

Afk. en Not. als no. 5430.

5457. Gouden VINGERRING, aan weerskanten zich verdikkend in den trant van een verloopen monsterkop; tezamen dragen deze ornamenten een in het midden liggend vierkant kussen met parelrand, hoog oploopend en gedekt door vier lotusbladeren. — Grootste afmeting 4 c.M.

Afk. kampong Nanggela, tanah Bodjonggede, distr. Paroeng (Depok).

Not. 1914 p. 39.

5458. Gouden VINGERRING, met langwerpige plaat, waarin tusschen stippels ruw de gevleugelde schelp is gekrast. — Grootste afmeting 3,4 c.M.
Afk. en Not. als no. 5457.

RESIDENTIE CHERIBON.

Afdeeling Cheribon.

5428. Steenen beeldje van DURGA, achtarmig, staande op den buffel en met de eerste linkerhand het haar van den daarboven geplaatsten asura beetpakkend. Een der rechterhanden houdt op de gewone wijze de staart vast, de overige dragen de gewone wapens; de asura voert zwaard en schild. Glorie en achterstuk.—Hoog 57, breed beneden 25, van boven 21 c.M.
Afk. desa Dampiang, distr. Losari.
Not. 1914 p. 21.

RESIDENTIE BANJOEMAS.

Afdeeling Banjoemas.

5429. Gladde witte KRUIK van aardewerk, rondbuikig en met breeden hals, die zich aan de opening verwijdt. Recht oor, eenvoudige tuit en opzij van den hals aan weerszijden de gewone lusopeningen.—Hoog 23, middellijn opening 10 c.M.
Afk. desa Piasa.
Not. 1913 p. 77; 1914 p. 17.

Afdeeling Poerwokerto.

5485. Bronzen SPIEGELHANDVAT van het gewone model. Op de voorzijde in hoog relief letterteekens van de bekende soort, die aan dergelijke handvatsels eigen is.—Lang 7,5 c.M.
Afk. desa Darmaradja, distr. Adjibarang.
Not. 1914 p. 80.

DIENG — PLATEAU [1]).

5547. Steenen beeld van DURGA, met achterstuk en glorie, staande op den buffel, boven wiens kop de asura te halver lijve te voorschijn komt. Zesarmig: rechts zwaard, boog en staart van den buffel; links schelp, schild en haar van den demon. — Hoog 43, breed 24 c.M.
Not. 1914 p. 21.

5548. Steenen beeld van ÇIWA, zittend op een lotuskussen tegen een achterstuk met glorie. Doodskop in den hoofdtooi; slange-upawita. Vierarmig. De rechter voorhand in wara-mudrā met lotus in de handpalm, de linker eveneens met lotus in den schoot. In de achterarmen rechts bidsnoer en links vliegenwaaier. — Hoog 45, breed 21 c.M.
Not. als voren.

5549. Zittend steenen GODEBEELDJE op lotuskussen tegen een achterstuk met glorie. Tweearmig; de beide handen afgebroken. — Hoog 36, breed 14 c.M.
Not. als voren.

5550. Steenen GODEBEELDJE, ws. Çiwa, staande op een lotuskussen tegen een achterstuk met glorie. Vierarmig; de beide voorhanden voor het lichaam met een onduidelijk voorwerp (lotus ?); in de achterhanden rechts bidsnoer en links vliegenwaaier; slange-upawita. — Hoog 31, breed 12 c.M.
Not. als voren.

5551. Steenen beedje van ÇIWA, staande tegen een achterstuk met glorie. Slange-upawita; doodskop en halve maan in den hoofdtooi. Vierarmig; de beide

1) Voor de juiste vindplaatsen zijn, tot tijd en wijle het Verslag verschijnt, voorloopig de opgravingsrapporten op het bureau v.d. Oudheidk. Dienst te raadplegen.

voorhanden voor het lichaam met een onduidelijk voorwerp erin; in de achterhanden rechts bidsnoer, links vliegenwaaier — Hoog 30, breed 12 c.M.

Not. als voren.

5552. Steenen beeldje van ÇIWA en PARWATI, naast elkander staande op een gemeenschappelijk lotuskussen tegen een gemeenschappelijk achterstuk, met afzonderlijke glories. De god draagt slangeupawita en ws. doodskop in den hoofdtooi. Beiden zijn vierarmig, houden de voorhanden vóór het lichaam en hebben in de achterhanden rechts het bidsnoer en links de vliegenwaaier. — Hoog 27, breed 10 c.M.

Not. als voren.

5553. Steenen GODEBEELDJE, ws. Çiwa, zittend op een lotuskussen tegen een achterstuk met glorie. Slangeupawita; hoofdtooi onduidelijk. Vierarmig; de rechtervoorhand op de rechterknie met een bolvormig voorwerp erin, de linker in den schoot met een open bloem. In de achterhanden rechts bidsnoer en links vliegenwaaier. — Hoog 28, breed 12 c.M.

Not. als voren.

RESIDENTIE KEDOE.

Afdeeling Magelang.

5508. Steenen beeld van ÇIWA-GURU, staande op een lotuskussen tegen een achterstuk met glorie. In de achterhand het bidsnoer, in de linker de waterkruik. Rechts van den god staat de drietand, links de z.g.n. priesterstaf. Aan weerszijden van het lotuskussen knielt een adorant. — Hoog 88, breedte van het achterstuk 45 c.M.

Afk. Tjandirĕdjo, distr. Grabag.

Not. 1914 p. 104.

5509. Steenen GODEBEELD (Yama?), dikbuikige figuur, staande op een lotuskussen tegen een achterstuk met glorie. In de linkerhand de stengel van een bloemknop, in de rechter het worgkoord. — Hoog 68, breedte van het achterstuk 30 c.M.
Afk. en Not. als no. 5508.

5510. Steenen GODEBEELD (Agni?), staande op een lotuskussen, dat op een paard gelegen is; met achterstuk en glorie. In de rechterhand een stok, in de linker de stengel van een ontplooide bloem. — Hoog 67, breedte van het achterstuk 29 c.M.
Afk. en Not. als no. 5508.

5511. Steenen beeld van DURGA, met achterstuk en glorie. De godin staat op den buffel, op wiens kop de asura zit. Achtarmig: rechts werprad, stok, lans en staart; links schelp (half afgebroken), zwaard, schild en bloem boven het haar van den demon. — Hoog 84, breedte van het achterstuk 41 c.M.
Afk. en Not. als no. 5508.

5512. Steenen beeld van DURGA, met achterstuk en glorie, staande op den buffel, boven wiens kop te halver lijve de met zwaard en schild gewapende asura te voorschijn komt. Achtarmig: rechts werprad, pijl, drietand en staart; links schelp, schild, boog en haar van den demon. — Hoog 84, breedte van het achterstuk 35 c.M.
Afk. en Not. als no. 5508.

5513. Steenen GODEBEELD (Waruṇa?), staande tegen een achterstuk. De linkerhand hangt naar beneden, de rechter houdt een lans vast. Links opzij komt een makara te voorschijn. — Hoog 67, breedte van het achterstuk 29 c.M.
Afk. en Not. als no. 5508.

5514. Steenen GODEBEELD, staande op een kat tegen een achterstuk met glorie. In de rechterhand een kort zwaard, in de linker de stengel van een bloem, waarop een klokvormig juweel rust. — Hoog 66, breedte van het achterstuk 28 c.M.

Afk. en Not. als No. 5508.

5515. Steenen GODEBEELD (Yama?), staande tegen een achterstuk met glorie. De linkerhand steunt op de heup, de rechter op de knots. Slagtanden en groote ronde oorhangers. — Hoog 75, breedte van het achterstuk 34 c.M.

Afk. en Not. als no. 5508.

5516. Steenen MANNEBEELD, staande tegen een achterstuk; de rechterhand steunt op een knots, de linker houdt vóór de borst een bolvormig voorwerp. Hooge, spitse, in rozetvorm versierde haartooi. — Hoog 106, breedte van het achterstuk 35 c.M.

Afk. en Not. als no. 5508.

5517. Steenen VOETSTUK van eenvoudig model, waarbovenop een dubbel lotuskussen, dat van boven geheel glad is. — Hoogte van het geheel 38, van het voetstuk alleen 25; lengte en breedte van het voetstuk 31; middellijn van het lotuskussen 28 c.M.

Afk. en Not. als no. 5508.

5518. Steenen NANDI, liggende op een voetstuk met achterpooten en staart naar rechts, de rechter voorpoot dubbelgevouwen en de linker voor het lichaam. Bult; geen versiering. — Hoog 49, lengte van het voetstuk 73 c.M.

Afk. en Not. als no. 5508.

5523. Baksteenen MONSTERKOP van tjandi-versiering, boven een poort of nis. — Hoog 42, breed 54, grootste dikte 27 c.M.

Afk. en Not. als no. 5508.

5524. Baksteenen TOPSTUK in kĕbĕn-vorm van een tjandi. — Hoog 38, lang en breed 24 c.M.
Afk. en Not. als no. 5508.

5525. Baksteenen RELIEF uit een versierden band van een tempel, met papegaai op guirlandeband. — Hoog 15, breed 24, dik 31 c.M.
Afk. en Not. als No. 5508.

5526—5544. Baksteenen HOEKANTEFIXEN en ANTEFIXEN van verschillenden vorm, versierd met rank- en blad-ornamenten, schelp, juweel, enz.—Hoog 14—46 c.M.
Afk. en Not. als no. 5508.

5545. BAKSTEEN met uitgesleten ruit-ornament, 22 × 29 × 9 c.M.
Afk. en Not. als no. 5508.

5546. Steenen GODEBEELD (Wāyu?) tegen een achterstuk met glorie, de voeten en het onderstuk afgebroken. In de linkerhand een bloemknop vóór het lichaam gehouden, in de rechter de dhwaja. — Breedte van het achterstuk 25 c.M.
Afk. en Not. als no. 5508.

5505. Steenen beeld van ÇIWA, staande op een lotus-kussen tegen een achterstuk met glorie. Rechts bidsnoer, links vliegenwaaier. Rechts naast den god staat de drietand. — Hoog 82, breedte van het achterstuk 38 c.M.
Afk. laatstelijk Poetjang, ws. van Tjandirĕdjo, distr. Grabag.
Not. als no. 5508.

5506. Steenen beeld van WISNU, staande als voren. Vierarmig; de beide voorhanden vóór de buik saamgevouwen met lotusknop erin, in de achter-handen rechts werprad en links de gevleugelde schelp. Links en rechts van het lotuskussen knielt

een kleine figuur, rechts een met zwaard gewapende gevleugelde Garuḍa, links een vrouw. — Hoog 63, breedte van het achterstuk 35 c.M.
Afk. en Not. als no. 5505.

5507. Steenen GODEBEELD (Indra?), met glorie, staande tegen een achterstuk. Vóór de naar beneden hangende rechterhand een lotusrozet, waaraan een ringvormig voorwerp vastzit, in de linkerhand de steel van een lotus, waarop zich een voorwerp in den trant van een kleine gewonden schelp verheft. Rechts van den god staat een lans. — Hoog 71, breedte van het achterstuk 26 c.M.
Afk. en Not. als no. 5505.

5519—5522. Vier steenen beelden van GANEÇA, zittend op een dubbel lotuskussen met de voetzolen tegen elkaar; achterstuk met glorie. Doodshoofd en halve maan in den hoofdtooi; slange-upawita. Vierarmig; in de voorhanden rechts tandbrok en links etensbakje, waarin de slurf reikt; in de achterhanden rechts bidsnoer en links bijl. — Hoog resp. 58, 56, 60 en 71; breedte van het achterstuk 35, 27, 32 en 35 c.M.
Afk. Tjandi Sĕtan, distr. Grabag.
Not. 1914 p. 104.

5482. Zilveren KOMMETJE met indeuking aan de vier zijden; het voetje ontbreekt. — Hoog 5, middellijn 11 c.M.
Afk. do. Sanggrahan, desa Tirto, distr. Grabag.
Not. 1914 p. 87.

5483. KOMMETJE als voren, doch van rond model. Losse voet met lotusrandje. — Hoog met voet 7, zonder voet ruim 5, middellijn 8,5 c.M.
Afk. en Not. als No. 5482.

5486. Bronzen HANGER als de op pag. 177 onder 5433 beschrevene; van boven een haak van gewonden

model aan een ketting bevestigd. — Hoog 24, ketting en haak 30,5 c.M.

Afk. gehucht Koemerep, desa Tjokro, distr. Grabag.

Not. 1914 p. 80.

5487. Bronzen KOMMETJE van wijdbuikig model, staande op een daaraan bevestigd, hoog en rond uitloopend voetstuk. — Hoog 10,5 c.M.

Afk. en Not. als no. 5486.

5488. Rondbuikig bronzen KOMMETJE, van boven zich vernauwend, met opstaanden rand. — Hoog 10,5, middellijn van de opening 7,5 c.M.

Afk. en Not. als no. 5486.

5489. Bronzen DRIEVOET van het gewone model. — Hoog 6, middellijn 8,5 c.M.

Afk. en Not. als no. 5486.

5490. Bronzen KOMMETJE van plat model. Een los voetstukje heeft er wellicht bijgehoord. — Hoog 3, middellijn 9,5; het voetstukje hoog bijna 3 c.M.

Afk. en Not. als no. 5486.

5491. Bronzen KOMMETJE als voren, zonder voetstuk. — Afmetingen als 5490.

Afk. en Not. als no. 5486.

5492. Bronzen DEKSEL met knopvormig handvat. — Middellijn ruim 8 c.M.

Afk. en Not. als no. 5486.

Afdeeling Temanggoeng.

5469. Bovenstuk van een grooten bronzen POT, met een naar binnen geslagen rand en aan twee kanten op een vierkant onderstukje twee groote bronzen ringen

om het voorwerp op te tillen. — Grootste middellijn 49, opening 38 c.M.

Afk. gehucht Nglamoek, desa Ketahan, distr. Parakan.

Not. 1914. p. 48.

5470. Ronde bolvormige bronzen KETEL, met van boven betrekkelijk nauwe opening met lotusrand en opzij losgegane tuit. Er bij behoort een hoogopgaande koepelvormige deksel met knop. — Hoog 19,5, opening 6,5; deksel hoog 6 c.M.

Afk. en Not. als no. 5469.

5471. Bronzen POT met wijde opening. Beneden bij den voet een versierde band. Hoog oploopende, doch van boven platte deksel. — Hoog 19,5, opening 16; deksel hoog 6,5 c.M.

Afk. en Not. als no. 5469.

5472. Bronzen POT, beneden spits toeloopend, van boven met breeden omgeslagen rand. — Hoog 20, grootste middellijn 32, opening 21 c.M.

Afk. en Not. als no. 5469.

5473—5474. Rond bronzen BAKJE, dat gestaan heeft op een drievoetje. — Bakje hoog 5, middellijn 13; drievoet hoog 5 c.M.

Afk. en Not. als no. 5469.

5475. Langwerpig rond bronzen BAKJE. — Lang 16, breed 7,5 c.M.

Afk. en Not. als no. 5469.

5476. Bronzen BAKJE met breeden rand; in het midden een gestyleerd çrî in bladornament. Past eveneens op den drievoet 5474. — Middellijn 14,5 c.M.

Afk. en Not. als no. 5469.

5477. Rond oploopend DEKSELTJE met langwerpige knop, waar een kettinkje, met een haak eindigend, aan is bevestigd. — Middellijn 8,5 c.M.
Afk. en Not. als no. 5469.

5480. Elf BESLAGPLAATJES van bladgoud, zes van ovalen, vijf van ronden vorm. — De ovale lang ± 3,5, breed ± 2,5, de ronde ± 2,5 c.M. in middellijn.
Afk. desa Mangoensari, distr. Parakan.
Not. 1914 p. 79.

5481. Vier gouden ronde KRALEN, knikkervormig en hol van binnen, eenigszins gerekt van vorm met aan de uiteinden gaatjes om een snoer door te halen.
Afk. en Not. als no. 5480.

Afdeeling Wonosobo.

5433. Bronzen HANGER, bestaande uit een platte rondgebogen langwerpige strook metaal, waar bovenaan een houder bevestigd is ten einde er het voorwerp aan op te hangen, terwijl zich beneden een voetstukje bevindt om een of ander op te zetten, ws. een lampje of wierookbakje of iets dergelijks. — Hoog 26, houder voor het ophangen 19 c.M.
Afk. doekoeh Bangon, desa Sodjokerto, distr. Leksono.
Not. 1913 p 125; 1914 p. 17.

5434. Bronzen HANGER als de voorgaande, doch met een smallere metaalstrook, terwijl ook de houder voor het ophangen ontbreekt. — Hoog 32 c.M.
Afk. en Not. als no. 5433.

5435. Bronzen HANGER, waarbij de platte strook is vervangen door een eenvoudige gebogen staaf; aan het voetstukje is ook veel minder zorg besteed dan bij de vorige nummers. — Hoog 24 c.M.
Afk. en Not. als no. 5433.

5436. Zespuntig bronzen BAKJE, wellicht gediend hebbende om op het voetstuk van een der bovenbedoelde hangers te plaatsen. — Hoog 2,5, middellijn (van punt tot punt) 13,5 c.M.
Afk. en Not. als no. 5433.

5437. Bronzen voorwerp is den vorm van een DEKSELTJE met een knop, hetgeen echter ook een schaaltje op een knopvormig voetje kan zijn. — Hoog 3,5, middellijn 7 c.M.
Afk. en Not. als no. 5433.

5438. Bronzen voorwerp in den vorm van een koepelvormigen DEKSEL, zooals die bij zeker soort groote bronzen vazen gebruikt wordt. Van boven een ronde knop. — Hoog 8 c.M.
Afk. en Not. als no. 5433.

5439. Cylindervormig bronzen FRAGMENT. — Lang 6 c.M.
Afk. en Not. als no. 5433.

5440. Lange bronzen SPIJKER met versierd bovenstuk.— Lang ruim 28 c.M. (van onderen verbogen).
Afk. en Not. als no. 5433.

5441. Fragment van een bronzen BORD met opstaanden rand en bladversiering op den bodem. — Hoog 3, middellijn 21 c.M.
Afk. en Not. als no. 5433.

5450. Ronde bronzen BEL voor vee, met ring ter bevestiging. — Hoog 6,5 c.M.
Afk. desa Bowongso, onderdistr. Kalikadjar, distr. Sapoeran.
Not. 1914 p. 39.

5451. IDEM van hetzelfde model, doch kleiner. — Hoog 4 c.M.
Afk. en Not. als no. 5450.

5452. IDEM met in banden versierd bovenstuk en geornamenteerden ring. — Hoog 6 c.M.
Afk. en Not. als no. 5450.

5453. IDEM van hetzelfde model, doch kleiner. — Hoog 5,5 c.M.
Afk. en Not. als no. 5450.

5454. Rond BELLETJE als boven, doch met zeer gerekt onderstuk. — Lang 4,5 c.M.
Afk. en Not. als no. 5450.

5455. IDEM, iets kleiner. — Lang 4 c.M.
Afk. en Not. als no. 5450.

5456. SPIEGEL van het gewone model, zonder handvat. — Middellijn 13 c.M.
Afk. en Not. als no 5450.

RESIDENTIE JOGJAKARTA.

5459. Bronzen VAAS van hoog cylindervormig model, aan de zijkanten ringetjes ter bevestiging. In den bodem opzij gaatjes, correspondeerend met die van een los voetstuk. Erbij behoort een deksel met bladmotief versierd. — Vaas hoog 15,5, opening 12 middellijn; voetstuk hoog 5,5, opening van boven 6,5, beneden 13 middellijn; deksel 13,5 c.M. middellijn.
Afk. desa Darmadjoerang.
Not. 1914 p. 38.

5556. Metalen BUDDHA, zittend in dhyāna-mudrā op een lotuskussen, rustend op een rechthoekig voetstuk. Achterstuk in den vorm van den olifant-leeuwentroon, waarboven een zonnescherm. De oogen zijn verzilverd. — Hoog het geheel 32 c.M.; de Buddha alleen 12,5 c.M.
Afk. desa Batang.
Not. 1914 p. 155.

5557. Metalen BUDDHA, zittend in wara-mudrā (echter de duim van beide handen op grooten afstand van de andere vingers) op een lotuskussen, dat rust op een rechthoekig onderstuk; achterstuk met vlammenrand en zonnescherm. — Hoog 15 c.M.
Afk. en Not. als no. 5556.

5558. Metalen BUDDHA, als de vorige, doch het geheel smaller. — Hoog 13 c.M.
Afk. en Not. als no. 5556.

5559. Metalen BUDDHA, zittend in abhaya-mudrā op een rond lotuskussen. — Hoog 8,5 c.M.
Afk. en Not. als no. 5556.

5560. Bronzen BUDDHA, als de vorige, doch in witarka-mudrā. Het hoofd los. — Hoog ruim 7 c.M.
Afk. en Not. als no. 5556.

5561. Bronzen AWALOKITEÇWARA, staande op cen rond voetstuk. In den hoofdtooi het Amitābha-beeldje; de rechterhand in wara-mudrā, de linker halfweg opgeheven met den duim tegen de middelvinger. Overblijfsel van een glorie in den nek. Sporen van verguldsel. — Hoog 14,5 c.M.
Afk. en Not. als no. 5556.

5562. Metalen AWALOKITEÇWARA, zittend met afhangend rechterbeen op een lotuskussen. In den hoofdtooi het Amitābha-beeldje. De rechterhand in wara-mudrā op de knie rustend, de linker halfweg opgeheven. Ringvormige glorie. — Hoog 7 c.M.
Afk. en Not. als no. 5556.

5563. Metalen MANJUÇRI, zittend met afhangend rechterbeen op een lotuskussen, dat rust op een voetstuk

met vier pootjes. De rechterhand in wara-mudrā tegen de knie, de linker steunend naast het lichaam, met de stengel van een utpala, waar bovenop het boek ligt. Rond achterstuk met vlammenrand. Achter op het achterstuk in twee regels de Buddhistische geloofsbelijdenis, in zeer slordige letters; daarboven een ringetje ter bevestiging van een zonnescherm. — Hoog 14 c.M.

Afk. en Not. als no. 5556.

5564. Metalen WAJRAPANI, zittend met afhangend rechterbeen op een lotuskussen, dat rust op een rechthoekig voetstuk. De rechterhand in wara-mudrā tegen de knie, de linker steunend naast het lichaam, met de stengel van een bloemtak, waar bovenop een wajra ligt. Rond achterstuk met wimpelvormig ornament van boven en daarop een zonnescherm. — Hoog 13 c.M.

Afk. en Not. als no. 5556.

5565. Metalen WAJRAPANI, zittend in wajrāsana op een rond lotuskussen, dat ligt op een rond voetstuk, welk laatste rondom met potten is versierd. In de rechterhand wordt de wajra voor de borst gehouden; het in de linkerhand tegen de zij gehouden voorwerp is onduidellijk, doch waarschijnlijk de tempelschel. — Hoog 10,5 c.M.

Afk. en Not. als no. 5556.

5566. Metalen ÇYAMATARA of MAMAKHI (Zie Oudh. Rapp. 1912 p. 65), zittend in wajrāsana op een lotuskussen, dat rust op een rechthoekig voetstuk; achterstuk en zonnescherm. De rechterhand in wara-mudrā op de knie, in de linker de stengel van den utpala. — Hoog 16 c.M.

Afk. en Not. als no. 5556.

5567. Metalen ÇYAMATARA of MAMAKHI (als boven), zittend op een lotuskussen met afhangend rechterbeen. Ringvormige glorie. Rechterhand in waramudrā, linker steunend naast het lichaam met de stengel van den utpala. — Hoog 8,5 c.M.

Afk. en Not. als no. 5556.

5568. Metalen ÇYAMATARA, zittend in wajrāsana op een onversierd lotuskussen. De rechterhand in waramudrā op de knie, de linker eveneens op de knie, met een stengel, welke ter hoogte van den schouder is afgebroken. In den hoofdtooi een Amitābhabeeldje. — Hoog 9 c.M.

Afk. en Not. als no. 5556.

5569. Metalen CUNDA, zittend in wajrāsana op een lotuskussen, dat rust op een opengewerkt voetstuk; achterstuk met vlammenrand en zonnescherm. De oogen verzilverd. Vierarmig; de voorhanden in dhyāna-mudrā met een knopvormig voorwerp; in de achterhanden rechts het bidsnoer en links het overblijfsel van een boek. Achter op het achterstuk in vier gefigureerde regels Nâgarî de Buddhistische geloofsbelijdenis. — Hoog 13 c.M.

Afk. en Not. als no. 5556.

5570. Metalen KUWERA, zittend met op een pot rustend afhangend rechterbeen op een eveneens met potten versierden leeuwenzetel met gewoon kussen, leuning en glorie, waarboven een zonnescherm. De beide handen op de knieën; de rechter in wara-mudrā met de citroen, de linker met den geldbuidel. — Hoog 12 c.M.

Afk. en Not. als no. 5556.

5571. Looden KUWERA, zittend in wajrāsana op een lotuskussen, dat rust op een met potten rondom versierd voetstuk. De beide handen op de knieën, de rechter met de citroen, de linker met den geldbuidel. — Hoog 7,5 c.M.

Afk. en Not. als no. 5556.

5572. Metalen KUWERA, zittend met afhangend rechterbeen, hetwelk op een pot steunt, op een klein lotuskussen, dat rust op een grooten juweelenpot; deze laatste staat midden op een vierkant voetstuk, aan welks vier hoeken eveneens juweelpotten staan. Afzonderlijke glorie. Vierarmig; de benedenhanden rechts met de citroen, links met den marter, welke eveneens een juweelensnoer uitspuwt; in de achterhanden rechts een bloemknop en links een schelp. — Hoog 12 c.M.

Afk. en Not. als no. 5556.

5573. Metalen GANEÇA, zittend op een lotuskussen; het voetstuk is vergoten. Slange-upawita. Vierarmig; beneden rechts het tandbrok en links het etensbakje, waarin de slurf reikt; boven rechts bidsnoer en links bijl. — Hoog 6,5 c.M.

Afk. en Not. als no. 5556.

5574. Metalen ZETEL met lotuskussen en voetstuk, achterstuk met makara's en spiegelvormige glorie met vlammenrand. — Hoog 13 c.M.

Afk. en Not. als no. 5556.

5575. Metalen YONI met lingga, van het gewone eenvoudige model, met tuit. — Yoni hoog 4 c.M.; lingga ± 1,5 c.M.

Afk. en Not. als no. 5556.

5576. Metalen YONI met lingga, als boven. — Zelfde afmetingen.

Afk. en Not. als no. 5556.

5577. Metalen LAMP in den vorm van een kinnarî; boven het hoofd de lus voor den ketting. Van de beide buisjes, die aan weerszijden gezeten hebben, is er één afgebroken. — Hoog 9,5 c.M.
Afk. en Not. als no. 5556.

5578. POTJE van grijs verglaasd aardewerk, van tempajan model, met vier ooren en een tuitje. — Hoog 23 c.M.
Afk. en Not. als no. 5556.

5579. Metalen BORD met opstaanden rand; in het midden de gevleugelde schelp in bloemversiering. — Middellijn 50 c.M.
Afk. en Not. als no. 5556.

RESIDENTIE SEMARANG.

Afdeeling Oengaran.

5504. Steenen YONI van eenvoudig model, met in het midden een vierkante opening tot inlating van den (ontbrekenden) lingga. Aan een der zijkanten als spui-opening een leeuwenkop. — Hoog 73, lang en breed van boven 90, gat 25, diep 51 c.M.
Afk. Poedakpajong.
Not. 1914 p. 79.

RESIDENTIE MADIOEN.

Afdeeling Ngawi.

5493. MONSTERKOPJE van gebakken aarde, waarschijnlijk uit een tempelversiering. — Hoog 13 c.M.
Afk. bosch te Boelakpepe.
Not. 1914 p. 98.

RESIDENTIE REMBANG.

Afdeeling Blora.

5443. Gouden SIERPLAATJE van gebogen driehoekigen vorm met ingeslagen rankornament en kassen voor 2 steenen. — Lang 8, breed 6,5 c.M.

Afk. gehucht Wangil, desa Sambonganjar, distr. Ngawen.

Not. 1914 p. 29.

5444. Gouden SIERPLAATJE, als hanger (met oogje ter bevestiging); halvemaanvormig, met ingeslagen ornament en kassen voor drie steenen. — Lang 9, breed 3,5 c.M. In twee stukken.

Afk. en Not. als no. 5443.

5445. Vier HANGPLAATJES van een snoer, bladvormig, één zonder, drie met omgebogen punt; alle voorzien van rankornament. — Lang 5, 4,5, 4 en 3,5 c.M. Eén van boven doorgebroken.

Afk. en Not. als no. 5443.

5446. Dikke gouden RING, van binnen opgevuld, versierd met een rand van kleine kringetjes. — Middellijn 4 c.M.

Afk. en Not. als no. 5443.

5447. Klein massief gouden RINGETJE, bestaande uit een glad, omgebogen staafje. — Middellijn 1,3 c.M.

Afk. en Not. als no. 5443.

RESIDENTIE KEDIRI.

Afdeeling Toeloeng-agoeng.

5442. Steenen GOD en GODIN, zittende op een dubbel lotuskussen voor een achterstuk; de god geknield, de godin rustend op zijn dij en knie. Geschonden, doch zeer fraai versierd geweest; voorzien van

Majapahitschen stralenkrans. Een uitvoerige beschrijving is te vinden in Rapp. Oudh. Comm. 1908 p. 198 sq. Het beeld draagt den naam van „Retja penganten." — Hoog 162, breed 81 c.M.

Afk. doekoeh Djeboek, desa Poendjoel, distr. Kalang-bret.

Not. 1913 p. 111; 1914 p. 18, 21.

Afdeeling Berbek.

5448. Bronzen MANNEBEELDJE, op een lotuskussen zittend in groot ornaat. Op de derde vinger der vóór de borst gebrachte rechterhand de wiçwawajra; in de tegen de linkerzijde gehouden linkerhand de tempelschel. — Hoog 9 c.M.

Afk. nabij Ngandjoek, v.g.l. 5387 vlgg., (Not. 1913 p. XLVII), waar deze bij behooren (dus van Tjandirĕdjo).

Not 1914 p. 29.

5449. Bronzen VROUWEBEELDJE, zittend op een platte plaat, die het bovenstuk van een lotuskussen gevormd heeft, in groot ornaat met glorie. In de op de knie gehouden naar boven geopende rechterhand twee bolletjes; de linker ligt eveneens naar boven geopend in den schoot. — Hoog 7,5 c M.

Afk. en Not. als no. 5448.

5478. Zittend bronzen MANNEBEELDJE met (losse) glorie in groot ornaat op een lotuskussen. In de naar voren gebrachte rechterhand een voorwerp, dat een in het midden verdikte wajra lijkt, wellicht ook een schelp. De linkerhand in de zijde. — Hoog met glorie 11,2 c.M.

Afk. als voren.

Not. 1914 p. 47.

5479. Bovenstuk van een bronzen MANNEBEELDJE, in groot ornaat met glorie. De naar voren gebrachte rechterhand houdt de toppen van middel en ringvinger boven die van den ingebogen duim. De linkerhand is afgebroken. — Hoog (tot het midden) 8,5 c.M.

Afk. en Not. als no. 5478.

5494. Bronzen MANNEBEELDJE, ws. Ratnapāṇi, op een vierkant versierd voetstuk, waaruit aan de voorkant een paard half te voorschijn komt. De god zit op een lotuskussen, in groot ornaat met glorie; in de op de knie rustende rechterhand draagt hij een juweel, de linker rust naar boven geopend in den schoot. — Hoog 16,5; voetstuk alleen bijna 4, beeldje ruim 10 c.M.

Afk. van Ngandjoek (ws. Tjandirĕdjo).
Not. 1914 p. 53.

5495. Bronzen MANNEBEELDJE, in groot ornaat, met glorie, zittend op een (van voren defect) lotuskussen. In de vóór de borst gehouden rechter- en uitgestrekte linkerhand wordt een slang vastgehouden, waarvan de kop zich bij de rechterhand bevindt. — Hoog 11,5 c.M.

Afk. en Not. als no. 5494.

5496. Bovenstuk van een bronzen MANNEBEELDJE in groot ornaat met glorie. In de vóór de borst gehouden rechterhand een afgeplatte bloemknop, in de linker de stengel van een lotus, waarop een reliekvaas. — Hoog 8,5 c.M.

Afk. en Not. als no. 5494.

5497. Bovenstuk van een bronzen MANNEBEELDJE in groot ornaat; de glorie ontbreekt. Op de vóór de borst

gehouden rechterhand de wiçwawajra, in de linker de stengel van een lotus, waarop een recht opstaand zwaard. — Hoog bijna 8 c.M.

Afk. en Not. als no. 5494.

5498. Bronzen MANNEBEELDJE, zittend in groot ornaat met glorie op een lotuskussen. In de omhoog geheven rechterhand een peervormig voorwerp, de linker wordt in de zij gehouden. — Hoog 11,5 c.M.

Afk. Ngandjoek (ws. Tjandirĕdjo).
Not. 1914 p. 94.

5499. Bronzen MANNEBEELDJE, zittend in groot ornaat op een lotuskussen; de glorie ontbreekt. In de opgeheven rechterhand een tempelschel met wiçwawajra-handvat; de linker wordt in de zij gehouden. — Hoog 11 c.M.

Afk. en Not. als no. 5498.

5500. Bronzen MANNEBEELDJE, zittende in groot ornaat met glorie op een lotuskussen. De beide handen houden vóór de borst een voorwerp, dat gelijkt op het bij no. 5421 een pantser genoemde; ook hier is een ronde opening van boven, doch aan de zijkanten vertoonen zich wajrapunten. — Hoog 11,5 c.M.

Afk. en Not. als no. 5498.

5501. Bronzen VROUWEBEELDJE, zittend in groot ornaat met glorie op een lotuskussen. De naar voren gebogen rechterhand heeft iets vastgehouden, waarvan nog slechts een stengel of handvat over is; de op de knie rustende linker draagt een bakje. — Hoog 10,5 c.M.

Afk. en Not. als no. 5498.

5502. Bronzen VROUWEBEELDJE, zittend in groot ornaat op een lotuskussen; de glorie ontbreekt. In de naar voren gebogen rechterhand een pluimvormig voorwerp, in de linker een schaal met bloemen (?). — Hoog bijna 11 c.M.
Afk. en Not. als no. 5498.

5503. Bronzen MANNEBEELDJE, zittend in groot ornaat op een lotuskussen. Op de vóór de borst gehouden rechterhand de wiçwawajra, in de linker de stengel van een lotus, waarop een boek rust. — Hoog 9 c.M.
Afk. en Not. als no. 5498.

5554. Bronzen MANNEBEELDJE, zittend in groot ornaat op een lotuskussen. In elk der beide vóór de borst gehouden handen een cylindervormig voorwerp, dat boven uitloopt in een handje. — Hoog 9,2 c.M.
Afk. Ngandjoek, ws. Tjandirĕdjo.
Not. 1914 p. 158.

5555. Bronzen MANNEBEELDJE, zittend in groot ornaat op een lotuskussen. Steunend op de middelvinger van de met den rug naar beneden vóór de borst gehouden rechterhand een wajra. In de tegen de zij gehouden linkerhand een stengel, welke ter hoogte van den schouder in een bloemtak met vele vertakkingen overgaat. — Hoog 9 c.M.
Afk. en Not. als no. 5554.

RESIDENTIE PASOEROEAN.

Afdeeling Bangil.

5468. VROUWEBEELDJE van gebakken steen, hurkend met de hand op de knieën; geheel verbogen elleboog. Mutsvormige haartooi en ronde oorknoppen.
Afk. van den Pĕnanggoengan.
Overgenomen uit de Ethn. Verz. no. 12367.

JAVA.

(afk. onbekend).

5460. ZODIAKBEKER met jaartal 1259. — Hoog 11, middellijn 14,5 c.M.
Afk. uit de nalatenschap van Mr. Paets tot Gansoyen te Soerabaja [1]).
Not. 1914 p. 51.

5461. TEMPELSCHEL van brons, waaraan het handvat ontbreekt; van zeer fraai maaksel, met guirlandes om het lichaam van de bel en randen van bladornament. — Hoog 13, grootste middellijn 13,5; opening 9,5 c.M.
Afk. en Not. als no. 5460.

5462. TEMPELSCHEL van brons, met glad lichaam, dat slechts van boven een versierde band draagt; als handvat een fraai geornamenteerde cakra. — Hoog 18, opening 7 c.M.
Afk. en Not. als no. 5460.

5463. Bovenstuk van een LAMP; hanger met krulornament, waarin een modern uitziende vrouwelijke figuur zit. — Hoog 13,5 c.M.
Afk. en Not. als no. 5460.

5464. Bovenstuk, bestaande uit een zittende moderne VROUWEFIGUUR bij een halve uitgeholde boomstam (soort pomp?). — Hoog 12 c.M.
Afk. en Not. als no. 5460.

5465. Tweepittig LAMPJE, in het midden een plompe monsterfiguur onder het hengsel. — Lang 17 c.M.
Afk. en Not. als no. 5460.

---

1) Behalve de ingeschrevene waren er nog een Chineesch en een Japansch bronsje, benevens drie plompe „Javaansche" falsificaten.

5466. Zittend bronzen VROUWEBEELDJE op een vierkant voetstuk met lotuskussen, achterstuk en zonnescherm. Acht armen met onduidelijke attributen. Het geheel afgesleten en waarschijnlijk valsch. — Hoog 17,5 c.M.

Afk. en Not. als no. 5460.

5467. Zittend bronzen MANNEBEELDJE, met voetstuk, lotuskussen, achterstuk en zonnescherm. Rechterhand in wara-mudrā, linker met stengel van een ronde bloem. Nisje met onduidelijken inhoud in den hoofdtooi. Op de achterzijde een grove vierregelige inscriptie van namaak-letters. Valsch. — Hoog 13,5 c.M.

Afk. en Not. als no. 5460.

5484. Koperen VINGERRING, ter vergelijking opgenomen. Op zij van de met rechte lijntjes versierde zegelplaat aan weerszijden een vogelfiguur.

Not. 1914 p. 87.

5580. Metalen SCHAAR, gevormd door een omgebogen metaalreep, zich aan beide zijden verbreedend tot de eigenlijke knijpers. Voor dit model vergelijke men de rotsinscriptie van Toek Mas.

Not. 1914 p. 164.

BESCHREVEN STEENEN.

D 135. Vierkant STEENBLOK, met een fragment van een regel Midden-Javaansch schrift, (turumwukan[ ), waarboven een lijstje. — Hoog 23, lang 34, dik 11 c.M.

Afk. van het Diëng-plateau.

Not. 1914 p. 21.

D 136. Langwerpig STEENBLOK, met een regel Midden-Javaansch schrift, waarboven een lijst, evenals bij het vorig nummer. — Hoog 24, lang 67, dik 11 c.M.

Afk. en Not. als no. D 135.

KOPERPLATEN.

E 49. KOPERPLAAT van 29,5 × 9,3 c.M., aan de eene zijde beschreven met vijf, aan de andere met vier regels laat oud-Javaansch schrift; aan de voorkant tevens een papegaai als zegelmerk. De taal vertoont overeenkomst met Cohen Stuart IV; de oorkonde is volledig en noemt een vorst, overleden te Amṛta-bhawana.

Afk. desa Printji, distr. Batoe, afd. Malang, res. Pasoeroean.

Not. 1914 p. 44, 52.

AANWINSTEN

VAN DE

ETHNOGRAPHISCHE VERZAMELING IN 1914.

Saleijer eiland (Celebes).

17286. Naga (model), van gekleurd bordpapier; de volksoverlevering zegt, dat deze naga de zons- en maansverduisteringen veroorzaakt.

Noord Nieuw-Guinea.

17287. Voorwerpen, die bij lijkenstellages gebruikt worden; ruw, met figuren besneden, stokjes van gabagaba, waaraan roode lapjes.

17288. Tabakskoker, bamboe, met figuren besneden.

17289. Doos, langwerpig vierkant, van gekleurde pandanbladeren.

17290. Boog, palmhout, met rotanringen aan de uiteinden. Pees ontbreekt.

17291. Pijltjes van de middennerven van sagobladen; kinderspeelgoed en vogelpijltjes.

17292. Boogje, rizophorenhout, rotanpees; voor kinderen.

17293. Dansversiersel, met menschelijk gelaat besneden stukje hout, met rood doek omwikkeld; wordt om den hals, afhangende op den rug, gedragen.

17294. Net, geknoopt van ineengedraaide pandanvezels, met houten drijvers en schelpen zinkers.

17295. Kinderspeelgoed, een raak-(koppensnellers)-prauw van gaba-gaba, voor en achtersteven met figuren besneden en met roode lapjes versierd.

17296. Mand, gevlochten rotan; opengewerkt.

17297. Hoofdsteunsel, hout, bovenstuk, waarop het hoofd steunt, uitgehold, hieronder twee uitgesneden voeten, de boveneinden met uitgesneden menschelijk gelaat.

17298. Vischpijl, bamboeschacht, meervoudige, houten punt.

17299. Varkenspijl, gelijk aan 17298.

17300. Voorstevenversiering eener prauw, uitgesneden stuk hout, kakatoekop.

17301. Zeef, waaiervormig van klappernerf gevlochten.

17302. Dansversiersel, ketting van aaneengeregen schelpjes en kralen, waaraan bevestigd: een stukje koeskoesvel, een stukje vogelhuid en een rond stukje blik; om den hals, op de borst afhangende, gedragen.

17303. Sagoroerder, hout, het boveneinde met ingesneden ringen.

17304. Bord, hout, hartvormig.

17305. Regenkleeding, kap van pandanblad.

17306. Beeldje, hout, hurkende menschelijke figuur.

17307. Waterdrager, niboengbladscheede, emmervormig, met drie afdeelingen.

17308. Waterschepper, klapperdop met houten steel; aan het boveneinde een uitgesneden, menschelijk gelaat.

17309. Sagoklopper, hout.

17310. Bijl, kleine, tot het vervaardigen van prauwen; houten steel met ijzeren lemmer.

17311. Gedroogd stuk huid eener riviervisch, wordt ter versiering in de huizen opgehangen.

17312. Dansversiersel, armband van gevlochten plantenstengel, waaraan eenige rozetten van rood doek.

17313. Pijl, bamboeschacht, houten punt met figuren besneden en met weerhaken.

17314. Spoel, hout, om netten te knoopen.

17315. Mat van gevlochten, gekleurde pandanbladeren. Wordt bij verschillende plechtigheden gebruikt. Pas gehuwden nemen tegenover elkander op deze mat plaats en eten gezamentlijk van een, tusschen hen ingeplaatst, bord van de, door de bruid toebereide, sago. Tijdens het doorboren der oorlellen, laat men de kinderen op deze mat plaatsnemen enz.

De mat vertegenwoordigt eene groote waarde en wordt slechts door enkele vrouwen vervaardigd.

17316. Mand, gevlochten rotan, voor visch en schelpen.

17317. Mand, gevlochten nipahnerven.

17318. Pijl, rieten schacht, lange houten punt met inkervingen, voorzien van een toegespitst casuarisbeen. 3 stuks.

17319. Pijl, als 17318, zonder casuarisbeen. 2 stuks.

17320. Hout en steen, waarop de gekaarde pandanvezels tot draad in elkander gedraaid worden.

17321. Pandanvezels en draad.

17322. Pijl, rieten schacht, houten punt met inkervingen, 3 stuks.

17323. Mand van gevlochten boombast, versierd met zwarte lijnfiguren.

17324. Draagmand van boombast; voor vrouwen.

17325. Draagtaschje van geknoopt touw; voor mannen.

17326. Vischlijn met grooten houten haak en grooten houten dobber, in den vorm van een visch. 2 stuks.

17327. Vischnet geknoopt.

17328. Vischafrastering, mat van aan elkander verbonden bamboelatjes, 2 stuks.

17329. Aalfuikje van doornbamboe.

17330. Amulet, met figuren besneden stukje hout, waaraan een paar kralen; wordt om den hals gedragen; bij uitgaan op een sneltocht wordt een klein stukje hout van het amulet afgesneden en opgegeten. 2 stuks.

17331. Mandje, 2 stuks.

17332. Zwaard, hout.

17333. Gordelband, streng plantenvezels.

17334. Werpspeer, houten schacht, met breede, lange bamboepunt, omwinding met plantenvezel. 2 stuks.

17335. Wandversiering, plank met uitgesneden menschelijke figuren beschilderd. 3 stuks.

17336. Achterstuk van de kulas van eene oude Portugeesche vuurslang, gevonden in een der huizen van de kg. *Noeboedi*, oostwal Geelvinksbaai, en volledig gelijk, zoo in vorm als in ornamentatie, met de kulas van het kanon no. 3728, afkomstig van Talaga, Tjirĕbon.

Zuid Nieuw-Guinea.

17337. Gesnelde kop.

17338. Gesnelde kop.

Soela-eilanden.

17339. Fuik, bamboe, met rotanverbindingen.

17340. Fuik, gevlochten bamboe, langwerpig rond.

17341. Aalfuik, bamboe, klein model.

17342. Fuik, gevlochten bamboe, langwerpig vierkant; wordt op riffen geplaatst.

17343. Fuik, bamboe, langwerpig.

17344. Fuik, bamboe, trechtervormig, met een handvat.

17345. Fuik, rotan als boven.

17346. Elger, bamboe, met drietandige, ijzeren punt.

17347. Vischspeer, bamboe, lange ijzeren punt met weerhaak.

17348. Vischspeer, bamboe, met ijzeren punt.

17349. Hengel, bamboe, met touw en koperen haak.

17350. Vischspeer, bamboe, met meervoudige houten punt.

17351. Vischspeer, als boven, kort.

17352. Speer, bamboe, met viertandige houten punt, waarmede eene soort van kegelvormige schelp wordt gevischt.

17353. Drijver van gaba-gaba, waaraan een koperen vischhaakje; door kinderen gebezigd.

17354. Vischspeer, bamboe, met drietandige, geweerhaakte punt.

17355. Schildpadspeer, hout, ijzeren geweerhaakte punt; aan de speer is een lang touw, dat ter afrolling dient. Bij de bewoners staat de schildpadvangst in hooge eere; tot het verkrijgen van eene vrouw moet de jongeling in bovengenoemde vangst voldoende bedreven zijn.

17356. Speer, hout, met lange, platte ijzeren punt, voor de jacht op herten en varkens.

17357. Speer, hout, met geweerhaakte ijzeren punt, die bij het werpen van den stok losraakt, doch daaraan met een touw bevestigd blijft.

17358. Hertenval, hout.

17359. Herten- en varkensval, hout.

17360. Waarschuwingsteeken nabij eene hertenval; stukje gaba-gaba, waarin eenige aangepunte stokjes.

17361. Muizenval, hout.

17362. Hondefluitje, bamboe.

17363. Boomwortel (lawi); fijngestampt, dient hij tot bedwelmingsmiddel voor visschen.

17364. Trom, hout, klein model, aan eene zijde overspannen; de houten wiggen rondom het trommelvel dienen tot spannen.

17365. Muziekinstrument, aan eene zijde gespleten; met dit einde wordt door kinderen op de vlakke hand geslagen.

17366. Mondharp, bamboe.

17367. Muziekinstrument, bamboe, met snaren en kam.

17368. Blaasroertje, bamboe, met pijltjes; kinderspeelgoed, ook gebruikt om bij lichte maan muizen te schieten.

17369. Poppetje van uitgeknipt, gedroogd blad. Kinderspeelgoed en huisversiering.

17370. Prauwtje, hout, uitleggersysteem, kinderspeelgoed.

17371. Vruchtpit, kogelvormig, als knikker gebruikt.

17372. Tol, vruchtpit, door het centrum is een houtje gestoken.

17373. Kussentje van groene stof met in 't midden en aan de punten kwastjes van roode, groene en witte stof. Gebruik niet bekend.

17374. Schildpad, hout.

17375. Vogel, hout.

17376. Tand van een?; kinderspeelgoed.

17377. Hoed van aaneengenaaide nipahbladrepen, de buitenzijde op enkele plaatsen met verfstof blauw gekleurd.

17378. Doosje van nipahblad. De buitenzijde van gevlochten gekleurde orchideeën-stengel; bestemd voor pinang, kalk enz.

17379. Doosje van gaba-gaba. Het buitenwerk van gevlochten gekleurde orchideeënstengel; bestemd voor pinang, kalk enz.

17380. Doosje, als boven.

17381. Mandje, gevlochten rotan, rond, houten opstaande rand met zwart gekleurde lijnfiguren versierd als voet; eenzelfde houten rand bevindt zich op het deksel.

17382. Schaambedekking, geklopte boomschors, aan de uiteinden met paarsgekleurde figuren beschilderd.

17383. Vrouwenkleedingstuk, geklopte boomschors.

17384. Klopper, hout, voor boomschors.

17385. Hoed van aaneengenaaide sagobladscheede, rond met rotan rand.

17386. Hoed, hout, waaronder de rol touw wordt bewaard, die bij de schildpadvangst voor in de prauw ligt en waaraan de harpoen bevestigd is.

17387. Polsring van een afgeslepen schelp.

17388. Polsband van gevlochten bamboe.

17389. Oorbel, drie blauwe kralen aan een spijker, aan het eene einde een stervormig figuurtje van paarlmoer.

17390. Kam, hout, het boveneinde met figuren versierd.

17391. Kam, hout.

17392. Zaagje, Europeesch mes met uitgekartelde snede, gebruikt bij het vervaardigen van kammen.

17393. Haarnaald van hertebeen; het boveneinde met figuren uitgesneden.

17394. Mes, bamboe, dolkvormig, gebruikt bij het vangen van hoofdongedierte.

17395. Schaamplaatje voor meisjes, driehoekig stukje klapperdop.

17396. Vijzel, hout, op vier uiteenstaande pootjes, kelkvormig; houten stamper. Gebruikt om pinang fijn te stampen.

17397. Drilboor om schelpen uit te boren. Een stuk bamboe, aan het ondereinde met twee ronde dwarsstukken, aan het boveneinde een rond gat, waar een rotan touw doorloopt, aan welk touw weder een dwarshout bevestigd is. Het dwarshout wordt met het rotantouw eenige malen om het boveneinde der bamboe gedraaid, daarna naar beneden gedrukt en weer opgehaald; dit geeft aan de bamboe de borende beweging.

17398. Rasp voor pinang enz.

17399. Doos, hout, langwerpig vierkant, met hol deksel; voor sirih, pinang enz.

17400. Sirihdoos, hout.

17401. Kalkdoosje van sagobladscheede, de buitenzijde met figuren van gevlochten, gekleurde orichideënstengel.

17402. Bamboekokertje om baroe in te bewaren.

17403. Tabakskoker, bamboe met stop.

17404. Eetstokje, omgebogen bamboelatje.

17405. Kokertje, gevlochten opengewerkt rotan, bewaarplaats voor eetstokjes.

17406. Tang, omgebogen bamboelatje.

17407. Roerstok, hout, het boveneinde met figuren uitgesneden.

17408. Rijstlepel, hout, schuitvormige schep, uitgesneden handvat.

17409. Lepel, halve klapperdop met houten steel à jour uitgesneden.

17410. Lepel van geslepen schelp.

17411. Naald, hertebeen met ingekraste figuren versierd, om vruchten van de bast te ontdoen.

17412. Stamper, een van hout, een van steen.

17413. Zeefje, gevlochten bamboe met rotanrand.

17414. Zeefje, gevlochten bamboe met opstaanden rand, vierkant.

17415. Zeef, gevlochten rotan, met handvat in den vorm van een suikerschepper.

17416. Mandje, gevlochten rotan, om rijst te stoomen.

17417. Zeef, gevlochten bamboe, rotan rand.

17418. Bord, hout, met handvat; voor koek enz.

17419. Koekvorm, halve klapperdop met ronde gaatjes.

17420. Koekvorm, steen.

17421. Bamboe, waarin sago bewaard wordt; de stok dient tot aanstampen van den inhoud.

17422. Rasp, stuk bamboe, waaromheen een stuk haaienvel bevestigd is.

17423. Mand, gevlochten rotan, om visch te bewaren.

17424. Bordenhanger, gevlochten nipahblad.

17425. Mand, gevlochten bamboe, langwerpig vierkant, ondiep; om visch te bewaren.

17426. Mand, gevlochten nipahbladnerf, met hengsel.

17427. Mandjes van gevlochten pandan- en nipahblad.

17428. Ligmatje van gevlochten pandanblad.

17429. Mesje, bamboeheft, aan een einde vier, op gelijke afstanden bevestigde mesjes, waarmede de nipahbladeren op gelijke breedte gesneden worden,

17430. Regenmat van pandanblad.

17431. Bezem, bamboe, waarin stukken klappervezel zijn gestoken.

17432. Waterschepper van omgebogen nipahblad.

17433. Waterschepper, emmervormig, van nipahblad.

17434. Etensbak, hout, rond, hol.

17435. Lamp, klapperdop of bamboe, waarin hars, in bladeren gewikkeld, gebrand wordt.

17436. Vuurmaker, holle vrucht met houten stopje, waarin een stukje bamboe en baroe, benoodigd om vuur te maken.

17437. Draagmand, gevlochten bamboe en rotan, met draagbanden.

17438. Model van eene vlerkprauw.

17439. Pagaai, hout, met uitgesneden handvat.

17440. Pagaai als boven, breeder schepblad, alleen door vrouwen gebezigd.

17441. Blaasinstrument, tritonschelp met gat.

17442. Anker, hertegewei op een houten kruis bevestigd, een ronde steen aan het boven- en ondereinde met rotan op het kruis vastgemaakt, dient tot bezwaring.

17443. Polsstok, hout.

17444. Blok, hout, met in het midden een ronde inzinking, om tabak op te snijden.

17445. Mes, bamboe, om tabak te snijden.

17446. Dansschild, hout, langwerpig smal, de voorzijde met stukjes paarlmoer ingelegd.

17447. Stok.

17448. Lans, hout, punt met inkervingen.

17449. Lans, houten schacht, lange ijzeren punt, verbindingsplaats met rotan omwikkeld.

17450. Kist, hout, afgeknot kegelvormig, twee op elkander passende gelijke helften met handvatsels. Bewaarplaats van het gebeente der afgestorvenen. Eenigen tijd na den dood wordt het gebeente opgegraven en op bedoelde wijze in huis bewaard.

17451. Vezels, waarvan touw geslagen wordt.

17452. Bladnerven om te binden.

17453. Boomschors, waarvan touw vervaardigd wordt.

17454. Boomschors.

17455. Touw van boomvezels.

17456. Werktuig om prauwen bij te schaven. Houten stok met aan het benedeneinde een stuk ijzer als schaaf.

17457. Rand van pandanblad, rond, opstaand met à jour uitgesneden figuren, waaronder rood doek is aangebracht. Wordt als versiering rondom een bord rijst geplaatst.

17458. Boogje met pijl, om visch te schieten.

17459. Hengel met dobber, lijn en haak.

17460. Bambockokertje voor aas.

17461. Fuikje, doornbamboe.

17462. Fuikje, gevlochten bamboe, opengewerkt, kussenvormig.

17463. Fuikje, gevlochten bamboe.

17464. Fuik, als boven; ander model.

17465. Schepnet, gevlochten rotan om zeewormen te vangen.

17466. Fuik, gevlochten bamboe; tonvormig.

17467. Fuik, als boven; grooter.

17468. Schepnet.

17469. Muizenval, bamboe.

17470. Garnalenfuik, rotan.

17471. Schepnet.

17472. Bamboe, met aan de einden rotanlussen; in het midden met een steen bezwaard. Werktuig om den vischhaak los te werken.

17473. Niet aanwezig.

17474. Pot met deksel; gebakken leem.

17475. Pot met deksel; gebakken roode leem.

17476. Pot met deksel.

17477. Pot.

17478. Bamboekokertje.

17479. Schoteltje, gebakken leem.

17480. Werktuigen, gebruikt bij de pottenfabricatie t. w. steen, modelleerplankjes, stukje klapperdop, stokje.

17481. Ring en rotanvoet om potten in te zetten.

17482. Wrijfbak, hout, met steenen stamper.

17483. Wrijfbak, met houten wrijver.

17484. Plankje, hout, langwerpig plat, met handvat, om groenten, visch enz. op te snijden.

17485. Snijplank, langwerpig vierkant, op vier korte pootjes.

17486. Lepel, halve klapperdop met gaatjes, houten steel.

17487. Lepel, hout.

17488. Trechter, van een laboevrucht vervaardigd.

17489. Rasp, houten raampje, waarover de eigenlijke rasp gespannen is.

17490. Roerstokje, het boveneinde met zwarte lijnfiguren versierd.

17491. Lepel, plat model, à jour uitgesneden handvat, om rijst op te scheppen of glad te strijken.

17492. Lepel, klapperdop met à jour uitgesneden, houten steel.

17493. Lepel, bamboe.

17494. Zeef, gevlochten bamboe, opstaande randen; vierkant.

17495. Zeef, als boven.

17496. Zeefje, gevlochten bamboe, ellipsvormig rotan randen en rotan handvat.

17497. Zeef, rotan randen, gevlochten bamboe, rond.

17498. Zeef, gevlochten bamboe, opstaande rotanrand, rond.

17499. Zeef, puntig toeloopend; klein.

17500. Vijzel, hout, steenen stamper.

17501. Sirihdoos, hout.

17502. Mat, gevlochten pandan.

17503. Rand, van gekleurd papier, dient tot versiering rondom een schotel rijst.

17504. Etensbak, hout, groot model, overeenkomend met eene Hollandsche mangelbak.

17505. Bordenmand, rond gevlochten rotan, opstaande rotan rand onder den voet en op het deksel.

17506. Eettafeltje, laag houten voet in den vorm van een liggend wiel, hierop vier houten gedraaide pooten, waarop het ronde tafelblad rust.

17507. Lezenaar, hout, waarop de koran ligt.

17508. Mand, gevlochten bamboe, rotan opstaande rand, diep.

17509. A jour uitgesneden stuk hout; dient tot versiering boven eene deur of als raam.

17510. Bezempje om eene zeef schoon te maken.

17511. Bezem van gedroogde padihalmen.

17512. Bezem van zeewortels.

17513. Bordenhanger, gevlochten rotan.

17514. Bordenhanger, als boven.

16515. Bordenhanger, gevlochten pandan.

17516. Lepelrek, gevlochten pandan.

17517. Lamphanger, een aan een touw bevestigd stuk bamboe, waarin een langwerpige gleuf, in welke gleuf een lampje gehangen wordt.

17518. Watervat, laboe met gat.

17519. Spaarpot, klapperdop met gleuf.

17520. Klapperdop met deksel voor sagoweer.

17521. Mandje, gevlochten bamboe, diep.

17522. Haak, hout, tot ophangen van kleedingstukken.

17523. Lampje, ijzer, tot het branden van klapperolie.

17524. Fakkel, de bloemkolf van den klapperboom.

17525. Drijver van gaba-gaba, wordt in een glas klapperolie gezet met een pit van kapok.

17526. Bamboe met een dwarshout, de holle bamboe wordt op een, in den grond staanden, stok geplaatst. Draaiende om dezen stok als spil, leert men het jonge kind, steunende op het dwarshout, loopen.

17527. Mandje van sagobladrepen met rotan randen; koffervormig.

17528. Mand, emmervormig, van aan elkander genaaide nipahrepen, rotan randen aan boven- en onderkant.

17529. Inhoudsmaat van boomschors met rotan randen.

17530. Zak van boomschors.

17531. Draagmand, gevlochten rotan met draagbanden.

17532. Werktuig, in gebruik bij het garenmaken.

17533. Bamboekoker met stop.

17534. Gietvorm tot het gieten van looden werpnetringetjes. Twee gelijkvormige stukken hout, die op elkander passen, waarin ronde uithollingen, 't geheel omsloten door rotan ringen. Door eene gleuf aan 't boveneinde wordt het gesmolten lood gegoten. Is het lood afgekoeld, dan neemt men de beide helften van elkander.

17535. Timmermansrechthoek.

17536. Timmermansboor.

17537. Timmermansgereedschap.

17538. Handschoffel.

17539. Droograam, gevlochten bamboe, voor tabak.

17540. Priem.

17541. Disselsteel, hout.

17542. Inhoudsmaat, gantang, bamboe, hoog model, met twee gevlochten rotan banden omlegd; de rand met uitgesneden driehoekige figuurtjes versierd.

17543. Inhoudsmaat, laag rond model, van aaneengenaaid boomschors, houten bodem.

17544. Mand, gevlochten pandan, opstaande rotan rand.

17545. Tamboerijn.

17546. Viool.

17547. Prauwmodel.

17548. Korf, gevlochten bamboe, om spijzen in te doen.

17549. Tol, hout.

17550. Tol, bintangsvrucht met daarin bevestigd houtje.

17551. Hoed, van aaneengenaaide bamboerepen.

17552. Hoed, als boven, ander model, met teer zwart gemaakt.

17553. Hoed, als no. 17551.

17554. Helmhoed, hout.

17555. Hoed van aaneengenaaide orchideënstengel; de buitenzijde met een rand rood doek en met figuurtjes van gekleurde stof, de binnenzijde met witte stof overtrokken. Door hoofden gedragen.

17556. Ambtsstok voor hoofden.

17557. Baadje van witte stof.

17558. Jas van gele stof met roode strepen.

17559. Broek van gestreepte roode stof.

17560. Schrijfplankje met korantekst.

17561. Amulet, stuk bamboe, met aan het boveneinde eene pluim gedroogde bladeren.

17562. Slang, hout.

17563. Weefgetouw met onderdeelen.

17564. Werktuigen voor het vervaardigen van garen.

17565. Soelaneesche bruid, houten pop, gekleed in gele sarong, rose baadje, gele slendang, halskraag, hoofdband van gele stof met gouddraad-bestikking, armbanden, oorbellen, rood papieren waaier in de hand.

17566. Soelaneesche bruidegom, houten pop, gekleed in gele jas, wit hemd en broek, gele sjerp, witte hoofdband, paarse hoofddoek, versiering van gekleurde lapjes stof en kralen op het achterhoofd, in de hand een zakdoek met zilveren versiering.

17567. Visch van gaba-gaba; kinderspeelgoed.

Zuid-Celebes.

17568. Mutsje *songko*, van zwarte vezels met gelen band en dito kring op het midden van den bol. Afkomstig van wijlen den laatsten vorst van Boni.

17569. Dekselmandje, *bodo,* met omwoeling van gekleurde orichidee-stengels versierd. Als boven.

Historische verzameling.

17570. Nestgewicht à een Ned. pond, messing. Batavia.

17571. Porseleinen doosje, Chineesch, blauwgebloemd, met stuk barnsteen, drie muntstukjes, drie achtkantige gouden ringetjes, en twee gouden marquiseringetjes met groene en roode steentjes. Grafvondst. Wadjo, Zuid-Celebes.

LIJST

van ingekomen boekwerken gedurende het 4e kwartaal 1914.

België betrokken in den oorlog. Verzameling van diplomatieke stukken. Getrouwe en onverkorte vertaling van het Belgische grijsboek. 's Gravenhage 1914. 8°.

Birnie (*D.*), Catchcrops en gemengde culturen (tusschenculturen), (with an English translation). 8°.

Birnie (*D.*), Reductie van den kostprijs van Rubber. Hoe deze te bereiken? 8°.

Bolk (*F. W.*), Enkele bijzonderheden uit mijn Europeesch reisverslag. (Mededeelingen van het proefstation voor de Java-Suikerindustrie, deel IV, no. 29.) Soerabaia 1914. 8°.

Generaal Botha en *Generaal Smuts* verzekeren aan Groot-Brittannië den loyalen steun van de Zuid-Afrikaansche Unie. — Redevoeringen, gehouden door de Generaals Botha en Smuts in het parlement der Zuid-Afrikaansche Unie. 's Gravenhage 1914. 8°.

Chandrakânta Tarkâlankâra, zie Grihyâsangrahah.

Colenbrander (*H.*), Behandeling van aan Fomes Semitortus lijdende 3 jarige Hevea brasiliensis. (with an English translation). 8°.

Cramer (*P. J. S.*), Zaadselecties bij Hevea (with an English translation). 8°.

Engeland in oorlog voor de gewaarborgde rechten van kleine naties. — Getrouwe en onverkorte vertaling van het Engelsche witboek. — Waarachter gevoegd is: Engeland en de onzijdigheid van België. 's Gravenhage 1914. 8°.

Brief van Zijner Majesteits ambassadeur te Weenen aangaande het afbreken der diplomatieke betrekkingen met de Oostenrijksch-Hongaarsche Regeering. — Getrouwe vertaling van het *Engelsche* origineel. 's Gravenhage 1914. 8°.

Fahmy (*Mansour*), La condition de la femme dans la tradition et l'évolution de l' Islamisme. Paris 1913. 8°.

Fol (*J. G.*), Onderzoekingsmethoden voor ruwe Rubber (with an English translation). 8°.

Frank (*F.*), Die Verpackung und das Aufbewahren von Kautschuk. 8°.

Geuns (*M. van*), Weg met het opium? Soerabaia 1914. 8°.

Goot (*P. van der*), De Stengelschildluis (Chionaspis Tegalensis (Zehnt.) en hare bestrijding. (Mededeelingen van het proefstation voor de Java-Suikerindustrie, deel IV, no. 30). Soerabaia 1914. 4°.

Grihyâsangrahah, an appendix to the Gobhila Grihyasutra, edited bij Chandrakânta Tarkâlankâra. Second edition. Bibliotheca Indica. Calcutta 1910. 8°.

De houding van *Groot-Brittannië* tegenover kleine landen. — Sir E. Grey's antwoord op de mededeeling van den Duitschen Rijkskanselier aan de pers. 's Gravenhage 1914. 8°.

Grijns (*G.*) en *G. W. Kiewiet de Jonge,* Plantage-Hygiène ten behoeve van directeuren, administrateurs en geneesheeren van landbouw-ondernemingen in Nederlandsch-Indië. Samengesteld door een aantal Indische medici, uitgegeven met ondersteuning van het Internationaal Rubbercongres met tentoonstelling te Batavia 1914. 4°.

Van Helsdingen-Schoevers (Mevr. B. van), De Europeesche vrouw in Indië (Onze Koloniën, serie I, no. 8). Baarn 1914. 8°.

Herdrukken van de voornaamste bepalingen, voorschriften en beslissingen aangaande den Dienst der *In- en*

Uitvoerrechten en Accijnzen, voorkomende in de „Verzameling" van de jaren 1909 t/m 1913. Batavia 1914. 8°.

Juynboll (H. H.), Schnitzarbeit in Sandelholz aus Britisch Indien. (Sonderabdruck uit Ostasiatische Zeitschrift 1914). 4°.

Kavîndravacanasamuccayah. A Sanscrit anthology edited by F. W. Thomas. Bibliotheca Indica. Calcutta 1911. 8°.

Kiewiet de Jonge, zie Grijns.

Korff (K. H.), Koloniale concessiewetgeving. Academisch proefschrift. Leiden 1913. 8°.

Labberton (D. van Hinloopen), Transcriptie van een fragment uit het Bhîṣmaparwa van Bali. (Overdruk uit de Notulen van het Bat. Genootschap van K. en W. deel 52, 1914). 8°.

Louter (J. de), Hoofdpunten van het oorlogsrecht. Losse aanteekeningen van actueel belang. 's Gravenhage 1914. 8°.

The *Maaṣiru-l-Umarâ*, being biographies of the Muhammadan and Hindu officers of the Timurid sovereigns of India from 1500 to about 1780 A. D., by Nawâb Samsâmu-d-daula Shah Nawâz Khân and his son Abdul Haqq. Bibliotheca Indica. Culcutta 1913. 8°.

Mahâbhâṣyapradîpoddyota by Nâgeça-Bhaṭṭa. Vol. III, fasc. 10; vol. IV, fasc. 2. Bibliotheca Indica. Calcutta 1909. 8°.

Marcella (H.), Algemeene bepalingen van wetgeving voor Nederlandsch-Indië. Academisch proefschrift. 's Gravenhage 1913. 8°.

Mugdhabodham Vyâkaraṇam or A treatise on Sanskrit grammar by Vopadeva. Vol. I, fasc. 7. Bibliotheca Indica. Calcutta 1913. 8°.

Nâgeça Bhaṭṭa, zie Mahâbhâṣyapradîpoddyota.

Voorloopige lijst van *Oudheden* in de Buitenbezittingen. (Overg. uit het Oudheidkundig Verslag, derde kwartaal, 1914). Batavia. 8°.

Picturesque Java. Uitgave van het Toeristen bureau. Weltevreden. fol. Jaargang 1911, 1—4; 1912, 1,2.

Pleyte (*C. M.*), Een pseudo-Padjadjaransche kroniek. Derde Bijdrage tot de kennis van het oude Soenda. (Overg. uit het Tijdschrift voor Ind. Taal-, Land- en Volkenk. deel LVI). Batavia 1914. 8°.

Ronkel (*Ph. S. van*), Het verhaal van den ondankbare. Kaba Sabaj nan Aloeih. (Overg. uit het Tijdschrift voor Ind. Taal-, Land- en Volkenk. deel LVI). Batavia 1914. 8°.

Ronkel (*Ph. S. van*), Het heiligdom te Oelakan. (Overg. uit het Tijdschrift voor Ind. Taal-, Land- en Volkenk. deel LVI). Batavia 1914. 8°.

Ronkel (*Ph. S. van*), Nadere gegevens omtrent het Hasan-Hoesain feest. (Overg. uit het Tijdschrift voor Ind. Taal-, Land- en Volkenk. deel LVI). Batavia 1914. 8°.

Ronkel Ph. S. van), Oude Minangkabausche maandnamen. (Overg. uit het Tijdschrift voor Ind. Taal-, Land- en Volkenk. deel LVI). Batavia 1914. 8°.

Internationaal Rubber-congres met Tentoonstelling, Batavia 8 September — 10 October 1914.
- Platte grond.
- Mededeelingen van de Tentoonstellingscommissie no. 1.
- Statuten en huishoudelijk reglement.
- Bestuur, jury enz.
- Concept-programma.
- Voorloopig programma. 8°.
- Catalogus. 4°.
- Handboekje voor Congresleden. 8°.
- Guide to Visitors. 8°.

Rubber Recueil. Eene reeks verhandelingen over rubber, in betrekking tot de botanie, de cultuur, de bereiding en den handel. — Uitgegeven namens de congrescommissie. Amsterdam. 4°.

De oorsprong van den oorlog. Verzameling van diplomatieke stukken. — Getrouwe en onverkorte vertaling van het *Russische* oranjeboek. 's Gravenhage 1914. 8°.

Samsâmu-d-Daula, zie Maaṣiru-l-Umarâ.

Schauburg (*W. C. Snouckaert van*), Opmerkingen over den vorm onzer vonnissen en wetten. Academisch proefschrift. Leiden 1913. 8°.

Scholtens (*Mr. A. L.*), Uit de practijk der beslissing van geschillen door de Kroon. Academisch proefschrift. Groningen 1913. 8°.

Setten (*D. J. G. van*), Bevolkingsrubber (Hevea) in de residentie Palembang. 8°.

Skinner (*E. B.*), The thinning out of Hevea rubber (met Nederlandsche vertaling). 8°.

Smuts, zie Botha.

Spring (*F. G.*), Green Manures and artificial Fertilisers (met Nederlandsche vertaling). 8°.

Thomas, zie Kavîndravacanasamuccayah.

Tudhope (*W. S. D.*), Rubber in the Gold Coast. 8°.

Vopadeva, zie Mugdhabodham Vyâkaraṇam.

Whitby (*G. Stafford*), The prime technical plantation problems of the next decade. 8°.

Winstedt (*R. O.*), Hikayat Anggun che tunggal. (Malay Literature Series, 11.) Singapore 1914. 8°.

LIJST
van instellingen, waarmede het Genootschap in verbinding staat.

NEDERLAND.

Amsterdam.

Koninklijke Academie van Wetenschappen.
Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap.
Koloniaal Instituut.
Bibliotheek der Universiteit.
Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Munt- en Penningkunde.
Nederlandsch Bijbelgenootschap.
Maatschappij tot bevordering der Bouwkunst.
De Rhijnsche Zending.

Breda.

Koninklijke Militaire Academie.

Deventer.

Middelbare Koloniale Landbouwschool.

's Gravenhage.

Bibliotheek van de beide Kamers der Staten-Generaal.
Ministerie van Koloniën.

Koninklijk Instituut voor de Taal-, Land- en Volkenkunde van Nederlandsch-Indië.
Koninklijke Bibliotheek.
Indisch Genootschap.
Centraal Bureau voor de Statistiek.
Koninklijk Instituut van Ingenieurs.

Groningen.

Bibliotheek der Rijksuniversiteit.

Haarlem.

Teyler's Genootschap.
Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen.
Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid.

's Hertogenbosch.

Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant.

Leeuwarden.

Friesch Genootschap voor Geschied-, Oudheid- en Taalkunde.

Leiden.

Bibliotheek der Rijksuniversiteit.
Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde.
Nederlandsche Oudheidkundige Bond.
Rijks Ethnographisch Museum.
Rijksmuseum van Oudheden.

Middelburg.

Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen.

Rotterdam.

Nederlandsch Zendelinggenootschap.
Nederlandsche Zendingsvereeniging.
Museum voor Land- en Volkenkunde en Maritiem Museum „Prins Hendrik."
Rotterdamsch Leeskabinet.

Utrecht.

Bibliotheek der Rijksuniversiteit.
Historisch Genootschap.
Maatschappij tot bevordering van het natuurkundig onderzoek der Nederlandsche Koloniën.
Provinciaal Utrechtsch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen.
Meteorologisch Observatorium.
Utrechtsche Zendingsvereeniging.

NEDERLANDSCH-INDIË.

Bandoeng.

Vereeniging van Waterstaatsingenieurs in Nederlandsch-Indië.
Opleidingsschool voor Inlandsche Ambtenaren.

Batavia.

Departement van Onderwijs en Eeredienst.
Departement van Gouvernements Bedrijven.
Departement van Marine.
Bureau van den Oudheidkundigen Dienst.
Bureau van het Mijnwezen.
Bureau van den Generalen Staf.
Topographisch Bureau.
Koninklijke Natuurkundige Vereeniging.
Nederlandsch-Indische Maatschappij van Nijverheid en Landbouw.

Vereeniging tot bevordering der Geneeskundige Wetenschappen in Nederlandsch-Indië.
Koninklijk Instituut van Ingenieurs, afd. Ned. Indië.
School tot opleiding van Inlandsche Geneeskundigen.

Buitenzorg.

Algemeene Secretarie.
Departement van Landbouw.
's Lands Plantentuin.
Vereeniging tot bevordering van Veeartsenijkunde in Nederlandsch-Indië.

Magelang.

Opleidingsschool voor Inlandsche Ambtenaren.

Semarang.

Vereeniging voor Locale Belangen.

Probolinggo.

Opleidingsschool voor Inlandsche Ambtenaren.

ARGENTINIË.

Buenos Aires.

Instituto Geographico Argentino.

BELGIË.

Antwerpen.

Académie royale d' Archéologie de Belgique.
Société royale de Géographie d' Anvers.

Brussel.

Institut Colonial International.
Académie royale des Sciences, des Lettres et des Beaux-Arts de Belgique.

Société belge d'études coloniales.
Société des Bollandistes.

BRAZILIË.

Rio de Janeiro.

Instituto historico geographico e ethnographico do Brazil.

CHINA.

Shanghai.

Statistical Secretary, Custom House.

DENEMARKEN.

Kopenhagen.

Académie royale danoise des Sciences et des Lettres.
Kongelige Nordiske Oldskriftselskab.

DUITSCHLAND.

Berlijn.

Königliche Preussische Akademie der Wissenschaften.
Generalverwaltung der Königlichen Museen.
Anthropologische Gesellschaft.
Gesellschaft für Erdkunde.

Bremen.

Geographische Gesellschaft.

Dresden.

Verein für Erdkunde.

Frankfurt a. M.

Städtisches Völkermuseum.

Göttingen.

Königliche Gesellschaft der Wissenschaften.

Hamburg.

Zentralstelle des Hamburgischen Kolonial-Instituts.

Keulen.

Verein zur Förderung des Rothenstrauch-Jost-Museums.

Leipzig.

Deutsche Morgenländische Gesellschaft.
Gesellschaft für Erdkunde.
Städtisches Museum für Völkerkunde.

München.

Königliche Baierische Akademie der Wissenschaften.
Geographische Gesellschaft.

ENGELAND.

Cambridge.

Bibliotheek der Universiteit.

Londen.

India Office.
Trustees of the British Museum.
Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland.
Royal Anthropological Institute of Great Britain and Ireland.
Royal Colonial Institute.
Royal Geographical Society.

Manchester.

Literary and Philosophical Society.

BRITSCHE KOLONIËN.

Calcutta.

Asiatic Society of Bengal.

Colombo.

Ceylon Branch of the Royal Asiatic Society.

Bombay.

Bombay Branch of the Royal Asiatic Society.

Hongkong.

Bibliotheek der Universiteit.

Melbourne.

Royal Society of Victoria.
Public Library.

New Plymouth.

Polynesian Society.

Ottawa.

Geological Survey of Canada.

Perth.

Colonial Secretary's Office.

Simla.

Director General of Archaeology.

Singapore.

Straits Branch of the Royal Asiatic Society.

Toronto.

Canadian Institute.

FRANKRIJK.

Havre.

Société de Géographie Commerciale.

Parys.

Institut National de France.
Société Asiatique.
Société d' Anthropologie.
Société Ethnographique.
Société de Géographie.
Société de Géographie Commerciale.
Musée Guimet.
Ecole spéciale des langues orientales vivantes.

Tours.

Société de Géographie.

FRANSCHE KOLONIËN.

Hanoi.

Ecole française d' Extrême-Orient.

Saigon.

Société des études indo-chinoises.

Tananarive.

Académie Malgache.

ITALIË.

Modena.

Accademia delle Scienze, Lettere ed Arti.

Rome.

Accademia reale dei Lincei.
Reale Società Geografica Italiana.

Turijn.

Accademia delle Scienze.

JAPAN.

Tokio.

College of Sciences, Imperial University.
Deutsche Gesellschaft für Natur- und Völkerkunde Ost-Asiens.

Yokohama.

Asiatic Society of Japan.

MEXICO.

Mexico.

Sociedad de geografia y estadistica.

NOORD-AMERIKA.

Boston.

American Academy of Arts and Sciences.

Chicago.

Field Museum of Natural History.

Newhaven.

American Oriental Society.
Bibliotheek der Yale Universiteit.

New York.

American Geographical Society.
Academy of Sciences.

Philadelphia.

Numismatic and Antiquarian Society.

Washington.

Bibliotheek van het Congres.
Smithsonian Institution, Bureau of American Ethnology.

NOORWEGEN.

Christiania.

Videnskabs Selskab.

OOSTENRIJK.

Krakau.

Académie des Sciences de Cracovie.

Praag.

Königlich Böhmische Gesellschaft der Wissenschaften.

Weenen.

Kaiserliche Akademie der Wissenschaften.
Anthropologisch-Ethnographische Abteilung des K. K. naturhistorischen Hofmuseums.
Orientalisches Museum.
K. K. Oesterreichisches Handelsmuseum.
Anthropologische Gesellschaft.
K. K. Geographische Gesellschaft.
Wissenschäftlicher Club.

PHILIPPIJNEN.

Manila.

Ethnological Survey of the Philippine Islands.

PORTUGAL.

Lissabon.

Sociedade de Geographia.

RUSLAND.

Petrograd.

Académie impériale des Sciences de Russie.
Société impériale russe de Géographie.

URUGUAY.

Montevideo.

Museo de Historia Natural.

ZWEDEN.

Gothenburg.

Kongl. Vetenskaps och Vitterhets Samhallet.

Upsala.

Bibliotheek der Universiteit.
Kongl. humaniska Vetenskaps-Samfundet.

LIJST
DER LEDEN VAN HET BATAVIAASCH GENOOTSCHAP
VAN
KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN.
OP 1 JANUARI 1915.

Beschermheer:

Z. EXC. A. W. F. IDENBURG,

Gouverneur-Generaal van Ned.-Indië.

Directie.

W. J. Coenen, president.
C. M. Pleyte, conservator der ethnographische en historische verzameling.
J. P. Moquette, conservator van het numismatisch kabinet; waarnemend bibliothecaris, redacteur, en conservator der handschriften-verzameling.
Dr. D. A. Rinkes, mede-conservator der handschriften-verzameling.
Dr. N. J. Krom, secretaris, conservator der archaeologische verzameling.
V. Zimmermann, penningmeester.
H. Rijfsnijder.

Eereleden.

Mr. J. H. Abendanon, den Haag.
Dr. N. Adriani, Utrecht.
Prof. Dr. A. Barth, Parijs.
Prof. Mr. L. W. C. van den Berg, Delft.

Mr. N. P. van den Berg, Amsterdam.
H. D. H. Bosboom, den Haag.
M. J. van Bosse, den Haag.
G. C. E. van Daalen, den Haag.
W. B. van Goor, den Haag.
W. P. Groeneveldt, den Haag.
Dr. F. de Haan, Weltevreden.
H. Helb, Buitenzorg.
Prof. Dr. J. H. C. Kern, Utrecht.
R. A. A. Kromo Djojo Adinegoro, Modjokerto.
F. A. Liefrinck, den Haag.
Mr. H. A. Lorentz, Vogelensang.
Mr. J. C. Mulock Houwer, Bandoeng.
Prof. Dr. A. W. Nieuwenhuis, Leiden.
J. W. van Nouhuijs, Soerabaja.
Mr. J. G. Pott, den Haag.
Mevr. M. Serrurier-ten Kate, Lausanne.
Prof. Dr. C. Snouck Hurgronje, Leiden.
H. N. Stuart, den Haag.
Dr. R. D. M. Verbeek, den Haag.
J. W. IJzerman, den Haag.

Correspondeerende Leden.

Prins Roland Bonaparte, Parijs.
Dr. R. Brandstetter, Luzern.
Dr. J. Burgess, Edinburgh.
A. Cabaton, Parijs.
J. Chailley-Bert, Parijs.
D. Clive Day, New-Haven.
S. Coolsma, Apeldoorn.
Dr. A. Ehrenfeld, Weenen.
H. G. Ellis, Amsterdam.
G. Ferrand, Parijs.
Prof. Dr. J. J. M. de Groot, Berlijn.
Dr. B. Hagen, Frankfurt a/M.
Dr. E. Hultzsch, Halle.

Prof. Dr. C. M. Kan, Amsterdam.
Dr. H. ten Kate, Kobe.
Dr. J. Kohler, Berlijn.
Prof. Dr. A. Maass, Berlijn.
A. Marre, Vaucresson.
A. Meulemans, Brussel.
Dr. E. Modigliani, Florence.
Prof. C. Poensen, den Haag.
Prof. Dr. F. L. Pullé, Bologna.
G. P. Rouffaer, den Haag.
Dr. H. Schuchardt, Graz.
Prins Sommat Amorabandhu, Bangkok.
Rajah Sourindro Mohun Tagore, Calcutta.
Prof. Mr. S. M. Steinmetz, Amsterdam.

Buitengewone Leden.

K. Cephas, Jogjakarta.
J. F. de Corte, Weltevreden.
T. van Erp, den Haag.
O. L. Helfrich, Wageningen.
J. Knebel, Bandoeng.
A. Kruyt, Modjowarno.
Dr. A. C. Kruyt, Posso.
H. L. Leydie Melville, Weltevreden.
R. M. Mangkoedimedjo, Jogjakarta.
P. J. Perquin, Blitar.
J. A. T. Schwarz, Soerabaja.
P. V. van Stein Callenfels, Djaëjan, Toeloeng Agoeng.
W. H. Sundermann, Honnef.
C. W. J. Wenneker, Weltevreden.

Gewone Leden.

J. van Aalst, Soerabaja.
R. Mohamad Achmad, Rangkasbitoeng.
A. Ph. van Aken, den Haag.

P. A. Mohamad Djamaloedin Aloeda, Cheribon.
E. H. Carpentier Alting, Weltevreden.
D. Bakker, Jogjakarta.
J. Ballot, Padang.
Mr. J. A. Bartelds, Soemenep.
H. G. Bekink, Karangkobar.
K. F. van den Berg, Weltevreden.
W. A. Berkholst, Moeara Tewe.
H. E. Beuker, Weltevreden.
W. F. van Beuningen, Weltevreden.
Billiton-Maatschappij, Tandjoeng Pandan.
Mr. O. van Bockel, Magelang.
A. G. Böseken, Dlanggoe, Klaten.
R. H. Bloemendal, Weltevreden.
A. H. G. Blokzeyl, Plosso, Djombang.
W. C. Bonebakker, Soerabaja.
Mej. W. J. Bosch, Buitenzorg.
Dr. J. Bosscha, Taloen.
K. A. R. Bosscha, Malabar.
Mr. V. A. van den Bossche, Soerabaja.
A. Braam, Sadarèhè, Madjalengka.
D. A. F. Brautigam, Palembang.
F. H. K. Brodhaag, Bandjermasin.
Ch. Palmer van der Broek, Ternate.
Mr. W. W. Brouwer, Leiden.
P. L. van Bueren, Krian.
A. A. Burgdorffer, Pontianak.
P. Buwalda, den Haag.
B. L. van Bijlevelt, Jogjakarta.
G. P. J. Caspersz, Semarang.
H. M. la Chapelle, Weltevreden.
Societeit Concordia, Weltevreden.
O. F. Muller von Czernicki, Wonopringie.
P. F. Dahler, Bangkinang.
H. Th. Damsté, Leiden.
F. M. Delfos, Hilversum.

Mr. C. Th. van Deventer, den Haag.
J. A. E. van Deventer, Madioen.
H. W. Dikkers, Bendoredjo, Blitar.
J. Dinger, Weltevreden.
R. A. A. Achmad Djajadiningrat, Serang.
J. Dölleman, Kemanglen, Tegal.
J. G. Dom, Tjebongan, Jogjakarta.
J. P. Dom, Poerwokerto.
H. A. van Drongelen, Kediri.
H. van Eck, Tandjoeng Radja.
E. Einthoven, Rembang.
Sir Charles Eliot, Hongkong.
P. S. J. Eman, Telok Betong.
A. J. N. Engelenberg, Pangkalpinang.
J. L. J. F. Ezerman, Weltevreden.
P. de Roo de la Faille, Weltevreden.
Th. B. A. Faubel, Soerabaja.
E. Fels, Weltevreden.
Mr. A. Galestin, Buitenzorg.
F. J. Gentis, Soerabaja.
Mr. J. Gerritzen, Weltevreden.
E. van Ghert, Soerabaja.
S. G. Ginsel, Karimondjawa.
Dr. K. Gjellerup, Poerworedjo.
V. W. van Gogh, Ganessa, Pelaboean Ratoe.
Jhr. Mr. A. C. D. de Graeff, Weltevreden.
Mr. P. Chr. Groenemeyer, Weltevreden.
Dr. G. A. J. Hazeu, den Haag.
Mr. C. W. Baron van Heeckeren, Semarang.
Mr. C. G. J. B. Henny, Weltevreden.
A. M. Hens, Ende, Flores.
Th. A. L. Heyting, Makasser.
H. C. van den Honert, Amsterdam.
J. B. van der Houven van Oordt, Weltevreden.
P. A. Hijnekamp, Grissee.
Mr. H. 's Jacob, Weltevreden.

F. J. Junius, Bolaäng Mongondou.
A. van Kalkeren, Wonosobo.
C. L. van Kempen, Soengeiliat, Bangka.
R. E. Kerkhoven, Gamboeng bij Bandoeng.
P. K. W. Kern, Semarang.
R. A. Kern, Brebes.
H. Ketner, Asahan.
Mr. G. G. van Kleeff, Soerabaja.
L. Knappert, Benkoelen.
W. P. de Kock, Papar.
R. M. A. Koesoemo Joedho Soemiodo, Weltevreden.
M. C. Koning, Weltevreden.
H. C. Kronouer, Weltevreden.
H. J. Krugers, Langsa.
A. H. N. Kruysboom, Ternate.
Ch. R. Krijgsman, Sindangwangi, Tjitjalengka.
B. ter Kuile, Soerabaja.
D. van Hinloopen Labberton, Weltevreden.
Mr. N. M. Lebret, Kedawoeng, Pasoeroean.
F. A. Liefrinck, Weltevreden.
J. H. Liefrinck, Weltevreden.
D. C. A. Lugt, Bodjonglopang.
E. S. Luypen, Weltevreden.
H. Maclaine Pont, Semarang.
G. H. de Man, Toempang.
A. F. Marmelstein, Weltevreden.
J. Uden Masman, Weltevreden.
J. M. Masset, Paré-Paré, Celebes.
Mr. H. M. Meertens, Weltevreden.
Mr. J. H. Meiss, Weltevreden.
O. R. A. Michelsen, Weltevreden.
Mr. J. G. Milius, Toeban.
Ch. M. Mioulet, Simpang-Ampat.
Mr. H. V. Monsanto, Weltevreden.
R. A. M. Mooy, Soebang.
W. D. B. H. Mulder, Pangkalpinang.

F. Neumann, Weltevreden.
F. W. L. A. de Nijs, Oleë Lheue.
H. D. A. Obertop, Pekalongan.
R. M. T. Oetoyo, Japara.
J. M. H. van Oosterzee, Weltevreden.
G. K. J. A. Oosthout, Tjilatjap.
Mr. G. W. A. van Oppenraay, Garoet.
L. C. Ouwerling, Amahai.
Mr. J. H. Paehlig, Makasser.
K. Peereboom, Pasoeroean.
G. A. Pieper, Batavia.
S. van der Plas, Medan.
L. M. F. Plate, Merauke.
L. C. F. Polderman, Weltevreden.
F. Pont, Pasoeroean.
B. N. Powell, Soerabaja.
R. M. E. Raaff, Jogjakarta.
H. J. A. Raedt van Oldenbarnevelt, Amboina.
Mr. H. H. Reyers, Soerabaja.
Dr. Ph. S. van Ronkel, den Haag.
K. F. H. Roos, Weltevreden.
Mr. Th. A. Ruys, Weltevreden.
D. de Ruyter, Widodaren, Djember.
R. A. Salmon Soeria di Ningrat, Cheribon.
L. H. van 't Sant, Weltevreden.
R. A. Sasra di Ningrat, Soerakarta.
B. Schagen van Soelen, Bondowoso.
H. J. Schmidt, Meulaboh.
E. E. W. G. Schröder, den Haag.
H. F. Schröder, Poerwokerto.
Mr. W. M. G. Schumann, Weltevreden.
J. N. Smith, Weltevreden.
F. G. Stammann, Troempang, Pekalongan.
J. A. Stoop, Dordrecht.
H. van Straaten, Weltevreden.
H. N. A. Swart, Koeta Radja.

L. P. L. van der Tas, Weltevreden.
Mr. Th. Thomas, Weltevreden.
Mr. C. H. van Traa, Cheribon.
Dr. Th. Valeton, Buitenzorg.
Th. J. Veltman, Meulaboh.
J. P. Verheul, Paré-Paré.
N. M. C. Verwey Mejan, Weltevreden.
J. J. Verwijk, Magelang.
H. L. C. B. van Vleuten, Serang.
H. Vogel, Lausanne.
L. van Vuuren, Weltevreden.
F. A. Th. Warnecke, Semarang.
J. M. Wassink, Kebajoran.
F. L. Wattendorff, Modjokerto.
H. E. Taylor Weber, Halimoen, Tjibadak.
F. L. C. Weehuizen, Weltevreden.
G. J. A. Westenenk, Djenar.
W. G. van Wettum, Weltevreden.
G. L. Weynschenk, Jogjakarta.
J. W. White, Magelang.
Mr. D. G. Wolterbeek Muller, Weltevreden.
E. A. Zeilinga, Weltevreden.

KORTE INHOUD

VAN HET

BEHANDELDE IN DE NOTULEN.

Archaeologie.

Ethnographie.

Balineesche wandkalender opgevraagd, p. 144.
Krissen in de nalatenschap-Kraag, p. 105.
Inrichting van een afdeeling aangaande Chineezen en andere vreemde Oosterlingen, p. 50.
Houtsoorten, voor muziekinstrumenten gebruikt, p. 48.
Omschikking der Verzameling volbracht, p. 88.
Afgevoerde voorwerpen, p. 56.
Kasten voor de Verzameling, p. 152.
Kratongebruiken in Solo en Jogja, p. 14, 42, 53.
Diefstal van ethnographica te Leiden, p. 147, 148.

Historie.

Afstand van den grafsteen van J. van Riebeeck, p. 21, 34—37, 40, 78, 94.
Grafsteen van G. G. Reniers, p. 100, 144.
Schilderij van A. Beeckman, gezicht op het kasteel Batavia omstreeks 1650, p. 40, 164.
Acte van afstand van Negapatnam in 1660, p. 51, 82.
Lilla van Bali, p. 80, 96.
Nederlandsch pond, p. 44.
Oude benteng in Boni, p. 14.
De beteekenis der Nederlandsche vaandels volgens den Javaan, p. 102.

Numismatiek.

Commissie van opname der Verzameling, p. 14, 54.
Aankoop van Indische munten te Amsterdam, p. 88.
Djimat met den boeraq uit Atjeh, p. 88.
Munten uit Atjeh, p. 97, 146.
Chineesche munten, p. 148, 159.
Gestolen bankbiljet van *f* 1000, p. 144.
Muntcatalogus van Douglas Graham en Co. te Hongkong, p. 42.

Bibliotheek.

Handschriften, kaarten, foto's enz.

Geldmiddelen.

Overname van het beheer door den Heer Zimmermann, p. 103.
Contributie aan de Commissie voor het Adatrecht, p. 81.
Contributie aan het Bataksch Instituut, p. 83.
Voorschotten aan het inlandsch personeel, p. 104.
Traktementsverhoogingen enz. van het inlandsch personeel, p. 31, 32, 104, 145, 152, 164.

Door de Regeering in bewaring gegeven.

Bij Gouv. Besl. van 10 Juli 1914 no. 30 de voorwerpen, opgenomen in Bijlage IV der Notulen 1912 onder no. 15050-15065, 15071-15078, 16317-16451 en 16452-16478; — p. 92.

Edita.

G. K. B. Agerbeek, Beknopt Nederlandsch-Sasaksch Woordenboek, p. 164.
G. K. B. Agerbeek, Gebruiken en gewoonten van den Baliër in de afdeeling Zuid-Bali van zijn geboorte tot aan zijn dood, p. 41.
Dr. B. Branderhorst, Ethnologische bijdragen nopens de Papoea's in het Digoelgebied, p. 55.
Dr. J. L. A. Brandes, Oud-Javaansche Oorkonden, p. 20, 85.
D. A. F. Brautigam, Nota betreffende het zelfbesturend landschap Tanette, p. 148, 157.
P. V. van Stein Callenfels, Een bas-relief van het tweede terras van Panataran, p. 84, 106, 151.
Dagregister 1681, p. 106.
T. van Erp, De vermiste Maitreya-kop van de Tjandi Plaosan in de Glyptotheek te Kopenhagen, p. 87, 105.
T. van Erp, Voorstellingen van vaartuigen op de reliëfs van de Borobudur-stupa, p. 105, 163.
O. L. Helfrich, Aanvulling op Verhand 53, p. 164.
O. L. Helfrich, Lampongsche dwerghertverhalen, p. 164; vertaling, p. 40.

Dr. N. J. Krom, Epigraphische Aanteekeningen IV-VII, p. 20, 45.
Dr. N. J. Krom, Nogmaals de familie van Hayam Wuruk, p. 151.
P. H. van der Linde, Woordenlijst van Simaloer, p. 38, 83.
Mangoen di Karia, Dialect Djawa Bantĕn, p. 30.
A. Mathijsen, Tetumsche fabelen, p. 85.
Oudheidkundige Rapporten, p. 37.
C. M. Pleyte, Een pseudo-Padjadjaransche kroniek, p. 45.
C. M. Pleyte, Poernawidjaja's hellevaart, p. 45, 105.
Poerbatjaraka, Het sterfjaar van Raden Wijaya, p. 21.
Dr. Ph. S. van Ronkel, Kaba Sabajnan Aloeih, het verhaal van den ondankbare, p. 29, 46.
Dr. Ph. S. van Ronkel, Het heiligdom te Oelakan, p. 40, 54.
Dr. Ph. S. van Ronkel, Oude Minangkabausche maandnamen, p. 83, 105.
Dr. Ph. S. van Ronkel, Nadere gegevens omtrent het Hasan-Hoesain feest, p. 90, 105.
H. B. Stapel, Het Manggĕraische volk, p. 15.
Tjentini, deel III-IV, p. 150.
Afstand van edita aan de Vereeniging tot bevordering van kunst- en schoonheidsgevoel te Soerabaja, p. 19, 42; de Universiteit te Hongkong, p. 30; het bureau van den Oudheidkundigen Dienst te Blitar, p. 55; den Heer A. Cabaton te Parijs, p. 89; het Royal Anthropological Institute te Londen, p. 100; den Heer G. P. Rouffaer te den Haag, p. 152.
Ruilverkeer met de Zentralstelle des Hamburgischen Kolonialinstituts, p. 41, 86; Justus Perthes' Geographische Anstalt te Gotha, p. 42; de Vereeniging voor Locale belangen te Semarang, p. 43, 55; de Vereeniging van Waterstaatsingenieurs in Ned. O. Indië, p. 82; den Redacteur van Cosmos te Rome, p. 97.
Uitgave van ingekomen antwoorden op de Javaansche prijsvraag (Banjoemas door Dr. B. J. Esser), p. 23.
Bepaling aangaande overdrukken, p. 45.

Weglaten van den naam van den Redacteur op den omslag van het Tijdschrift, p. 45.
Dadelijke plaatsing van goedgekeurde artikelen, p. 106.
Gelijktijdige druk van Verhandelingen en Oudheidkundige Rapporten, p. 87, 95.
Uitstel van verzending van edita, p 103.
Aanvraag van edita door een oud-lid, p. 96.

Personalia.

Afscheid van het eerelid Mr. J. G. Pott, p. 25.
Bevestiging van het eerelidmaatschap van Dr. N. Adriani, p. 102, 144.
Overlijden van den secretaris-penningmeester B. A. J. van Wettum, p. 91.
Vertrek van het directielid J. Homan van der Heide, p. 143.
Aftreden van Dr. G. A. J. Hazeu als directielid, p. 165.
Optreden van den Heer V. Zimmermann als penningmeester, p. 91.
Optreden van Dr. N. J. Krom als secretaris, p. 91.
Afwezigheid van de directieleden J P. Moquette en Dr. D. A. Rinkes, p. 39.
Verlof van den conservator der ethnographische verzameling, het directielid C. M. Pleyte, p. 88, 94.
Aanbeveling van den Heer P. Gediking te Leiden als vast bibliothecaris, p. 74-77.
Ontslagaanvrage van den amanuensis H. Prange, p. 85, 95.
Benoeming van de suppoosten J. Blokziel en M. de Jong tot onbezoldigd politie-opziener, p. 87, 96.
Eervol ontslag van den Heer J. Blokziel als assistent, p. 155.
Vertrek naar Europa van Dr. Ph. S. van Ronkel, p. 97, 145; en van den Heer E. E. W. J. Schröder, p. 80.
Optreden van Dr. E. Moresco als waarnemend Directeur van Onderwijs en Eeredienst, p. 160.
Optreden van Dr. J. W. Poser als bibliothecaris van de

Circulaires van de Nederlandsche Vereeniging voor Economische Geographie te 's Gravenhage, p. 84, 92.

Circulaire van het financieel comité voor de stichting eener Technische Hoogeschool in Ned. Indië, p. 73.

Mededeeling van den Heer D. Van Hinloopen Labberton over het voorkomen van een deel van de Bhagawad Gîtâ in het Bhîṣmaparwa van Bali, p. 98-99.

Mededeelingen van Dr. D. A. Rinkes over verschillende stroomingen onder de tegenwoordige Mohammedanen, p. 161-163.

